

ویژہ نامہ چہار دہمین جشنواره علامہ حلی^(۵)

آبان ماه ۱۴۰۲

بسم الله الرحمن الرحيم

شهر پر از غوغا و شلوغی است.
سکوت می‌خواهم؛
نقطه‌ای امن که آرام شوم.
دلم لک زده برای نور، لبخند، صداقت...
دلم لک زده برای گرمای حضورت...
تنها نقطه امن جهان، آغوش «تو» است.
آغوش را بگشا که از همه جا به‌سوی تو گریخته‌ام.

ویژه‌نامه چهاردهمین جشنواره علامه حلی^(ره)

آبان ماه ۱۴۰۲

تهیه و تنظیم: دبیرخانه جشنواره
به کوشش و ویرایش: مهدی مظاهری
گرافیک و صفحه آرایی: مصطفی برجی
باتشکر از همکاران دبیرخانه: محسن طالبی
مسعود فرهنگیان و سید سجاد واحدی

آدرس: جمکران، ابتدای بلوار انتظار، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه،
دبیرخانه جشنواره علامه حلی(ره)

www.jhelli.ir

سخن دبیر ۵

گفت وگوها ۱۱

گفت وگو با حجت الاسلام والمسلمین ابوالقاسم مقیمی حاجی
گفت وگو با سرکار خانم متولیان

آشنایی با ساختار مقاله علمی و آرایه‌های آن ۱۷

نمودارها ۲۷

منتخبین جشنواره ۴۹

چکیده‌های برتر ۶۰

دبیرخانه های برتر ۷۱

عناوین آثار راه یافته به ارزیابی تفصیلی ۷۳

نگاهی گذرا به مراسم سیزدهمین جشنواره ۹۱

حجت الاسلام والمسلمین محمد صالح مازنی
دبیر چهاردهمین جشنواره علامه حلی (ره)

جشنواره علامه‌ی حلی (ره) پشتیبان تبلیغ دین

سرآغاز

به نام و یاد خدا و درود بی‌کران
به ساحت پیامبر اعظم و خاندان
پاکش، در ظل عنایات و توجهات
حضرت ولی عصر (عج)، و با
آرزوی ظهورش، موهبت برگزاری
چهاردهمین دوره جشنواره‌ی علامه
حلی (ره) را در حضور اندیشه‌وران
فرهیخته پاس می‌داریم.

مروری بر چهارده دوره جشنواره علامه حلی (ره)

- اولین آیین پایانی جشنواره علامه حلی (ره) در سال ۱۳۸۷ برگزار شد و بیستم آبان ماه ۱۴۰۲، مفتخر به برگزاری مراسم اختتامیه چهاردهمین جشنواره علامه حلی (ره) هستیم.
- کمیت آثار این چهارده دوره از گستره پژوهش میان طلاب جوان و گسترش ورود طلاب به عرصه تولید آثار علمی حکایت می‌کند.
- کیفیت آثار ارائه شده در چهارده دوره جشنواره نیز قابل توجه است. در برخی از شاخص‌ها سطح کیفی متوقف و در برخی از حیطه‌ها شاهد رشد قابل توجهیم؛ برای نمونه:
- در شاخص‌هایی نظیر: «پردازش محتوا توسط نویسنده»، «کیفیت استنتاج و دستیابی به اهداف پژوهش» و «روشن‌سازی اثر (توصیفی، تبیینی، تطبیقی، تحلیلی و...)»، آثار سطح ۱ جشنواره متوسط؛ اما آثار سطح ۲ تا ۴ خوب ارزیابی شده است.
- در شاخص «نوآوری در تنظیم و ارائه مطالب»، آثار سطح ۱ تا ۳ ضعیف و آثار سطح ۴ جشنواره خوب ارزیابی می‌شود.
- با تصمیم شورای علمی جشنواره، شاخص «نقد و نوآوری علمی» در کاربرد ارزیابی آثار سطح ۱ و ۲ (به دلیل رعایت سطح علمی واجدان شرایط این سطوح) لحاظ نشده است؛ اما همین شاخص در سطوح ۳ و ۴ ارزیابی، خوب گزارش می‌شود.
- وضعیت گروه‌های علمی از بُعد بیشترین و کمترین آثار ارائه شده در طی ۱۴ دوره از این قرار است:
- وزن آثار مربوط به گروه «اخلاق و تربیت»، - بین برادران و خواهران - سنگین‌تر از سایر گروه‌های علمی است و گروه «علوم حدیث و درایه» در بین برادران و خواهران، با اقبال کمتری همراه است.

گزارش مجموع آثار رسیده به چهاردهمین جشنواره

- حاصل قلم به دست گرفتن ۱۵,۶۷۰ طلبه جوان و استاد حوزوی سراسر کشور (۹۰۲۶ نفر از طلاب برادر و ۶۶۴۴ نفر خواهر طلبه) در سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱، تألیف، تصحیح و ترجمه ۲۱,۴۰۳ اثر در قالب‌های کتاب، مقاله، تحقیق پایانی و پایان‌نامه شده است.
- مجموع آثار برادران ۱۱,۵۶۷ اثر (۱۰,۳۴۰ طلبه جوان و ۱,۲۲۷ استاد) و خواهران ۹,۸۳۶ اثر (۸,۵۳۰ طلبه جوان و ۱,۳۳۳ استاد) بوده است.
- برادران ۹,۸۰۹ مقاله (طلاب جوان ۸۹۶۷ و اساتید ۸۴۲) و خواهران ۹,۰۵۰ (طلاب جوان ۷۹۱۰ و اساتید ۱۱۴۰) مقاله ارائه داده‌اند.

- ۳۴۷ کتاب توسط برادران (طلاب جوان ۱۸۳ و اساتید ۴۷) و ۲۴۰ کتاب توسط خواهران (طلاب جوان ۱۶۴ و اساتید ۱۹۳) تألیف یا ترجمه شد.
- خواهران طلبه جوان ۲۱۴ و برادران طلبه جوان ۹۴۵ تحقیق پایانی تولید کرده‌اند.
- در تدوین پایان‌نامه سهم خواهران طلبه جوان ۳۳۲ و سهم برادران طلبه جوان ۴۶۶ اثر بوده است.

● آثار ارائه شده در دوره چهاردهم بر اساس سطح ارزیابی بدین قرار است:

- در سطح یک ارزیابی (پایه ۱ تا ۳ برادران و ترم ۱ تا ۶ دوره عمومی خواهران) ۲,۵۷۵ اثر (۱,۷۳۷ اثر از برادران و ۸۳۸ اثر از خواهران)؛
- سطح دو ارزیابی (پایه ۴ تا ۶ برادران و ۲ سال پایانی سطح ۲ و یک سال از سطح ۳ خواهران) ۱۰,۶۹۸ اثر (۴,۶۲۱ اثر از برادران و ۶,۰۷۷ اثر از خواهران)؛
- سطح سه ارزیابی (پایه ۷ تا ۹ برادران و دو سال پایانی سطح ۳ خواهران) ۴,۵۶۵ اثر (۲,۵۹۹ اثر از برادران و ۱,۹۶۶ اثر خواهران)؛
- و سطح چهار ارزیابی (پایه ۱۰ به بالای برادران و طلاب خواهر سطح ۴ یا با مدرک دانشگاهی) ۳,۵۶۵ اثر (۲,۶۱۰ اثر از برادران و ۹۵۵ اثر از خواهران) بوده است.

● میزان مشارکت طلاب در بخش عمومی ۲۰,۵۶۴ اثر (۱۰,۸۹۰ اثر از برادران و ۹,۶۷۴ اثر از خواهران)؛

● و بخش ویژه جشنواره با موضوع «دستاوردهای دانشی و عملکردی حوزه علمیه قم» با ۳۰۹ اثر (شامل ۱۹۷ اثر از برادران طلبه جوان و ۱۵ اثر از اساتید برادر و ۸۶ اثر از خواهران طلبه جوان و ۱۱ اثر از خواهران) بوده است؛

● درصد پراکندگی آثار در گروه‌های علمی به ترتیب بیشترین سهم از این قرار است:

- گروه اخلاق و تربیت: ۲۶,۲ درصد؛
- گروه علوم انسانی: ۲,۱ درصد؛
- گروه تفسیر و علوم قرآنی: ۱۱,۸ درصد؛
- گروه فقه و حقوق اسلامی: ۹,۸ درصد؛
- گروه کلام: ۹,۵ درصد؛
- گروه اصول فقه: ۶,۴ درصد؛

- گروه تاریخ اسلام: ۵ درصد؛
- گروه ادبیات: ۳,۳ درصد؛
- گروه فلسفه و منطق: ۱,۸ درصد؛
- گروه علوم حدیث و درایه: ۱,۱ درصد.

گزارش روند بررسی آثار و فرایند دستیابی به نتایج نهایی

● آثار ارائه شده به جشنواره، ابتدا در دبیرخانه‌های استانی مورد ارزیابی اجمالی و تفصیلی قرار گرفتند و ضمن تقدیر از آثار برتر در هر یک از دبیرخانه‌های استانی، ۹۷۴ اثر برگزیده آنها به دبیرخانه کشوری ارسال شد. (گفتنی است این فرایند در مدارسی که جشنواره مدرسه‌ای برپا کرده‌اند؛ از مدرسه شروع شده است.)

● آثار رسیده به دبیرخانه کشوری جشنواره، مجدداً وارد چرخه ارزیابی در سطحی بالاتر شدند. در این دوره نیز تدبیر دوره‌های اخیر جشنواره، برای تقویت و اعتباربخشی هرچه بیشتر دبیرخانه‌های استانی، اجرایی شد. از این رو میانگین نمره ارزیابان استانی به عنوان یک ارزیابی مقبول کشوری لحاظ گردید.

● در ارزیابی تفصیلی آثار این دوره، از همکاری قریب به نهصد صاحب‌نظر و اندیشمند حوزوی و دانشگاهی در تمامی دبیرخانه‌های مدرسه‌ای، استانی و کشوری بهره گرفتیم. محصول تلاش و دقت‌نظر علمی ایشان در ارزیابی آثار، به ضمیمه تأیید شورای علمی جشنواره، معرفی ۸۲ اثر برتر کشوری بوده است.

● سهم برگزیدگان رقابت کشوری از میان ۹۷۴ اثر برگزیده جشنواره‌های استانی براساس قالب اثر عبارت است از:

■ ۵۷ مقاله (۴۵ مقاله از برادران و ۱۲ مقاله از خواهران)، ۱۴ پایان‌نامه (۱۲ اثر از برادران و ۲ اثر از خواهران)؛ ۲ تحقیق پایانی (خواهران و برادران هر کدام یک اثر)؛ و ۹ کتاب (۷ اثر از برادران و ۲ اثر از خواهران).

● پراکندگی برگزیدگان در گروه‌های علمی بدین قرار است:

- گروه علمی «اخلاق و تربیت» با ۱۶ اثر (۱۲ اثر از برادران و ۴ اثر از خواهران)،
- «فقه و حقوق اسلامی» با ۱۴ اثر (همگی مربوط به برادران)،
- «کلام» ۱۱ اثر (۱۰ اثر از برادران و یک اثر از خواهران)،
- «علوم انسانی» ۱۰ اثر (۸ اثر از برادران و ۲ اثر از خواهران)،
- «ادبیات» ۱۰ اثر (۷ اثر از برادران و ۳ اثر از خواهران)،
- «علوم حدیث و درایه» ۵ اثر (همگی از برادران)،

- «تفسیر و علوم قرانی» ۵ اثر (۲ اثر از برادران و ۳ اثر از خواهران)،
- «فلسفه و منطق» ۴ اثر (که سهم هر یک از برادران و خواهران به طور مساوی ۲ اثر بوده است)،
- «اصول فقه» ۴ اثر (۳ اثر از برادران و یک اثر از خواهران)،
- «تاریخ اسلام» ۳ اثر (۲ اثر از برادران و یک اثر از خواهران).
- هیچ‌یک از آثار بخش ویژه جشنواره حائز رتبه برگزیدگی نشدند.

● توزیع فراوانی برگزیدگان جشنواره کشوری از میان استان‌ها بدین قرار است:

- استان قم: ۴۶ اثر برگزیده؛
- تهران: ۱۲ اثر؛
- لرستان: ۳ اثر؛
- استان‌های اصفهان، خوزستان، البرز، بوشهر، هرمزگان و فارس هر کدام با ۲ اثر برگزیده؛
- و استان‌های آذربایجان شرقی و غربی، ایلام، خراسان، سمنان، قزوین، کردستان، مازندران و منطقه کاشان هر کدام با ۱ اثر برگزیده.

● آثار برگزیده به تفکیک جنسیت در بخش طلاب جوان:

- ۴۴ اثر از طلاب جوان برادر و ۸ اثر از طلاب جوان خواهر حائز رتبه برگزیدگی شدند.
- یک نفر برگزیده رتبه ۱ می‌باشد (یک برادر).
- برگزیدگان رتبه دو، ۸ نفر هستند (همگی از آقایان)؛
- و از رتبه سه، ۴۳ اثر (۳۵ نفر از برادران و ۸ نفر از خواهران) برگزیده شدند.

● آثار برگزیده به تفکیک جنسیت در بخش اساتید:

- ۲۱ اثر از اساتید برادر و ۹ اثر از اساتید خواهر حائز رتبه برگزیدگی شدند.
- دو نفر برگزیده رتبه ۱ می‌باشد (یک برادر و یک خواهر).
- برگزیدگان رتبه دو، ۹ نفر هستند (۶ برادر و ۳ خواهر)؛
- و از رتبه سه، ۱۹ اثر (۱۴ نفر از برادران و ۵ نفر از خواهران) برگزیده شدند.

دبیرخانه‌های استانی برتر

جشنواره چهاردهم برای سومین دوره، به منظور قدردانی و ارج نهادن به همکاران فعال در استان‌ها، به انتخاب دبیرخانه‌های برگزیده مبادرت ورزیده است. در این راستا استان‌های لرستان، هرمزگان، سمنان، ایلام و تهران به عنوان دبیرخانه‌های برتر معرفی می‌گردند. ضمن اینکه برای دومین بار جشنواره‌های مدرسه‌ای برتر به شرح زیر تجلیل می‌شوند: به ترتیب مدارس علمیه: امام جعفر صادق (ع) زاهدان، علی بن موسی الرضا (ع) یاسوج، آخوند همدان، سفیران هدایت آزادشهر و الزهراء (س) یزد.

- همچنین امتیاز برتری در تک شاخص های رتبه بندی به شرح ذیل اعلام می گردد:
۱. شاخص «سرانه دریافت آثار»؛ دبیرخانه های استانی هرمزگان، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری؛
 ۲. شاخص «بیشترین تعداد آثار ارسالی»؛ دبیرخانه های استانی قم، اصفهان و تهران؛
 ۳. شاخص «درصد رشد آثار استان نسبت به دوره گذشته»؛ دبیرخانه های استانی سمنان، زنجان و قم؛
 ۴. شاخص «سرانه برگزیدگی استانی»؛ دبیرخانه های استانی لرستان، کهگیلویه و بویراحمد و منطقه بناب؛
 ۵. شاخص «کسب رتبه برگزیدگی کشوری»؛ دبیرخانه های استانی قم، تهران و لرستان؛
 ۶. شاخص «درصد آثار راه یافته به ارزیابی تفصیلی در دبیرخانه کشوری»؛ دبیرخانه های استانی قم، ایلام و گلستان؛

سخن پایانی

۱. با توجه به بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با فضلالی حوزه در مورخ ۲۱ تیرماه سال جاری در خصوص اهمیت مضاعف تبلیغ؛ با شعار «جشنواره علامه حلی (ره) پشتیبان تبلیغ معارف دینی»، به استقبال جشنواره جدید می رویم.
۲. امیدواریم با همکاری استان ها نسبت به تسریع در ارسال آثار برگزیده استانی، مراسم پایانی جشنواره پانزدهم را در زمان بندی تعیین شده برگزار نماییم.
۳. در خاتمه از همه عزیزانی که در اجرای چهاردهمین دوره جشنواره علامه حلی (ره) همکاری کرده اند؛ اعم از طلاب برادر و خواهر شرکت کننده در جشنواره، اعضای محترم گروه های علمی، ارزیابان محترم، اساتید، صاحب نظران، فرهیختگان، مدیران و معاونین محترم مراکز مدیریت حوزه های علمیه برادران و خواهران، اعضای محترم شوراهای سیاست گذاری و علمی، خصوصا حضرت آیت الله اعرافی، مدیر محترم حوزه های علمیه، حضرات حجج اسلام والمسلمین فاضل، مدیر محترم حوزه های علمیه خواهران، مقیمی، رئیس محترم شورای سیاست گذاری، سرکار خانم متولیان، نائب رئیس محترم شورای سیاست گذاری و جناب مستطاب آقای مظاهری کارشناس مسئول محترم دبیرخانه جشنواره علامه حلی (ره)، جناب مستطاب آقای کرامتی، رئیس محترم اداره مجامع و همایش های پژوهشی حوزه های علمیه خواهران و دبیران محترم جشنواره های استانی و مدرسه ای تشکر و قدردانی می نمایم.

وما توفیقی الا بالله علیه توکلت والیه انیب

گفت و گوها

بخش اول

در گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین ابوالقاسم مقیمی حاجی
معاون پژوهش حوزه‌های علمیه و رئیس شورای سیاست‌گذاری جشنواره

نقش اساتید حوزه در جهت‌دهی پژوهشی طلاب

**در جهت ارتقای جایگاه پژوهش در سیستم آموزشی طلاب چه منظومه‌ای را
می‌توان ترسیم کرد؟**

در ارتقاء امر پژوهش در نظام آموزشی آنچه به عنوان نقطه مطلوب است، رسیدن به یک نظام آموزشی پژوهش‌گراست. یعنی پژوهش به گونه‌ای در درون نظام و فرایند آموزش خودش را نشان دهد و کلاس‌ها به صورت نظری و عملی و کارگاهی بوده و استاد بتواند شاگرد را درگیر مطالب مورد ارائه کرده و با یک فرایند تحقیق و جست‌وجوگری آشنا کند. اگر روزی به این نظام آموزشی برسیم که هم در شیوه تدریس و هم کتب درسی، آموزش و پژوهش به صورت پیوسته و در هم تنیده طراحی شوند، این طبیعی است که خروجی این نظام آموزشی، یک طلبه محقق، جست‌وجوگر و پژوهش‌گر است در سطح خودش.

در حال حاضر با آن مطلوب فاصله داریم و طبیعی است که ما به قدر میسور و به صورت انضمامی و مکمل این امر را پیگیری کنیم؛ کما اینکه فعلاً در برنامه آموزش در سطح یک و سطوح دیگر سعی شده این امر دیده شود. بخشی از آن نیز با دیدن پژوهش در برخی از دروس آموزشی و فعالیت‌های پژوهشی در درون آن و یا با کانون‌ها و مانند همین جشنواره علامه حلی در مدارس و... این امر تمشیت می‌شود تا به آن نقطه مطلوب برسیم. البته خود

لک

گفت‌وگوها

کتاب آموزشی نقش کلیدی و فعالی دارند و به گونه‌ای این کتاب باید تدوین شوند که روح جست‌وجوگری را در طلبه زنده کنند و به گونه‌ای کلاس‌ها اداره شوند که استاد، طلبه را اهل جست‌وجو و تحقیق و پژوهش بار بیاورد. اینجاست که پژوهش در فرایند آموزش به طلبه منتقل شده و برای او ماندگار خواهد بود.

جشنواره تا چه میزان در راستای پژوهش گرا شدن حوزه آموزش تأثیرگذار بوده؟

ما جشنواره را باید دوگونه تحلیل کنیم، یک بار با نگاه به گذشته و بار دیگر با نگاه به آینده. در گذشته، طبیعی است که یکی از عوامل مؤثر در رشد پژوهش - از نقطه عزیمت و آغازین که با آن شروع کردیم تا جایی که الآن هستیم - جشنواره علامه حلی(ره) بوده. طبیعی است که اگر جشنواره علامه حلی نبود، این میزان از پژوهش و تولید و خلق آثار در سطح مدارس و استان‌ها وجود نداشت و این خلق آثار را می‌توان در یک نگاه، مؤثر در رشد پژوهش در طلاب دانست و بنابراین جشنواره توانسته به همین حد و میزان، بدنه طلاب را به‌ویژه در استان‌های سراسر کشور متوجه امر پژوهش کند و طلبه‌های دارای استعداد، شکوفا شوند و خودشان را در این عرصه بیازمایند. خود برگه‌های ارزیابی‌های آثار در جشنواره علامه حلی در سطح مدارس، استان‌ها و کشوری خودش یک کلاس آموزش مهارت‌ها و ارتقاء سطح پژوهش است. اما اگر نگاهی به آینده داشته باشیم می‌بینیم که با وضع مطلوب فاصله داریم، چون می‌بینیم ضریب طلابی که در جشنواره علامه حلی شرکت می‌کنند هنوز به نقطه مطلوب ما نسبت به طلاب واجد شرایط نرسیده است و اینکه به‌ویژه در سطوح بالاتر ما ضریب مشارکت کمتری داریم و این می‌رساند که جشنواره در این زمینه باید برنامه‌ریزی مؤثرتری داشته باشد.

عوامل اصلی مشارکت‌افزایی شرکت‌کنندگان در این جشنواره را چه می‌دانید؟

عوامل متعددی در این قضیه مؤثر هستند که یکی، نظام ارزشی حاکم در ذهن اساتید و طلاب است. باید دید که جایگاه پژوهش در ذهن مدیریت حوزه در استان‌ها و مدارس و در ذهن اساتیدی که الگوی طلاب هستند، چگونه است. هرچه این امر ارتقا پیدا کند، پژوهش هم در اهتمام طلاب و مشارکت‌طلبی آنها مؤثر است. لذا ما هم در این امر سعی کرده‌ایم برنامه‌هایی را برای درگیر کردن مدارس و اساتید آنها در امر پژوهش داشته باشیم، مثل کارگاه‌هایی که برگزار می‌شوند و یا مشوق‌هایی مانند شهریه تکمیلی و... که این مجموعه‌ها بتوانند اساتید را در مشارکت در این امر هم آشنا و هم تشویق کنند.

طبیعی است که مشارکت اساتید و اهتمام مدیران مدارس می‌تواند در جهت‌دهی طلاب نقش مؤثری داشته باشد. علاوه بر اینکه خود برگزاری دوره‌های مختلف برای طلاب، از مهارتی و جشنواره‌های مختلف و مشوق‌های مختلف برای طلاب و ضریب دادن پژوهش در نظام آموزش هم جزو عوامل مؤثری است که مستقیماً در رویکرد طلاب و اشتیاق آنها اثر دارد.

از جشنواره چهاردهم، بخش اساتید نیز به جشنواره علامه حلی (ره) اضافه شده. بر اساس چه نیازی این بخش در کنار بخش طلاب جوان راه اندازی شد؟

طلاب ما تحت تأثیر آموزش اساتید هستند. اساتید در حوزه‌های علمیه برای طلاب سرمشق و الگو هستند و در جهت‌دهی آنها نقش اساسی دارند، لذا اگر خود اساتید مهارت لازم در امر پژوهش و اشتیاق به این امر داشته باشند، می‌توانند در جهت‌دهی طلاب مؤثر باشند. استاد پژوهشگر کلاسش را در حال و هوای پژوهشی و روح تحقیق اداره کرده و یک فضای پژوهشی و خلاق در کلاس ایجاد می‌کند. لذا اگر خود اساتید بتوانند در این امر مشارکت کنند و مسلط به مهارت‌ها شوند، به ذهن می‌آید که اولین تأثیرش را در ارتقاء فرایند آموزش نشان می‌دهد. و این جشنواره در راستای رشد علمی حوزه است و از پایه‌های مهم رشد علمی، همان نظام تعلیم و تعلم طلاب است، لذا ورود اساتید، ارتقاء سطح علمی طلاب را در پی دارد و اینکه طلاب با مهارت‌های پژوهشی هم در کلاس و با تشویق اساتید بیشتر آشنا می‌شوند. علاوه بر اینکه ما سالیان متمادی اساتیدی داریم که علائق پژوهش دارند و زحمت می‌کشند و آثار خوبی را خلق می‌کنند و خود اینها هم باید آثارشان در رتبه خودشان دیده شده و تشویق و معرفی و جهت‌دهی شوند. پس این امر هم به علت اهمیتی که دارد، در جشنواره علامه حلی دیده شد تا آثار اساتید بصورت مجزای از بخش طلاب مورد پذیرش قرار گرفته و اساتید با هم دیگر رقابت کنند.

عمده‌ترین آسیب‌های مباحث پژوهشی طلاب جوان را در چه می‌دانید؟

مهمترین چالشی که ما فعلاً با آن مواجه هستیم، همین جایگاه پژوهش در نظام ارزشی طلاب جوان است. یعنی طلاب آن اهمیتی که باید به امر پژوهش داشته باشند و آشنا باشند با تأثیر پژوهش در فرایند دانش و تحصیل دانش را ندارند و با این باورمندی در امر دانش در میان آنها با مشکل روبه‌رو هستیم؛ یعنی طرف احساس می‌کند که می‌تواند بدون تحقیق و جست‌وجوگری و روح پژوهش در این فرایند رشد کند، در حالی که اساس حوزه‌های علمیه. در سطوح عالی و درس خارج. با همین تحقیق و پژوهش و جست‌وجو گره خورده و در سطوح عالی طلبه‌ای که پیگیرتر و محقق‌تر است رشد می‌کند و به درجات عالی می‌رسد و طلابی که در این قضیه همراه نیستند، در همان حد متوسط باقی می‌مانند. این عدم آشنایی طلاب جوان سبب می‌شود که به امر پژوهش یک نگاه در خور و شایسته‌ای نداشته باشند و این عدم اهتمام به کمیت طلابی که در این امر مشارکت می‌کنند و به سطح پژوهش‌هایی که انجام می‌دهند آسیب می‌رساند. به نظر من این نکته بسیار مهم است و ما باید در امر ترویج پژوهش برای آن برنامه داشته باشیم و ایجاد انگیزه کنیم، که البته در طی این سنوات ما برنامه‌های الزامی و تشویقی مختلفی نسبت به طلاب و اساتید داشته‌ایم؛ به‌ویژه با کارگاه‌هایی که برای اساتید و طلاب در سطحی گسترده در حال اجرا هستیم و دوره‌های تربیت مربی‌ای که طراحی شده که اینها باعث بالا رفتن سطح پژوهش در طلاب سطح یک و دو خواهد شد. ان شاء الله.

در گفت و گو با سرکار خانم متولیان
معاون پژوهش حوزه های علمیه خواهران و نایب رئیس جشنواره چهاردهم

لزوم تنظیم مسیر علمی طلاب بر مبنای «تعمیق دانش» و «افزایش مهارت های پژوهشگری»

در جهت ارتقای جایگاه پژوهش در سیستم آموزشی طلاب چه
منظومه ای را می توان ترسیم کرد؟

پژوهش به عنوان یکی از ارکان اصلی نظام تعلیم و تربیت قلمداد می شود. در گذشته تلاش می شد با پژوهش محور کردن نظام آموزشی، جایگاه پژوهش در سیستم آموزشی تعریف شود و فرایندهای مناسب آن طراحی گردد؛ اما با بازنگری رویکرد شورای محترم سیاست گذاری حوزه های علمیه خواهران مبنی بر برنامه ریزی جهت طراحی و استقرار نظام های چهار گانه حوزه های علمیه خواهران انتظار می رود پژوهش به صورت هدفمند و اثربخش در نظام تعلیم و تربیت تعریف شده و با تعریف و استقرار نظام پژوهش، این فرایند به صورت کامل و بهینه به وظایف خود عمل نماید تا نتیجه مطلوب از پرورش پژوهشگران تا دریافت خروجی های مشخص حاصل گردد.

جشنواره تا چه میزان در راستای پژوهش گرا شدن حوزه آموزش تاثیرگذار بوده است؟

پژوهش را می‌توان در سطوح مختلف تعریف کرد. سطح تولید، توزیع و مصرف دانش. جشنواره به عنوان فضایی جهت توزیع و مصرف دانش، می‌تواند زمینه رقابت پژوهشگران را فراهم آورد و در یک رقابت جدی، نقاط قوت و ضعف‌های خویش را شناسایی کند. مدیران پژوهشی حوزه نیز می‌توانند با رصد و ارزیابی آثار پژوهشی به بازنگری دائمی در برنامه‌ها و فرآیندها، توانمندی‌های نظام پژوهش و نظام تعلیم و تربیت را افزایش بخشند.

از جشنواره چهاردهم، بخش اساتید نیز به جشنواره علامه حلی (ره) اضافه شده. بر اساس چه نیازی این بخش در کنار بخش طلاب جوان راه‌اندازی شد؟

از سویی مطالبه جدی اساتید برای حضور در این رقابت پژوهشی و از سوی دیگر اثرگذاری آثار این طیف از پژوهشگران که آمیخته با سطح دانشی متفاوت و تجارب علمی است، دبیرخانه جشنواره را مجاب نمود که این بخش را راه‌اندازی نماید. بی‌تردید، حضور اساتید می‌تواند در ارتقای سطح آثار جشنواره مثمر ثمر بوده و در نهایت با ایجاد تکاپوی علمی بین اساتید، طلاب جوان را نیز با رغبت و نشاط علمی افزون‌تری مشتاق حضور در جشنواره نماید.

عمده‌ترین آسیب‌های مباحث پژوهشی طلاب جوان را در چه می‌دانید؟

پژوهش با دو مؤلفه تعمیق دانش و افزایش مهارت‌های مرتبط با پژوهشگری و روش پژوهش ارتباط جدی دارد.

به هر اندازه طلاب محترم در این دو مؤلفه، طبق برنامه‌ریزی دقیق و منظم، مسیر علمی خود را تنظیم نمایند؛ می‌توان به آینده علمی امیدوارتر بود.

نظریاتی که در متون علمی موجود است، ماحصل حرکت بر مبنای برنامه دقیق با عنایت به دو مؤلفه‌ای است که عرض شد.

هر چند قالب‌ها و برنامه‌های مرتبط جهت هم‌افزایی و تعمیق مستوی علمی و افزایش مهارت‌های روشی برنامه‌ریزی شده است، اما با عنایت به جامعیت دین در راهبری جامع جامعه، تدبیر، تنظیم و اقدام جهت نیل به افق‌های مشخص علمی، به عنوان اقدامات جدی مورد انتظار است.

آشنایی با ساختار مقاله علمی و آرایه‌های آن

بخش دوم

آشنایی با ساختار یک مقاله علمی و آرایه‌های آن

آشنایی با ساختار یک مقاله علمی و
آرایه‌های آن از مهم‌ترین روش‌های انتقال
اطلاعات، تدوین و انتشار مقاله علمی
است، مقاله به منزله یک سند علمی و ملاک
ارزیابی توان علمی نویسنده است.

مراحل پژوهش:

۱. مسأله‌یابی و طرح تحقیق
 ۲. اجرای تحقیق: گردآوری اطلاعات، ارزیابی و پردازش و نتیجه‌گیری
 ۳. تدوین گزارش در قالب‌های کتاب، پایان‌نامه یا مقاله علمی
- طرح پژوهش: به نقشه کار پژوهشگر برای حل مسأله پژوهش گفته می‌شود.

اجزاء یک مقاله علمی:

۱. عنوان مقاله و نام مؤلف یا مؤلفان
۲. چکیده
۳. کلیدواژه
۴. مقدمه
۵. بدنه یا متن
۶. نتیجه
۷. منابع و مأخذ

آشنایی با ساختار
مقاله علمی و آرایه‌های آن

توضیح تفصیلی این اجزاء به شرح ذیل است:

۱. عنوان: پختگی عنوان، حاکی از توان علمی نویسنده است و عنوان نامناسب ارزش مقاله را کم می‌کند. این عنوان ناظر به مسأله تحقیق و پرسش اصلی است. همچنین پوشش دهنده‌ی واژگان کلیدی است. پس باید گویا و رسا باشد، در عین حال اختصار، يك امتیاز است و کلمات باید بین سه تا هشت کلمه باشد. عنوان نباید اعم یا اخص از محتوای مقاله یا انتخابی از روی تعصب باشد. زمان انتخاب عنوان می‌تواند در ابتدا و یا پس از تکمیل مقاله باشد و در صورت تمایل می‌توان آن را در انتها تعویض کرد. از عناوین کلیشه‌ای باید پرهیز شود و در مقالات علمی، عنوان باید علمی و بدور از صنایع ادبی و دور از ابهام باشد.

۲. چکیده مقاله: تهیه چکیده یک کار فنی و هنرمندانه است که باید برای هر مقاله علمی انجام گیرد. چکیده، خلاصه جامعی از محتوای يك گزارش پژوهشی است که هدف‌ها، پرسش‌ها، روش‌ها و یافته‌های پژوهش را به اختصار در بردارد و آیین پژوهش است و مخاطب را تحریص و تشویق به خواندن می‌کند. در چکیده باید با استفاده از کلمات متن، عصاره مقاله در ۱۵۰ تا ۲۰۰ کلمه آورده شود.

اجزای چکیده شامل بیان مسأله، دلایل نگارش و بیان مشکلی است که در مقاله مورد توجه قرار گرفته و نظرهای مختلف پیرامون آن بررسی شده و ادله و شواهد کافی در همان راستا بررسی و نتایج علمی بدست آمده را باز می‌نماید و باید از زبان خود پژوهشگر (ونه نقل قول) به صورت فعل ماضی آورده شود. در چکیده بهتر است کلمات کلیدی هم بیاید. چکیده غیر از فهرست یا مقدمه است و جزئی از محتوای مقاله و اجمالی از مطالب تفصیلی آن است و از طریق مطالعه فهرست مطالب، مقدمه و نتایج نوشته می‌شود. در چکیده لازم نیست به منابع و مآخذ، ارجاعی انجام شود و از بیان خطابی، مثال و توضیح مفاهیم پرهیز می‌شود، برای مهارت افزایی در این رابطه، بهتر است چکیده مقالات مهم مطالعه و مرور شود تا الگویی فرا راه محققان باشد. چکیده در حقیقت، بخشی جامع و مستقل از اصل گزارش است، پس نباید پیش از گزارش پژوهش تهیه شود.

آسیب‌های چکیده‌نویسی:

(۱) تبدیل چکیده به فهرست: چکیده هرگز مروری بر مباحث اثر تحقیقی و رساله نیست. بنابراین نباید آن را با گزارش فهرست اثر اشتباه گرفت.

(۲) تبدیل چکیده به طرح مسئله: برخی از افراد، در چکیده به شرح و تفصیل موضوع پایان نامه، مسائل آن و ضرورت بحث از مسئله می‌پردازند، که نادرست است. البته بیان اجمالی مسئله نیز از مباحث چکیده است، اما سهم آن متناسب با سهم حجم چکیده است، نه اینکه اهم مطالب چکیده بر محور بیان مسئله بنا شده باشد.

(۳) ارجاع به مآخذ: پرداختن به معرفی منابع و مآخذ در چکیده نیز، نادرست است.

۴) بیان خطابی: ادبیات چکیده باید همانند ادبیات رساله یا مقاله باشد. در واقع، استفاده از بیان شعارگونه و عبارت پردازی خطابی در شأن رساله و مقاله علمی نیست.

یادآوری: شایسته است، با دقت و تأمل کافی نسبت به تهیه‌ی چکیده‌ی اثر اقدام نمایند و توجه داشته باشند که این چکیده می‌تواند نمایی از کار اصلی آنان باشد و امکان معرفی درست آثار آنان را در سایت‌ها و مراکز مختلف علمی - پژوهشی فراهم آورد، از این رو کمال جدیت و دقت را در چکیده‌نویسی به عمل آورند.

۳. کلید واژه: کلماتی است برآمده از متن و مرتبط با موضوع اصلی مقاله که خواننده با مطالعه آنها، به محتوای اصلی پژوهش پی می‌برد. در حقیقت، کلیدواژه‌ها، در حکم موضوعات جزئی مقاله هستند و اندکی پس از چکیده می‌آیند. واژگان کلیدی به خواننده کمک می‌کند تا پس از خواندن چکیده و آشنایی اجمالی با روند تحقیق، بفهمد چه مفاهیم و موضوعاتی در این مقاله مورد توجه قرار گرفته است.

کلید واژه در مقاله نقش «نمایه» و در کتاب‌ها و پایان‌نامه‌ها نقش «فهرست» را دارند، این واژگان، نمای کلی مقاله را در ذهن تداعی می‌کند، میانگین واژه‌های کلیدی يك مقاله، پنج تا هفت، کلمه است. (سرمد، ۱۳۷۹، ص ۳۲۱). انتخاب درست کلید واژه‌ها به نمایه‌سازی استاندارد مقاله در پایگاه‌های الکترونیکی علمی - پژوهشی کمک می‌کند و دسترسی مخاطبان را به مقاله تسهیل می‌نماید. کلید واژه‌های اصلی باید با عنوان و مسأله تحقیق و در حد امکان با سرفصل‌ها تناسب داشته باشد.

۴. مقدمه: یکی از بخش‌های مهم مقاله علمی است که روزه‌ای برای ورود خواننده به دنیای مقاله و در حکم نقشه راه است. وظایف اصلی مقدمه، روشن ساختن موضوع، مشخص نمودن هدف و بدست دادن طرح و نقشه ارایه مطالب برای خواندن کل مقاله است. معمولاً داوران و ارزیابان برای شناخت قوت علمی مقاله، تنها به مقدمه و نتیجه آن نظر می‌کنند بنابراین باید آن را دقیق و مناسب متن مقاله بنویسیم. هدف اصلی يك مقدمه حرفه‌ای، پاسخ به پرسش‌هایی چون، این تحقیق چه اهمیتی دارد؟ چه کسانی از آن بهره‌مند می‌شوند؟ چه نیازی به حل این مسأله داریم؟ و چه انگیزه‌ای باعث شد تا این مقاله نوشته شود؟ در مقدمه مقاله، مسأله تحقیق و ضرورت انجام آن و اهداف آن از نظر بنیادی و کاربردی به صورت مختصر بیان می‌شود. و از ذکر جزئیات پرهیز می‌شود.

در مجموع يك مقدمه خوب شامل: توضیح درباره پیشینه تحقیق، ضرورت‌ها، روش، ساختار، منطق حاکم بر فصول است و اینکه چرا این تحقیق ادامه منطقی گزارش‌های پیشین است. مقدمه نباید مفصل و طولانی باشد. بهتر است حداکثر دو صفحه یا يك ششم کل مقاله باشد. سیر نگارش مقدمه از مطالب عام به خاص است، از جنبه‌های کلی شروع می‌شود و رفته رفته به بخش‌های تخصصی‌تر می‌پردازد. محقق باید پرسش‌های پژوهش خود را به صورت استفهامی بیان کرده و به تعریف متغیرهای تحقیق به صورت عملیاتی بپردازد. (هومن، ۱۳۷۸، ص ۸۷).

۵. بدنه یا متن مقاله: بدنه، قسمت اصلی و یا متن مقاله است که در آن به سؤالات تحقیق به طور تفصیلی پاسخ می دهد. پس تا زمانی که محقق مسأله خود را حل نکرده و یا به آن نزدیک نشده نباید اقدام به نگارش کند، عبارات بدنه باید مستند به منابع معتبر و مستدل به برهان باشد و از آوردن عباراتی که در درستی آنها شك دارد، پرهیز نماید.

تعیین محورهای داخلی در بدنه مقاله، ارتباط و انسجام منطقی بین قسمت های مختلف را تقویت می نماید در تعیین عناوین داخلی مقاله می توان از سؤالات فرعی کمک گرفت و هر کدام از عنوان های داخلی می تواند پاسخ به يك سؤال فرعی باشد. در صورت نیاز می توان عنوان های داخلی را به موضوعات عناوین جزئی تر تبدیل کرد و به سؤالات ریزتر و ساده تر که پاسخ آنها، تنها به چند پاراگراف نیاز دارد، رسید. حجم مقاله نیز به نوع مجله و سفارش دهنده آن، بستگی دارد اما بهترین مقاله، نوشتاری است که با کمترین کلمات، بیشترین محتوای علمی را تولید و به حل مسأله ای بیانجامد. جمله های ساده، گویا و صحیح از ضروریات يك متن علمی است. اگر جملاتی از متن مقاله به لحاظ دستوری یا علمی استوار نباشد تأثیر ناخوشایندی بر مخاطب و اعتماد او گذارده و کل مقاله را زیر سوال می برد. پس تنها مهارت در جمله سازی و عبارت پردازی برای تولید يك مقاله علمی کافی نیست بلکه باید چپینش صحیح جملات و ترکیب درست آنها را آموخت، گام نخست در این میسر، نگارش پاراگراف های استاندارد است.

پاراگراف، بخش کوتاهی از يك متن است که درباره يك موضوع جزئی سخن می گوید. هر پاراگراف با يك جمله اصلی شروع می شود و همان جمله باید حاوی ایده ای اصلی پاراگراف باشد. در ادامه، جملات توضیحی خواهند آمد که هر کدام ادامه منطقی جمله قبل است. همچنین هر پاراگراف باید از استقلال نسبی برخوردار و مانند يك یادداشت كوچك باشد. شمار کلمات هر پاراگراف، زیر ۱۵۰ کلمه است. هر بند (پاراگراف) نباید طولانی و ملال آور باشد. در ابتدای هر بند از حروف «واو» یا «که» که حروف ربطند و نشان می دهد بند مستقی نیست استفاده نمی شود.

افزون بر استدلال و تأملات محقق، لازم است هر مقاله ای با مجموعه ای از آثار مرتبط با موضوع خود، در ارتباط باشد از این رو سعی می شود با نقل و قول مستقیم یا غیرمستقیم (بازنویسی، تلخیص) این ترابط علمی برقرار شده و از منابع معتبر دست اول استفاده شود. البته ارجاعات محقق نباید به قدری زیاد باشد که تحلیل نگارنده را کم رنگ نماید. ناگفته نماند که اشاره به نظریات رقیب در حل مسأله، نقد مستند و مستدل آنها با بیان نظریه برگزیده و دفاع از آن، عمده ترین مباحث بدنه يك مقاله است. بنابراین باید از هرگونه بحث مفصل در تحلیل پیش فرض ها، مبانی و مباحث مقدماتی پرهیز شود و در صورت نیاز به يك مطلب فرعی، آن را در پاورقی ذکر کند. توجه داشته باشیم که در ارزیابی مقالات، معمولاً به اعتبار علمی منابع و کفایت ادله و صحت نتایج آن توجه می شود.

۶. نتیجه: در این قسمت توصیف مختصر و مفیدی از آنچه بدست آمده ارایه می‌شود. در حقیقت باید مشخص شود که مقاله به روشن شدن مسئله چه کمکی کرده است، بنابراین دستاوردها و حاصل پژوهش، بدون بیان ادله و شواهد در بخش پایانی بیان می‌شود. نتیجه برخلاف چکیده متضمن تعریف و بیان مسأله، ضرورت تحقیق، ذکر ادله و دیدگاه‌های رقیب نیست. نتیجه نشان می‌دهد که مقاله حاضر چه نوآوری‌هایی داشته و چه مشکلی را حل نموده است (بر حسب اهمیت آنها، روش متداول بیان نتایج آن است که ابتدا مهم‌ترین و سپس یافته‌های کم اهمیت تر ارائه می‌شود (همان، ۱۳۷۸، ص ۹۰).

توجه داشته باشیم که مقاله، گزارش مستند و مستدل از تحقیق است اما نتیجه مقاله، گزارش نتایج تحقیق بدون ذکر استدلال، استناد و ارجاع است. نتیجه مقاله در حقیقت، پاسخ به سؤالاتی است که از ابتدا طرح شده و این نتایج، یافته‌های مستدل و مستند در متن مقاله است، بنابراین از هر گونه عبارت‌پردازی و ادعای به اثبات نرسیده، باید شدیداً خودداری نمود. نتایج معمولاً مبتنی بر ترتیب منطقی پرسش‌ها یا فرضیه‌ها و نیز وابسته به تایید یا رد فرضیه‌هاست و ترتیب بیان نتایج نیز بر حسب ترتیب تنظیم سؤال‌ها و فرضیه‌های آنها است. (کیف، ۱۳۷۵، ص ۳۰).

۷. منابع و مأخذ: اعتبار علمی مقاله به مستند و مستدل بودن آن است، ارائه فهرست کاملی از مراجع مقاله با رعایت اصل امانت‌داری و اخلاق پژوهشی مورد انتظار است. البته سبک‌های استاندارد در کتاب‌ها و مقالات متنوع است. معمولاً «راهنمای نویسندگان» در مجله یا جشنواره علمی در عمل به چگونگی ارجاعات پیروی می‌شود. اما ارجاع در پایان مقاله، ارجاع در پاورقی و ارجاع در متن، سه شیوه‌ی عمده استناد است که شیوه اخیر (ارجاع درون متن) به علت سهولت، سرعت، ایجاد تمرکز ذهنی برای خواننده و رواج جهانی آن، بر دو شیوه قبلی برتری دارد. در این روش نام صاحب اثر، تاریخ انتشار و شماره جلد و صفحه را می‌آورند. مانند: (مطهری، ۱۳۸۲، ج ۳، ص ۱۵۰) اما نام اثر نمی‌آید.

درباره مشخصات کتاب‌شناختی منابع تحقیق (کتاب‌نامه) که در پایان مقاله می‌آید، هماهنگ‌ترین روش، همسویی با روش ارجاع نویسی در بدنه‌ی اصلی مقاله است که در پی می‌آید. البته همانگونه که پیش‌تر اشاره شد نباید در ارجاعات و نقل‌قول‌ها افراط کرد، در آن صورت مقاله به مجموعه یادداشت‌ها و تحلیل‌های دیگران تبدیل شده و از ارزش علمی آن کاسته می‌شود. همچنین در چگونگی ارجاعات باید مطابق سلیقه و درخواست محلی که برای آنها مقاله تهیه می‌شود، عمل نمود. ارجاعات پاورقی و منابع به روش زیر انجام می‌گیرد:

الف) زیرنویس (پاورقی) توصیفی

توضیحات اضافی یا اصطلاحی که نمی‌توان برای حفظ انسجام متن آن را درون متن آورد، می‌تواند زیر صفحه با مشخص کردن شماره بیاید. توضیحات باید حتی‌الامکان خلاصه باشد. ترجمه آیات و روایات در متن فارسی بیاید و در صورت نیاز می‌توان متن عربی را در پاورقی آورد. کلمه‌های

بیگانه در داخل متن حتماً باید به فارسی نوشته شود و در صورت لزوم معادل خارجی آنها در پاورقی بیاید. اینها در مورد اصطلاحات تخصصی یا نام اشخاص است. در موارد ضروری که باید کلمه خارجی در متن بیاید باید در کنار صورت فارسی و داخل پرانتز نوشته شود (غلامحسین زاده، ۱۳۷۲، ص ۱۷). توجه کنیم در هر متن یکبار معادل انگلیسی آوردن آن واژه کفایت می‌کند.

ب) ارجاع در منابع

محقق باید در پایان مقاله، فهرستی از منابع و مآخذی که در متن به آنها استناد کرده است را به ترتیب حروف الفبای نام خانوادگی بیاورد. تنها منابعی می‌آید که در متن از آنها استفاده شده است. در ذکر منبع حداقل پنج دسته اطلاعات، ضروری به نظر می‌رسد: ۱- نام خانوادگی و نام مؤلف یا مؤلفان ۲- تاریخ انتشار اثر ۳- عنوان اثر ۴- نام شهر ۵- نام ناشر. (البته اگر کتاب تجدید چاپ شده باشد، شماره چاپ آن هم می‌آید) جداسازی این اطلاعات با نقطه و جداسازی اجزای مختلف هر يك با ویرگول (،) است مانند:

الف) در تك مؤلف

جوادی، آملی، عبدالله (۱۳۷۲). هدایت در قرآن (چاپ سوم). تهران: مرکز نشر فرهنگی رجاء.

ب) در ارجاع منابع از دو مؤلف یا بیشتر به شکل زیر می‌آید
سرمه، زهره؛ بازرگان، عباس؛ حجازی، زهره (۱۳۷۹). روش‌های تحقیق در علوم رفتاری (چاپ سوم). تهران: نشر آگاه

ج) آثار دارای مترجم به شکل زیر می‌آید
صدرالدین شیرازی، محمد (۱۳۷۵). شواهد الربوبیه، ترجمه جواد مصلح. چاپ دوم. تهران: انتشارات سروش

د) آثار با عنوان سازمان‌ها و نهادها
مرکز اسناد و مدارك علمی. وزارت آموزش و پرورش (۱۳۶۲). واژه‌نامه فارسی - انگلیسی. تهران: نشر مؤلف

ه) آثار به جای مؤلف ویراستار یا چند نفر گردآورنده یا مجموعه مقالات به شکل زیر:
شفیع‌آبادی، عبدالله (گردآورنده) (۱۳۷۴). مجموعه مقالات جنگ روانی. تهران: انتشارات سمت.

شیوه ارجاع منابع
در جهت امانت‌داری اندیشه‌های دیگران و برای اطلاع‌رسانی بیشتر خواننده برای مراجعه به

متون و منابع اصلی باید ارجاعات آورده شود. بنابراین هرگاه در متن مقاله، مطلبی از يك كتاب يا مجله يا ... به صورت مستقیم يا غير مستقیم نقل شود باید پس از بيان مطلب آن را مستند ساخت. این مستندسازی شیوه‌های مختلف دارد.

الف: شیوه ارجاع در متن

در استناد نام مؤلف و صاحب اثر بدون القاب: آقا، خانم، استاد، دکتر، پروفیسور، حجت الاسلام، آیت الله و امثال آن آورده می‌شود مگر در جایی که لقب جزو نام مشخص شده باشد مانند خواجه نصیرالدین طوسی، آخوند خراسانی، امام خمینی، علامه طباطبایی (دهنوی، ۱۳۷۷، ص ۲۷).

۱. اثر با يك مؤلف: پس از آوردن متن، داخل پرانتز: نام خانوادگی، تاریخ انتشار، شماره صفحه به ترتیب می‌آید و پس از آن نقطه می‌گذاریم مانند (ابطحی، ۱۳۸۲، ص ۲۷).

۲. اثر با بیش از يك مؤلف باشد، نام خانوادگی آنان به ترتیب به همراه سال انتشار و شماره صفحه می‌آید مانند (سرمد، بازرگان، حجازی، ۱۳۷۹، ص ۵۰) و اگر بیش از سه مؤلف بود: نام خانوادگی اولین مؤلف و به دنبال آن عبارت «و همکاران» یا «و دیگران» سپس سال انتشار و شماره صفحه می‌آید مانند (نوربخش و دیگران، ۱۳۶۶، ص ۷۵).

۳. اثر با نام سازمان‌ها و نهادها:
به جای نام مؤلف، نام سازمان می‌آید مانند (فرهنگستان زبان و ادبیات فارسی، ۱۳۸۲، ص ۳۴).

۴. دو یا چند اثر يك مؤلف:
همه آنها داخل پرانتز به ترتیب تاریخ نشر می‌آید مانند (والاس، ۱۹۸۰، ص ۱۵؛ ۱۹۸۸، ص ۲۷؛ ۱۹۹۰، ص ۵). و اگر چند اثر يك مؤلف در يك سال منتشر شده باشد آثار مختلف او با حروف الفبا از هم متمایز می‌گردند مانند (احمدی، ۱۳۶۵ الف، ص ۲۲؛ ۱۳۶۵ ب، ص ۱۶).

۵. استناد آیات و روایات
ابتدا نام سوره و سپس شماره آیه ذکر می‌شود، مانند: (بقره، ۳۹). در خصوص نهج البلاغه نام کتاب و شماره خطبه یا نامه (نهج البلاغه، خطبه ۳۳) و روایات غیر نهج البلاغه، نام گردآورنده روایات، تاریخ نشر، شماره جلد و صفحه مانند (مجلسی، ۱۴۰۳، ج ۵۶، ص ۱۹۸).

ب) ارجاع دهی مقالات

ابتدا نام مؤلف یا مؤلفان، سپس تاریخ انتشار، بعد عنوان مقاله، به دنبال آن نام مجله و شماره آن ذکر می‌شود آنگاه شماره صفحات آن مقاله در آن مجله با حروف مخفف صص در فارسی و PP در انگلیسی، مانند حداد عادل، غلامعلی (۱۳۷۵)، انسان عینی، فصلنامه حوزه و دانشگاه، ش ۹، صص ۳۵-۴۱.

ج) ارجاع پایان نامه و رساله

پس از ذکر عنوان باید ذکر شود که آن منبع پایان نامه کارشناسی ارشد یا رساله دکتری و به صورت چاپ نشده است، سپس نام دانشگاه به شکل زیر:
ایزدپناه، عباس (۱۳۷۱)، مبانی معرفتی مشاء و اهل عرفان، پایان نامه کارشناسی ارشد، چاپ نشده. دانشگاه قم.

د) ارجاع به يك روزنامه

همانند ارجاع مقاله در مجله است مانند:
محمودی، اکبر (۱۳۷۵، ۲۱ مهر) موانع توسعه در ایران، روزنامه کیهان، ص ۶.

ه) ارجاع به فرهنگ نامه و دایره المعارف

در ارجاع نام سرپرست و بقیه موارد مثل کتاب عمل می شود مانند:
بجنوردی، سید کاظم و همکاران (۱۳۷۷)، دائرة المعارف بزرگ اسلامی (چاپ دوم)، تهران؛ مرکز دائرة المعارف بزرگ اسلامی

و) ارجاع به کنفرانس ها، سمینارها و گزارش ها

• مطلبی از دایره المعارف در شبکه وب
Seven years war. Britannica online. vers. 92.2. apr. 1998
./Encyclopaedia Britannica. 02 nov 2030 <http://www.eb.om;180>
ارائه گزارش از همایش و سمینارها باید به شکل زیر باشد (سلطانی، ۱۳۶۳، ص ۱۹).
همایش بین المللی نقش دین در بهداشت و روان (۱۳۸۰)، چکیده مقالات اولین همایش بین المللی نقش دین در بهداشت روان، تهران: دانشگاه علوم پزشکی ایران.

ز) نقل از منابع الکترونیکی (اینترنت)

امروز نقل از منابع اینترنتی یکی از منابع ارجاعی است که در ذکر آن اطلاعات ضروری به ترتیب زیر بیان می شود (تراپیان، ۱۹۸۷، ترجمه قنبری، ۱۳۸۰).
بارلو، جان پی (۱۹۹۶)، درخت یوشع می لرزد در مجله CORE (روی خط اینترنت) ج ۸، ش ۱، ۹۲
نقل شده تاریخ ۲۵ مارس ۱۹۹۶، قابل دسترسی در:
Pub/Zines/c.Re-Zine file: ptp.e text.org pirectorg .g. 8corel:

• ارجاع يك مقاله در مجله الکترونیکی

Miles, Adrian. Singin in the Rain: a hypertextual Reading. "Postmodern Culture
8.2(1998). 02 nov 2000
<http://muse.jhu.edu/journals/pme/voo8/8.2 miles.html>

• در ارجاع يك كتاب الكترونيكي در شبكه وب
Austen, Jane. Pride and prejudice.de. henry chur chyrd
Nov 2000.<http://www.pemberley.com/jahein;o/pridprej.html>

نکاتی درباره تایپ مقاله:

امروزه تقریباً اکثر مجلات علمی، مقالات خود را به صورت تایپ شده می پذیرند. از این رو بیان برخی از اصول تایپ مفید فایده است.

الف) عنوان مقاله در وسط سطر و با فاصله ۴ سانتی متر از بالا با قلم یا فونت لوتوس شماره ۱۶ تایپ می شود.

ب) نام مؤلف در زیر عنوان و در وسط سطر و با فاصله ۱/۵ سانتی متر با قلم ترفایک شماره ۱۰ تایپ می شود.

ج) رتبه علمی و محل خدمت مؤلف یا مؤلفان با علامت ستاره یا شماره در پاورقی همان صفحه با قلم لوتوس نازک شماره ۱۲ که متناسب با قلم پاورقی است، تایپ می گردد.

د) عناوین فرعی مقاله با شماره های تفکیک کننده مانند ۱، ۲، ۳، ... با قلم لوتوس سیاه شماره ۱۴ تایپ می شود.

ه) عناوین فرعی با شماره های تفکیکی ۱۰۱، ۲۰۱ و ... با قلم لوتوس سیاه شماره ۱۳ تایپ می شود.

و) متن مقاله با قلم لوتوس نازک، شماره ۱۴ تایپ شده و ابتدای هر پاراگراف یا بند با کمی تورفتگی (اشپون) با فاصله ۵/۰ سانتی متر آغاز می گردد.

ز) فاصله بین سطرهای متن ۱/۵ سانتی متر و فاصله آنها از عنوان های فرعی ۲ سانتی متر است.

ح) فاصله حاشیه صفحه ها از هر طرف ۲ سانتی متر و از بالا و پایین نیز ۲ سانتی متر و فاصله آخرین سطر با پاورقی ۱ سانتی متر است.

ط) نقل قول مستقیم در داخل گیومه با قلم لوتوس نازک شماره ۱۲ تایپ می گردد.

ی) شماره صفحات در گوشه سمت چپ و بالای صفحه تایپ می گردد.

ک) مقاله فقط باید بر يك روی صفحه تایپ شود

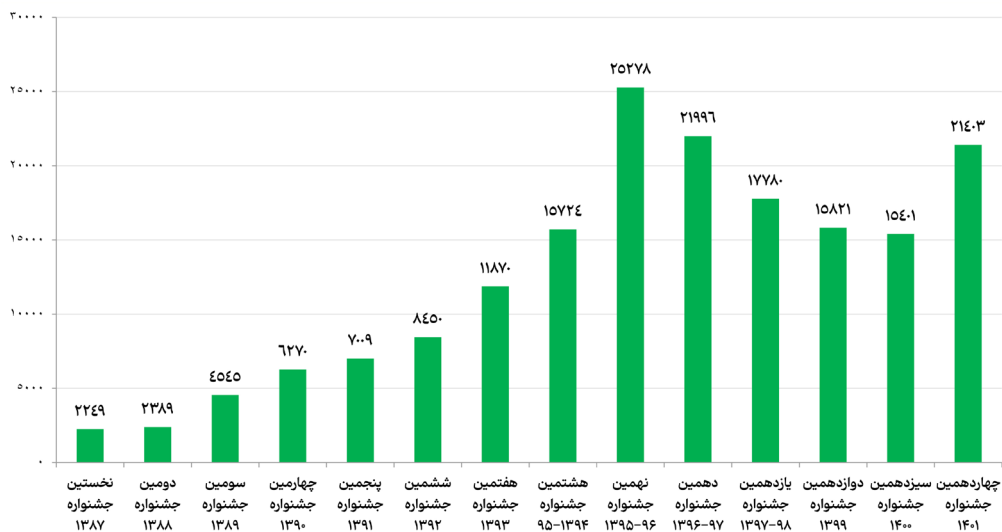
ل) در تایپ مقاله باید از بکار بردن قلم های متنوع و متفاوت پرهیز کرد.

م) قلم انگلیسی لازم برای تایپ پاورقی Times medium با شماره ۸ است و همین قلم برای انگلیسی در متن و منابع با شماره ۱۰ استفاده می شود.

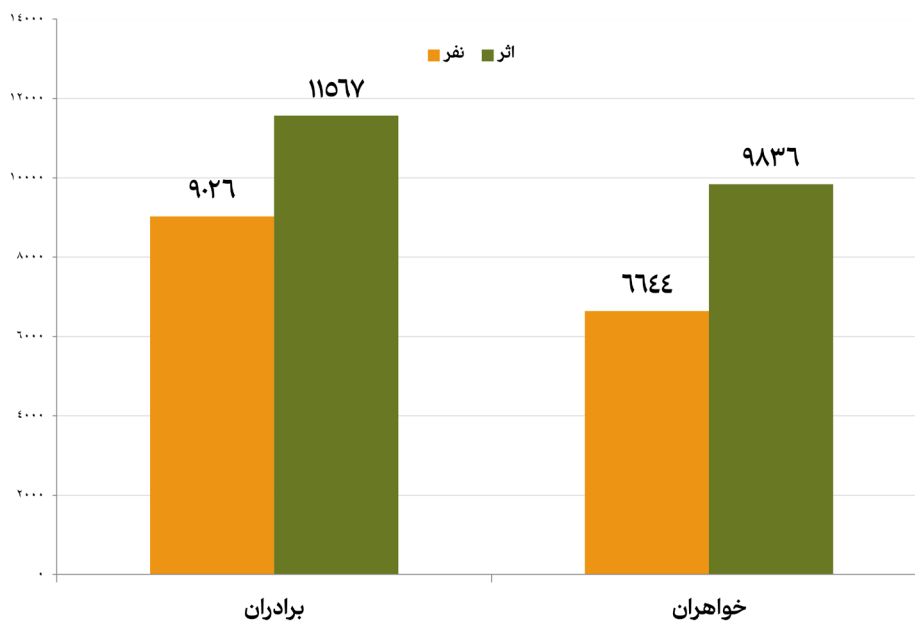
نمودار وضعیت آثار دوره اول تا چهاردهم جشنواره

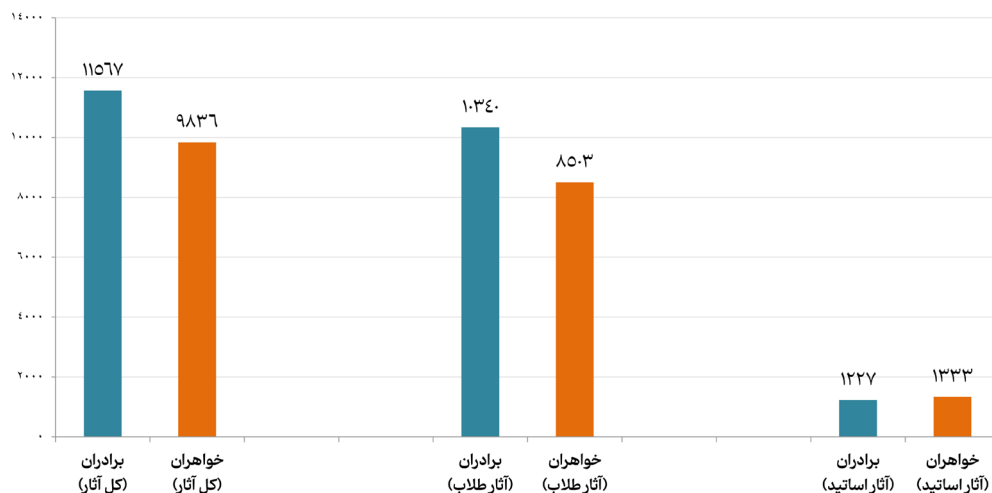
نمودارها

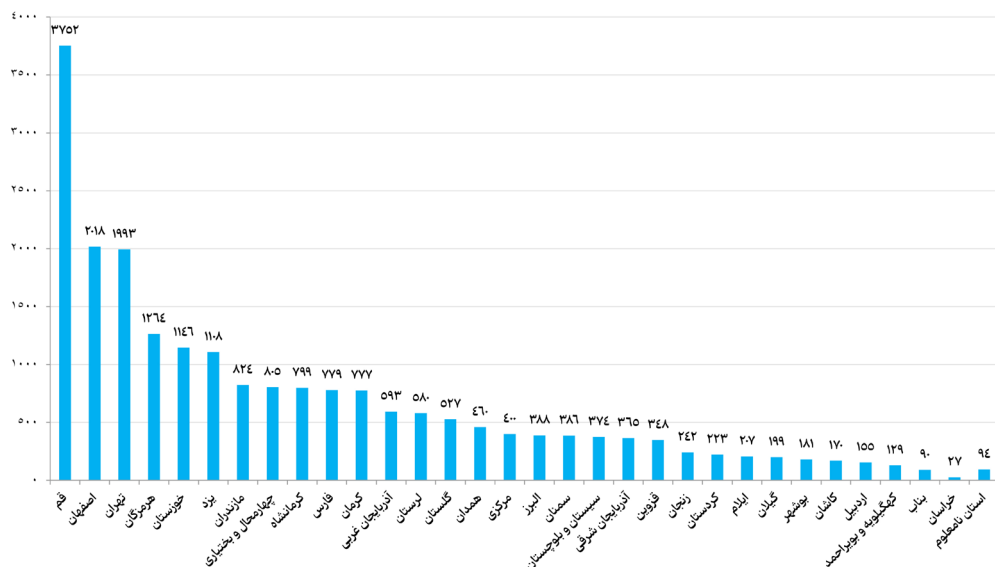
آثار چهاردهمین جشنواره به تفکیک تعداد و جنسیت شرکت کنندگان

آثار چهاردهمین جشنواره به تفکیک نوع و جنسیت شرکت‌کنندگان

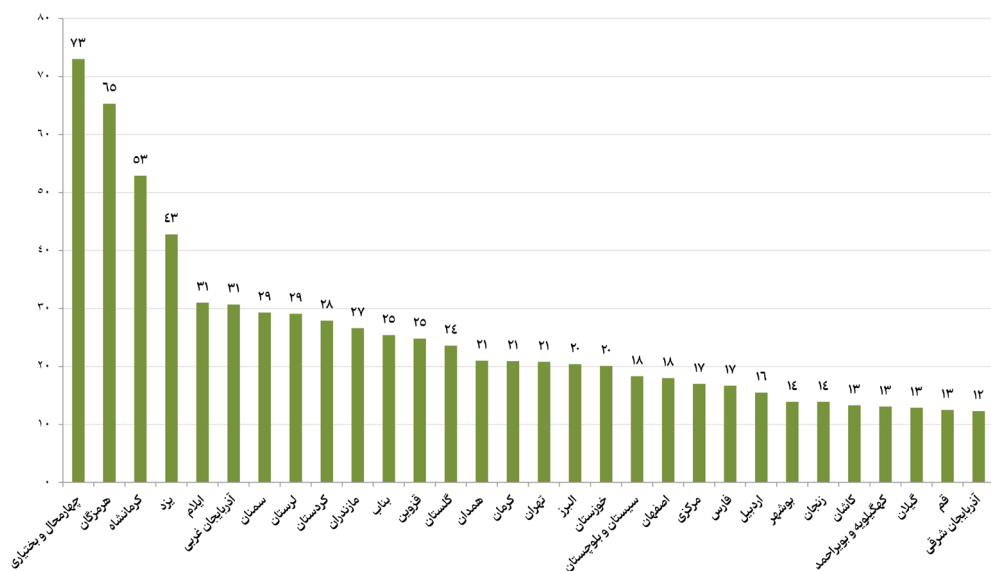
آثار واصله به چهاردهمین جشنواره به تفکیک دبیرخانه‌های استانی

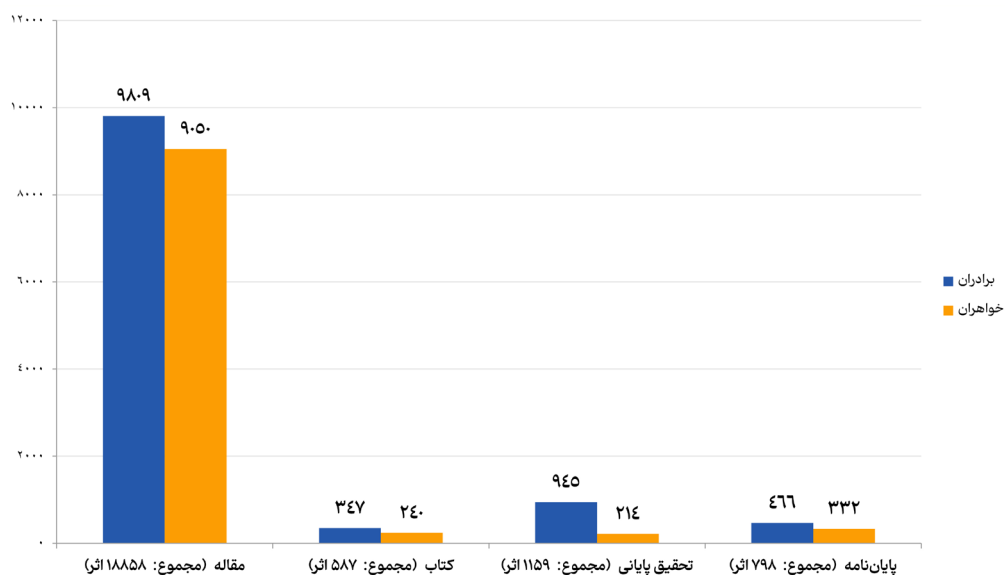
نمبودارها

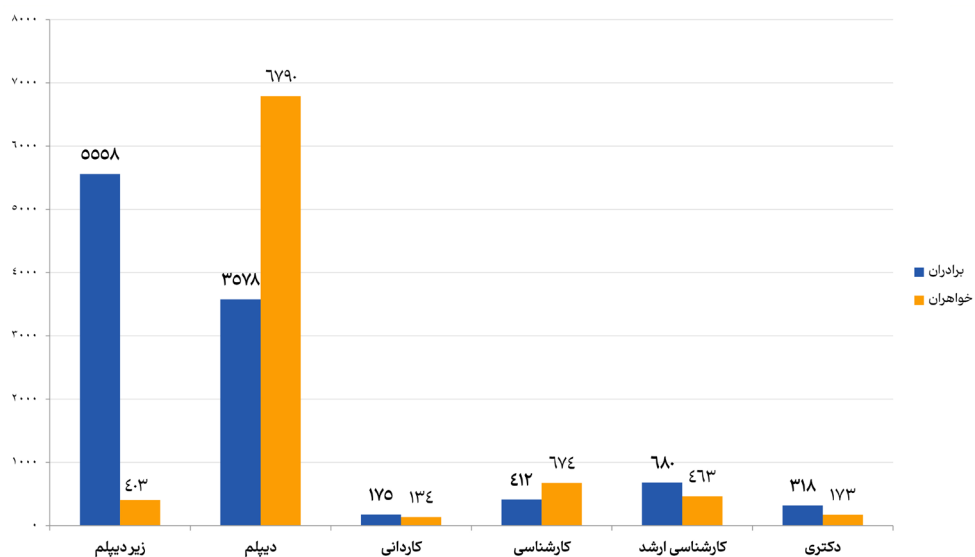
درصد مشارکت طلاب (خواهر و برادر) استان‌ها در چهاردهمین جشنواره

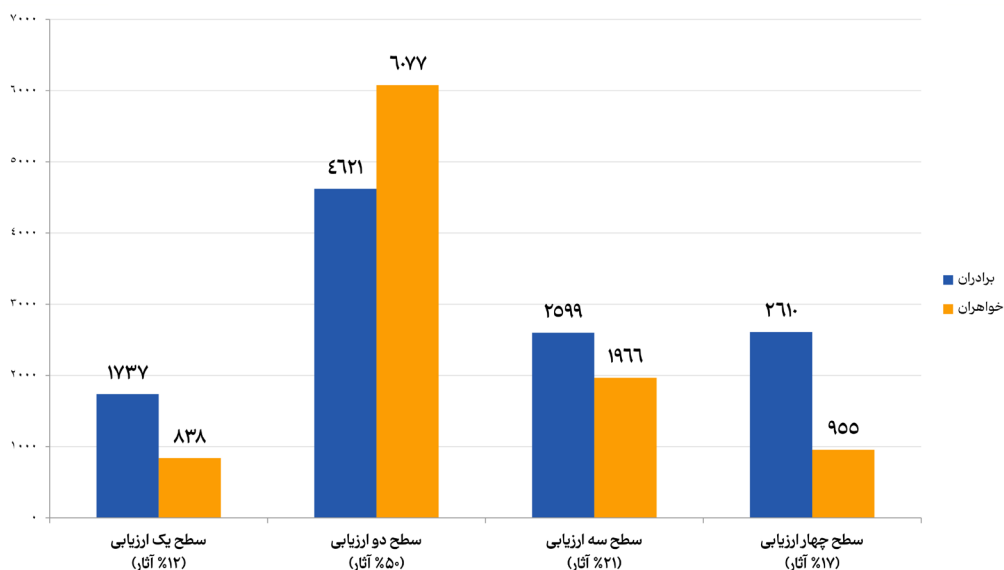
آثار چهاردهمین جشنواره به تفکیک جنسیت شرکت‌کنندگان و قالب اثر

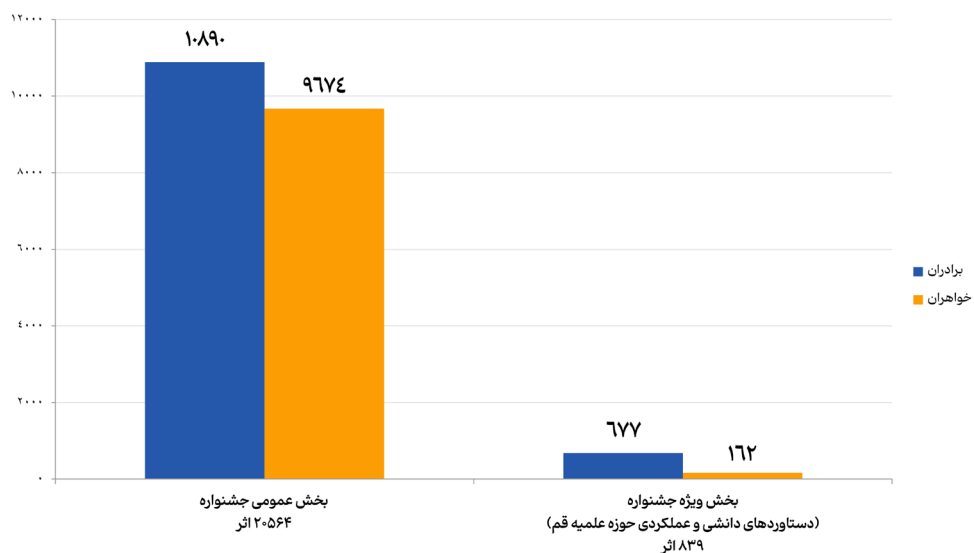
آثار چهاردهمین جشنواره به لحاظ مدرک غیرحوزوی شرکت‌کنندگان و به تفکیک جنسیت

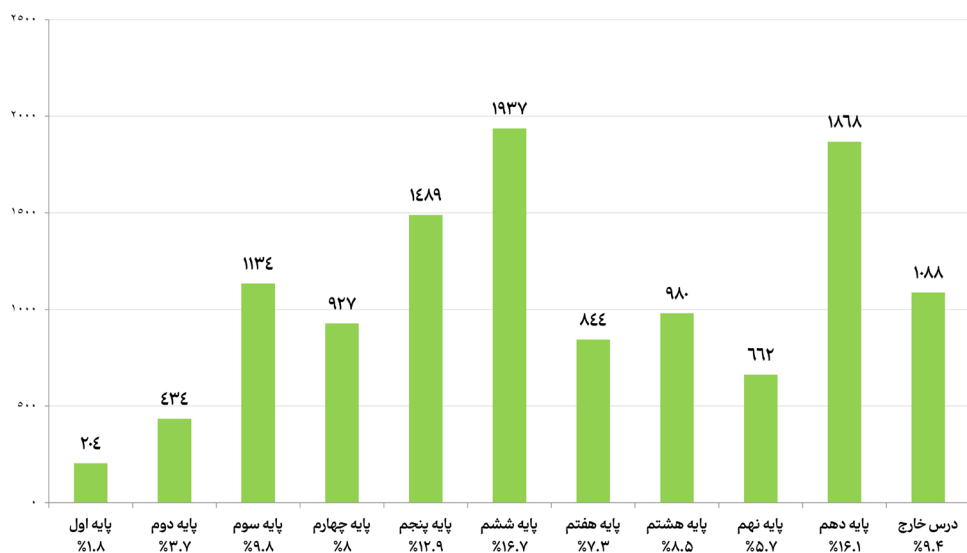
آثار چهاردهمین دوره بر اساس سطح ارزیابی جشنواره و به تفکیک جنسیت

میزان مشارکت طلاب در بخش عمومی و بخش ویژه چهاردهمین جشنواره به تفکیک جنسیت

آثار برادران به تفکیک پایه تحصیلی شرکت کنندگان

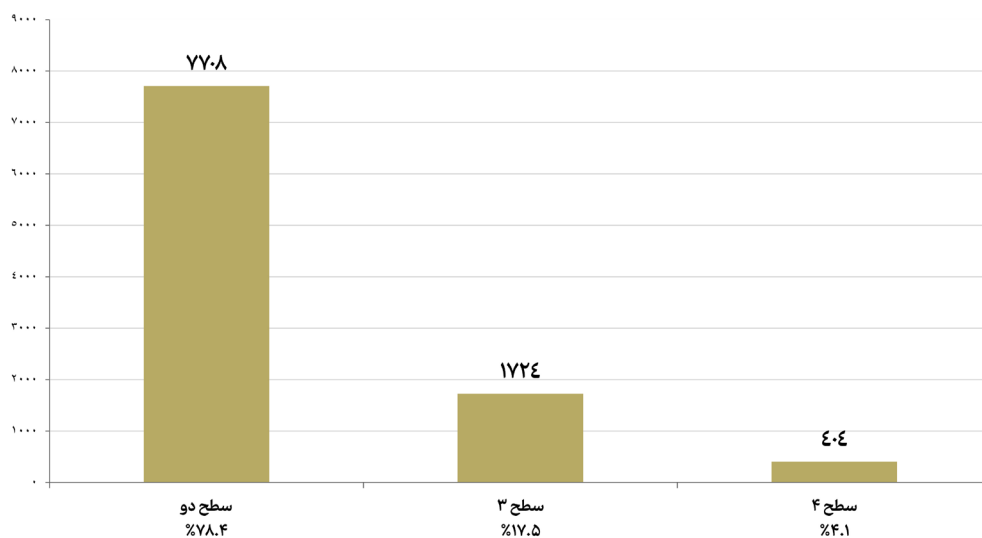

نمودارها

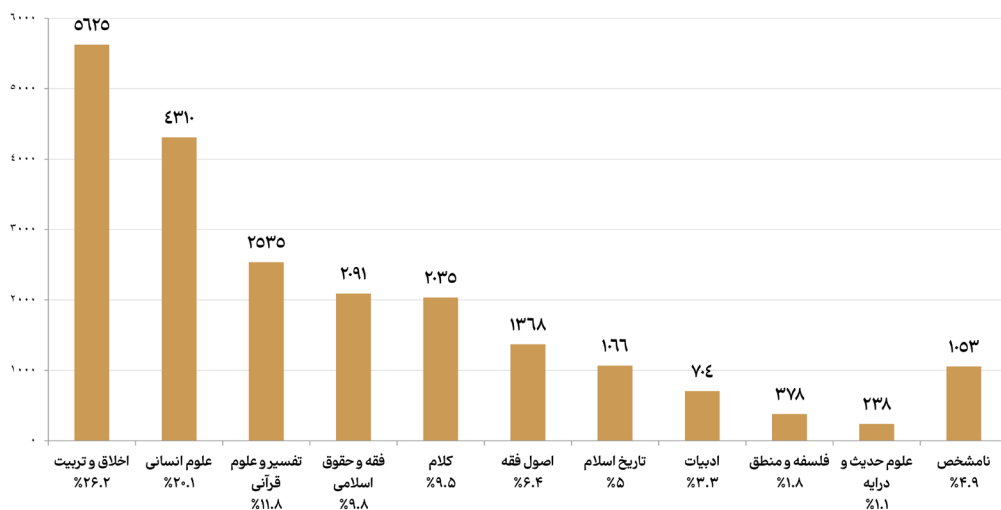

آثارخواهران

به تفکیک سطح تحصیلی شرکت کنندگان

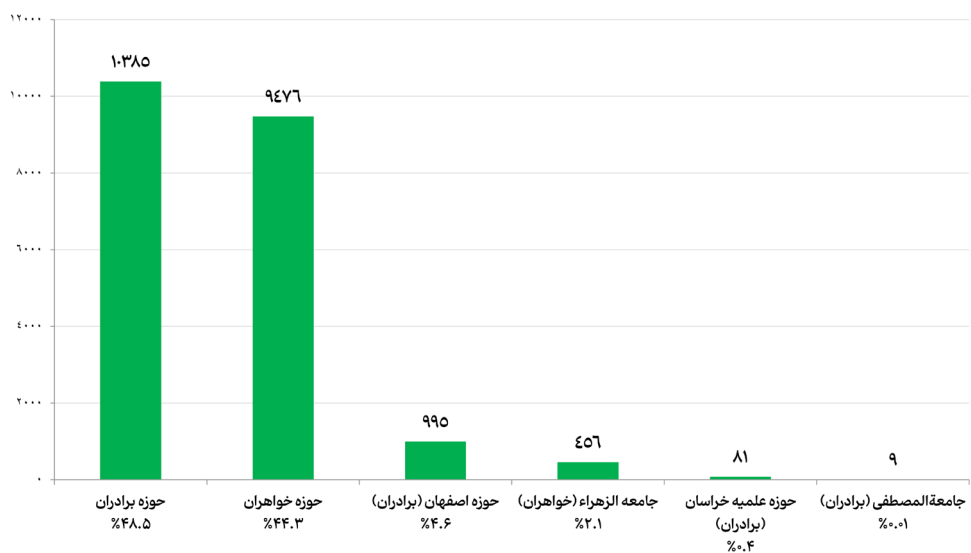
آثار چهاردهمین جشنواره به تفکیک گروه علمی

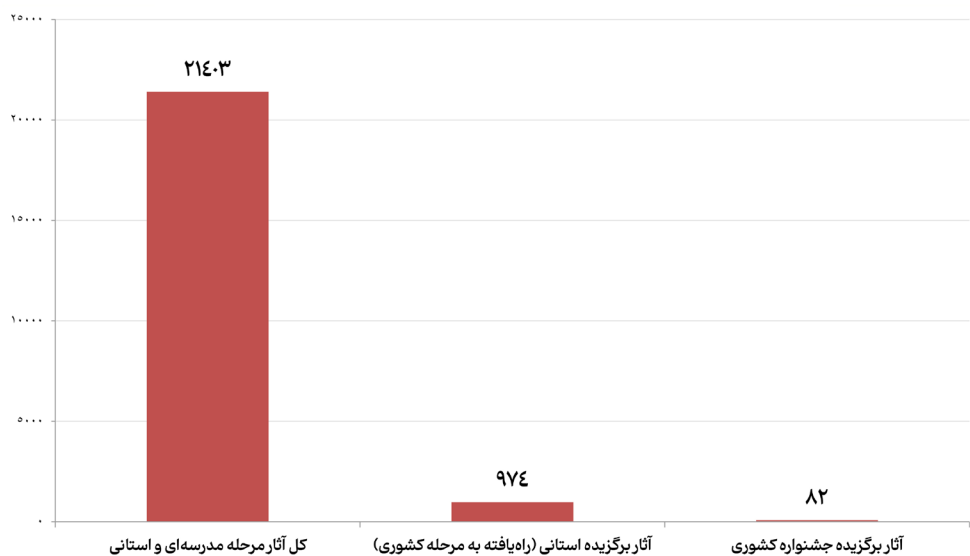
نمیدارها

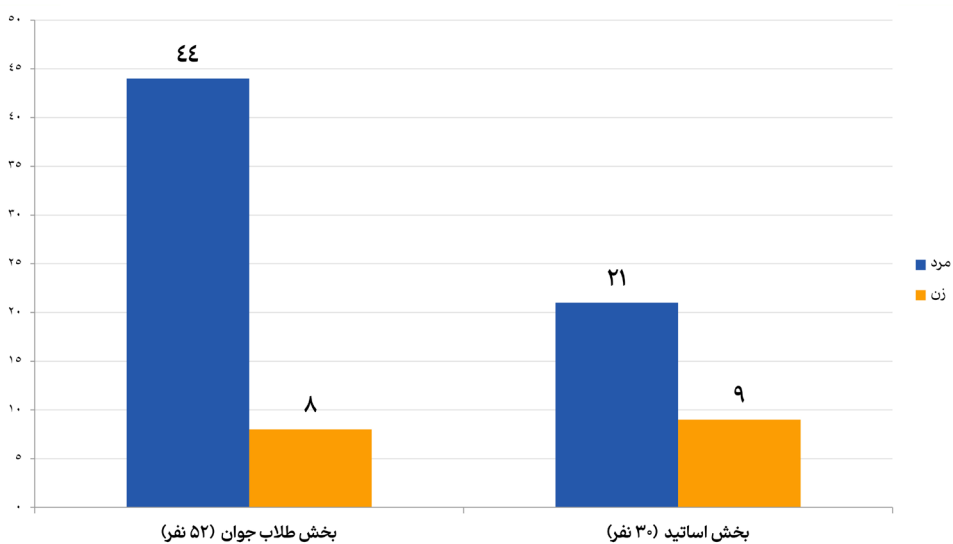
آثار چهاردهمین جشنواره به تفکیک مراکز حوزوی شرکت کننده

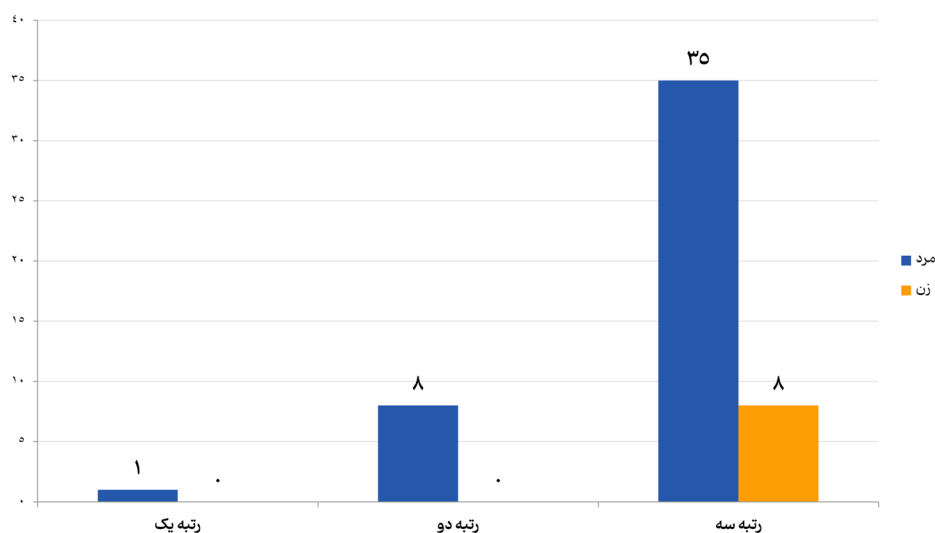
آثار برگزیده چهاردهمین جشنواره به تفکیک مراحل جشنواره

آثار برگزیده چهاردهمین جشنواره به لحاظ بخش شرکت و به تفکیک جنسیت

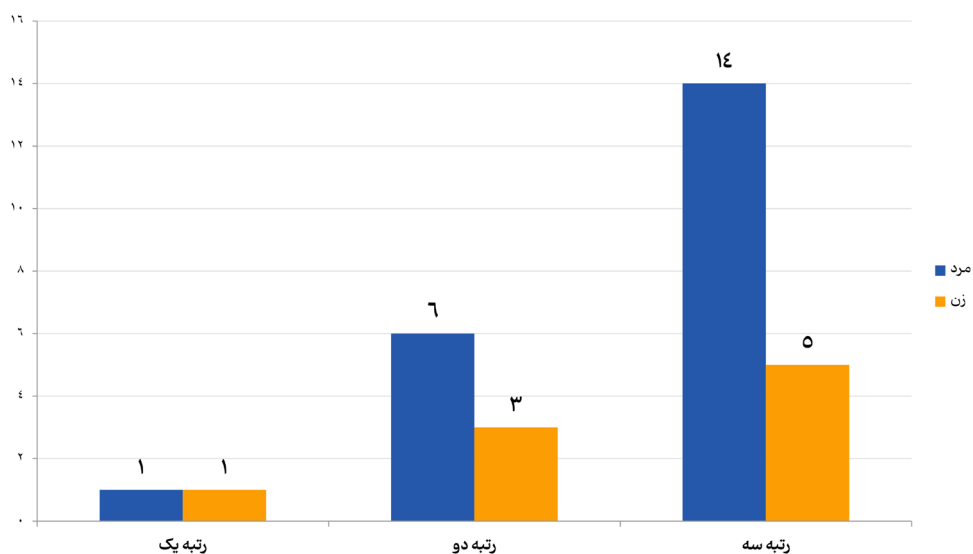

آثار برگزیده بخش طلاب جوان چهاردهمین جشنواره به لحاظ رتبه و به تفکیک جنسیت

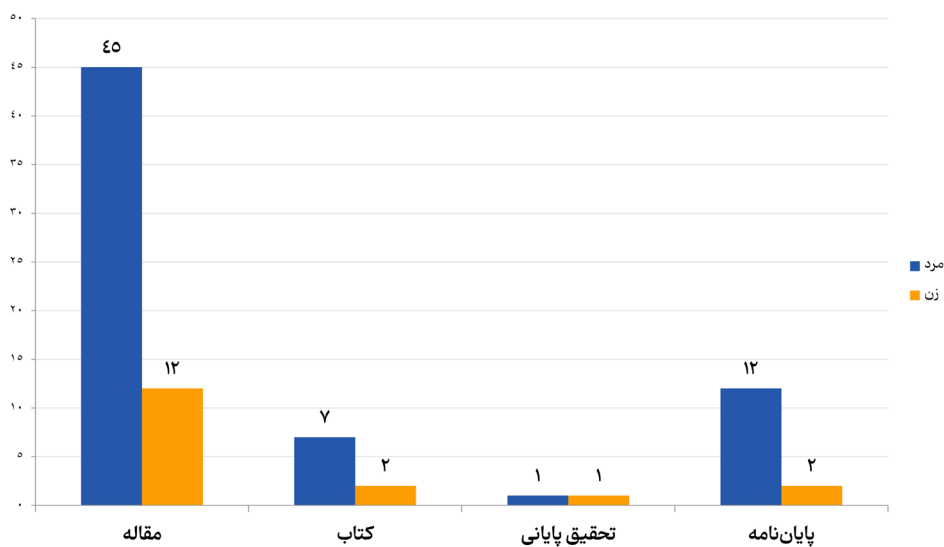

آثار برگزیده بخش اساتید

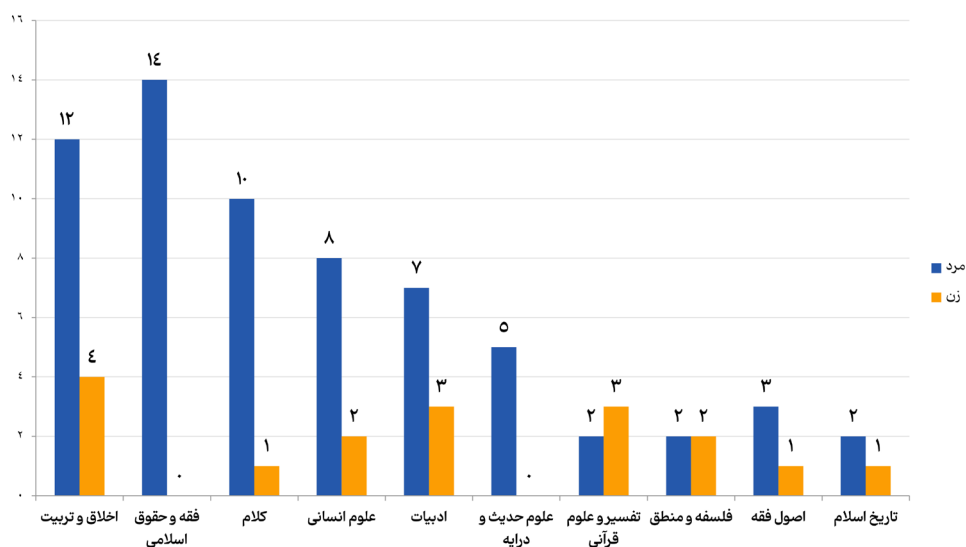
چهاردهمین جشنواره به لحاظ رتبه و به تفکیک جنسیت

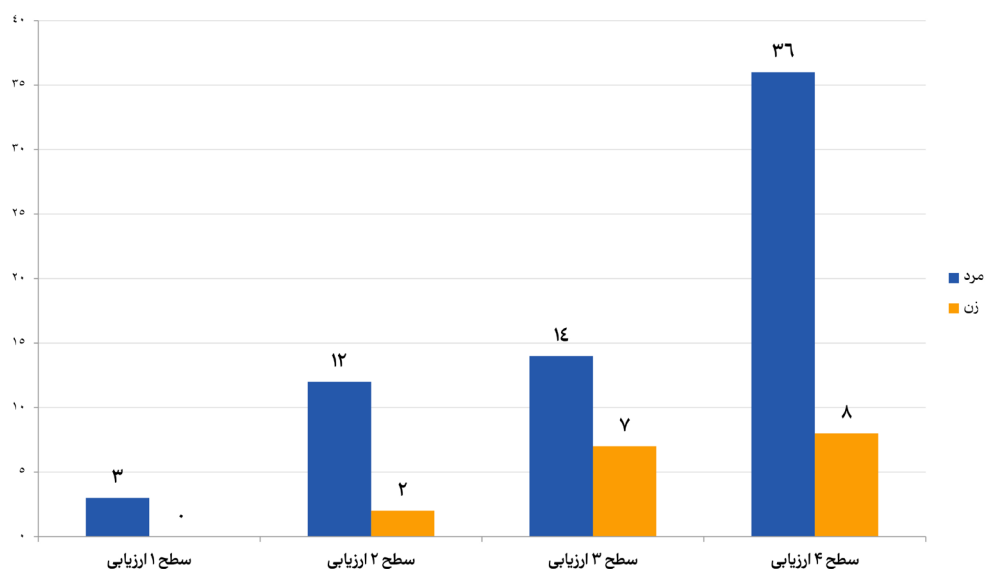
آثار برگزیده چهاردهمین جشنواره به لحاظ قالب اثر و به تفکیک جنسیت

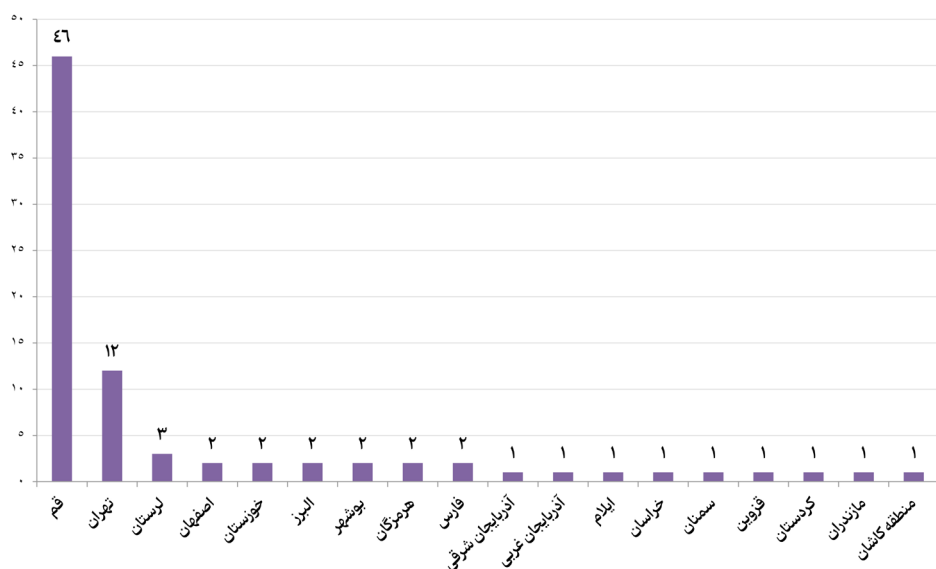
آثار برگزیده چهاردهمین جشنواره به لحاظ گروه علمی و به تفکیک جنسیت

آثار برگزیده چهاردهمین جشنواره به لحاظ سطح ارزیابی جشنواره و به تفکیک جنسیت

آثار برگزیده چهاردهمین جشنواره بر اساس استان

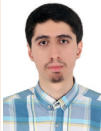

منتخبين جشنواره

بخش چهارم

فهرست برگزیدگان چهاردهمین جشنواره علامه حلی (ره) بخش طلاب جوان

مقاله سطح ۱

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۱		صادق زرین مهر	تحلیل صورت‌های مختلف متعلق «بسم» در «بسم الله الرحمن الرحيم»	ادبیات	امیرالمؤمنین (ع) تهران	برگزیده رتبه ۳
۲		محمد علی توتون کار	معناشناسی الّا در استثناء تام	ادبیات	رشد قم	برگزیده رتبه ۳
۳		حسین رفیعی	بررسی معنای تعلیل در آن و اثرگذاری آن در ترجمه آیه ۳۹ سوره زخرف	ادبیات	دارالسلام تهران	برگزیده رتبه ۳

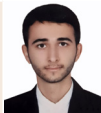
مقاله سطح ۲

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۱		محمد دهقانی فیروزآبادی (با همکاری: محمد علی حیاتی)	نظریه اخذ قدرت در نفس خطابات شرعی از دیدگاه محقق نائینی	اصول فقه	جهانگیرخان قم	برگزیده رتبه ۲
۲		محمد صالحی بابادی	اثبات نظریه طهارت ولد الزنا از منظر فقه‌های امامیه	فقه و حقوق اسلامی	فاطمیون اهواز	برگزیده رتبه ۳

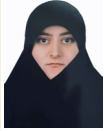

مختبرین جشنواره

۵۰

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۳		عمادالدین مهدی زاده	بررسی اقوال فقها در تعداد ضربات در تیمم	فقه و حقوق اسلامی	شهیدین قم	برگزیده رتبه ۳
۴		ابوالفضل معتمدی نژاد	بیع الصبیان	فقه و حقوق اسلامی	شهیدین قم	برگزیده رتبه ۳
۵		محمد رسول حسن پور (با همکاری: محمد میلاد ریاض الحسینی و محمد مهدی بهشتی پور)	بررسی سیر نظریات استعمال حقیقی لفظ مشترک در بیش از یک معنا؛ با تکیه بر آراء اصولیون قدیم	اصول فقه	جهانگیرخان قم	برگزیده رتبه ۳
۶		علی رضا روحی فرد	اصول روش شناختی حاکم بر مسئله تقدیر از منظر ابن هشام در کتاب مغنی اللیب	ادبیات	امام خمینی (ره) بوشهر	برگزیده رتبه ۳
۷		محمد محسن منتظری نجف آبادی	نقد و بررسی ادله فقها و حقوقدانان ناظر بر صحت و بطلان عقد ازدواج در فضای وب	فقه و حقوق اسلامی	الحجه (عج) نجف آباد	برگزیده رتبه ۳
۸		سید محمد صادق موسوی	شنیدن صدای زن توسط نامحرم	فقه و حقوق اسلامی	شهیدین قم	برگزیده رتبه ۳
۹		محمد مهدی صفایی	بررسی نوع استثناء در آیه تجارت	ادبیات	امام خمینی (ره) تهران	برگزیده رتبه ۳
۱۰		زهره فرحانی	بررسی نظریه شیخ انصاری در حقیقة البیع بر مدار منطق اعتباریات	اصول فقه	مؤسسه جامعه الزهراء (س) قم	برگزیده رتبه ۳
۱۱		محمد حسن توکلی	بررسی نکات بلاغی مفردات آیه شریفه «بسم الله الرحمن الرحيم»	ادبیات	شیخ الاسلام قزوین	برگزیده رتبه ۳

مقاله سطح ۳

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۱		فائزه آشناد (با همکاری: حسین رضائیان بیلندی و محمدرضا احمدی)	نقش تعدیل‌کننده جهت‌گیری مذهبی در رابطه بین سبک‌های دلبستگی و تعهد زناشویی	علوم انسانی	مؤسسه جامعه الزهراء (س) قم	برگزیده رتبه ۳
۲		علی طلوعی	نقش شخصیت و جهت‌گیری مذهبی در تعیین سطح رفتارهای نوع‌دوستانه در همه‌گیری کرونا	علوم انسانی	مشکات. امام علی بن موسی الرضا (ع) تهران	برگزیده رتبه ۳
۳		فهیمه احدی‌پور	مطالعه تطبیقی عدالت صحابه در آیه «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ...» (۲۹ فتح) از منظر تفاسیر فریقین	تفسیر و علوم قرآنی	مؤسسه آموزش عالی حوزوی الزهراء (س) تبریز	برگزیده رتبه ۳
۴		محمد دوگاوهاره	بررسی تطبیقی ارزش معرفتی نقل از منظر گادامر و آخوند خراسانی	کلام	امام خمینی (ره) کاشان	برگزیده رتبه ۳

مقاله سطح ۴

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۱		حامد حیاتی	شناسایی و سنجش عوامل ایجاد حس معنوی مکان در بناهای مذهبی. فرهنگی (مطالعه موردی: زیارتگاه علی بن مهزیار در اهواز)	علوم انسانی	صاحب‌الزمان (عج) ایلام	برگزیده رتبه ۱
۲		یونس خواجه‌وندی (با همکاری: علیرضا زارعی و سحر کرمی)	ارائه مدل کیفی بررسی مقولات اخلاق اجتماعی از منظر امام علی (ع)	اخلاق و تربیت	امام صادق (ع) قروه	برگزیده رتبه ۲
۳		حمیدرضا نژادرمضانی (با همکاری: حامد قرآنی و سمیه برزویی)	مرقد ائمه بقیع (ع) در آینه معماری بینا تمدنی (اسلامی، ایرانی)	تاریخ اسلام	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۲
۴		محمد کریمی	رابطه همگنانه اخلاق و فقه در آیات امر به معروف و نهی از منکر با محوریت تأثیرگذاری و حاکمیت اخلاق	اخلاق و تربیت	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳
۵		احمد ارشاد (با همکاری: عباس یعقوب‌زاده)	تخریج روایات داستان سمره بن جندب جهت استنباط قاعده لا ضرر	علوم حدیث و درایه	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۶		سعیده سادات حسینی	تأثیر قاعده حسن و قبح عقلی بر آرای اخلاقی خواجه نصیرالدین طوسی	اخلاق و تربیت	عالی تخصصی مجتهده امین اصفهان	برگزیده رتبه ۳
۷		سید سجاد جعفری	ارزیابی معنویت مدرن در معنا بخشی زندگی انسان	اخلاق و تربیت	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳
۸		علی رضا عابدی پور	تأملی بر حکم قصاص بالغ در مقابل نابالغ با تأکید بر قاعده «لا قود لمن لا یقاد منه»	فقه و حقوق اسلامی	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳
۹		محمدصادق سمسار	بررسی پیشنهادات شهید صدر برای قانون اساسی ج.ا.ا. در خصوص نقش ولی فقیه در تعیین رییس قوه مجریه	فقه و حقوق اسلامی	امام خمینی (ره) اهواز	برگزیده رتبه ۳
۱۰		روح الله نظری (با همکاری: حمیدرضا رمضانی)	نقد و بررسی الحاد عملگرایانه ریچارد داوکیدز	کلام	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳
۱۱		سید محمد حاجتی شورکی	کاوشی نو در معنا و مصداق یابی «مجوس» با تأکید بر روایات اسلامی	کلام	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳
۱۲		مجتبی حافظی	ساخت و اعتباریابی پرسشنامه سلامت معنوی روابط زوجین بر اساس متون اسلامی	علوم انسانی	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳
۱۳		حمید عاشوری	تحلیل روش های تربیت اخلاقی بر اساس مراحل صدور کنش اختیاری؛ از منظر ملاصدرا شیرازی	اخلاق و تربیت	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳
۱۴		هادی ایزانلو (با همکاری: سیده زهرا موسوی بایگی)	ارزیابی نوع نگاه به زن در عبارات ملاصدرا	فلسفه و منطق	طلبه آزاد مشهد	برگزیده رتبه ۳
۱۵		زکیه فلاح	تحلیل انتقادی روش های فیصل نور در برخورد با روایات عصمت امام	کلام	مؤسسه جامعه الزهراء (س) قم	برگزیده رتبه ۳
۱۶		محمدحسن شهامت	حکم ترک معاهده با کفار پس از نقض جانب مقابل در منظر قرآن	فقه و حقوق اسلامی	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳

تحقیق پایانی سطح ۲

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۱		محمد مهدی دانش	کاربردهای قاعده «ما لا یعلم الا من قبل مدعیه یقبل منه» در ابواب فقه اسلامی	فقه و حقوق اسلامی	رشد قم	برگزیده رتبه ۳
۲		مریم عباسی	بررسی و تبیین دیدگاه ملاصدرا و علامه طباطبایی پیرامون حرکت	فلسفه و منطق	کوثر ورامین	برگزیده رتبه ۳

پایان نامه سطح ۳

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۱		حسین خواجهدادیان	اصول اخلاقی تجارت از منظر اسلام و لیبرالیسم	اخلاق و تربیت	طلبه آزاد بندرعباس	برگزیده رتبه ۲
۲		مجتبی پورموسی	افزوده نویسی در منابع حدیثی متقدم شیعه با تأکید بر کتاب کامل الزیارات	علوم حدیث و درایه	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۲
۳		حجت الله صفری	ثبات قدم در منابع اسلامی و روان شناسی مثبت و ساخت پرسشنامه آن بر اساس منابع اسلامی	علوم انسانی	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۲
۴		صادق مشکاتی	بازخوانی انتقادی منطق تکوینی علم اجتماعی دورکیم از منظر حکمت متعالیه	علوم انسانی	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۲
۵		احمد رضا افراسیابی	شاخص های تربیت نوجوان بر مدار حدیث جنود عقل و جهل امام صادق (ع)	اخلاق و تربیت	نخبگان شیراز	برگزیده رتبه ۳
۶		محمد کاویانی	مبانی نظری جنسیت نفس و دلالت های الهیاتی آن	فلسفه و منطق	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳
۷		محمد فکوریان	بررسی مفهوم و معیار اخلاقی بودن در ادیان ابراهیمی	اخلاق و تربیت	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳
۸		فرهاد قربانی نیک	رابطه دین داری با افسردگی، اضطراب و استرس با توجه به عواطف مثبت و منفی در طلاب شهر شیراز	علوم انسانی	رضویه شیراز	برگزیده رتبه ۳

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۹		عباس رهبر	طرح‌ها و شیوه‌های تبلیغی فرق ضاله برای کودکان و راه مقابله با آن	اخلاق و تربیت	طلبه آزاد بندرعباس	برگزیده رتبه ۳
۱۰		بنت‌الهدی محمودی	تحولات تفسیری خلافت با تأکید بر آیه ۳۰ سوره بقره	تفسیر و علوم قرآنی	مؤسسه جامعه الزهراء (س) قم	برگزیده رتبه ۳
۱۱		علی‌رضا بابایی	اندیشه‌های بلاغی محقق رضی استرآبادی	ادبیات	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳
۱۲		محدثه مولوی	نقد و بررسی فلسفی دیدگاه «دان مارکوس» درباره سقط جنین از منظر اخلاقی	اخلاق و تربیت	مؤسسه آموزش عالی حوزوی معصومیه (س) قم	برگزیده رتبه ۳
۱۳		مهدی دانایی‌فرد	بررسی و نقد انسان‌شناسی پویشی با تأکید بر آرای علامه طباطبایی و استاد مصباح یزدی	کلام	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳
۱۴		سید مصطفی قهاری	تحلیل مضمون روایات کتاب «کفایة الاثر فی النص علی الأئمة الاثنی عشر»	علوم حدیث و درایه	دارالمبلغین سفیران هدایت تهران	برگزیده رتبه ۳

کتاب سطح ۲

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۱		علی صادقی	و معکم معکم لامع غیرکم	کلام	امام خمینی (ره) تهران	برگزیده رتبه ۳

کتاب سطح ۴

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۱		وحید غیائی (با همکاری: جعفر گل محمدی)	مکارم اخلاق در سپهر وحی	اخلاق و تربیت	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳

فهرست برگزیدگان چهاردهمین جشنواره علامه حلی (ره) بخش اساتید

در پاسخ به درخواست‌های مطرح شده، از چهاردهمین دوره جشنواره علامه حلی (ره) بخش اساتید نیز به این جشنواره افزوده شده و آثار اساتید حوزه‌های علمیه در دو قالب مقاله و کتاب توسط دبیرخانه جشنواره مورد پذیرش و رقابت در این بخش قرار گرفت.

بخشی از مجموع حدوداً دو هزار و پانصد اثر دریافتی در بخش اساتید سراسر کشور، ضمن بررسی در مرحله استانی، از گردونه رقابت حذف و آثار برتر اساتید به دبیرخانه مرکزی جشنواره ارسال شد که پس از ارزیابی در مرحله کشوری، آثار برگزیده بخش اساتید جشنواره به شرح جداول زیر انتخاب شدند.

مقاله سطح ۳

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۱		معصومه نصاری	خاستگاه لغزش‌های ساختاری ترجمه‌های خطبه‌های نهج‌البلاغه در برگردان مشتقات باب استفعال	ادبیات	نورالاصفیاء - تهران	برگزیده رتبه ۱
۲		سارا اصل‌مرز	بررسی انتقادی استدلال ذات نوعی فرانسیس بکویث	اخلاق و تربیت	کوثر (س) - صفادشت (تهران)	برگزیده رتبه ۳
۳		مریم علیپور	واکاوی تأثیر اسلوب تأکید در اسناد بر معنای آیات در جزء سی قرآن کریم	ادبیات	ولی عصر (عج) - تهران	برگزیده رتبه ۳

منتخبین جشنواره

مقاله سطح ۴

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۱		زیلا اسدی	نقش مؤلف یا مفسر در تأویل قرآن از منظر ابن عربی	تفسیر و علوم قرآنی	مرکز تخصصی حضرت خدیجه (س). دورود	برگزیده رتبه ۲
۲		مرضیه عبدلی	تحلیل و ارزیابی روش شناختی مدل حکمی - اجتهادی در تولید علوم انسانی اسلامی	علوم انسانی	مؤسسه آموزش عالی حوزوی زینبیه (س) کرج	برگزیده رتبه ۲
۳		مهدی شجریان	عدالت جنسیتی و گفتمان تغییر در احکام فقهی زنان	فقه و حقوق اسلامی	شهید صدوقی قم، فاز ۵	برگزیده رتبه ۲
۴		سید هادی حسینی نسب	الگوی جامع برای تعیین وظیفه پژوهشگران اخلاق هنگام مواجهه با حکم فقهی	اخلاق و تربیت	مدرسه عالی فقه و علوم اسلامی، قم	برگزیده رتبه ۲
۵		غلامرضا احسنی آرانی	تقارن و استمرار اهلیت دو طرف قرارداد	فقه و حقوق اسلامی	مدرسه عالی فقه و علوم اسلامی، قم	برگزیده رتبه ۲
۶		امید پیشگر	بررسی تطبیقی تفسیر العیاشی و آثار شیخ صدوق بر محور اسانید	تفسیر و علوم قرآنی	عالی تخصصی امام حسن مجتبی (ع)، تهران	برگزیده رتبه ۲
۷		هادی زینالزاده	پیش بینی اختلالات رفتاری کودکان بر اساس روان بنه های ناسازگار اولیه و دینداری مادران	علوم انسانی	امام خاмене ای، ارومیه	برگزیده رتبه ۳
۸		عباس رحیم لو	گفتمان توحیدی قرآن از همانندی «زمین» با «هفت آسمان»	تفسیر و علوم قرآنی	امام صادق (ع)، شهریار	برگزیده رتبه ۳
۹		محمد رضا جهانگیری	بازاندیشه ای در چگونگی حل مسائل علم تربیت اسلامی	اخلاق و تربیت	ملاصادق، قم	برگزیده رتبه ۳
۱۰		سید علی اصغر موسوی اطهر	امکان ارتباط متقابل با نبی مکرم (ص) پس از وفات ایشان	کلام	مدرسه عالی اهل بیت (ع)، قم	برگزیده رتبه ۳
۱۱		پروین حبیبی کردعلیوند	تحلیل گفتمانی تحول تصوف سیاسی به تشیع صوفیانه (از شیخ صفی تا شیخ حیدر سال ۷۰۰ تا ۸۹۳ ق)	تاریخ اسلام	مرکز تخصصی زینبیه (س)، خرم آباد	برگزیده رتبه ۳

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۱۲		اکبر موسی زاده گیلدهی	نقد و بررسی اصالت عقل و ادله آن از دیدگاه روشنفکران معاصر	کلام	حاج حسن صالح رشت	برگزیده رتبه ۳
۱۳		محمد براری	بررسی و نقد روایات مدعی فرج امام مهدی (عج) در سال های ۷۰ و ۱۴۰ هجری قمری	علوم حدیث و درایه	شهید بهشتی (ره) نوشهر	برگزیده رتبه ۳
۱۴		رضا مهدیان فر	تأملی در اصالت عبارت «جاهدت الحسین» در متن زیارت عاشورا	علوم حدیث و درایه	مؤسسه آموزش عالی حوزوی امام حسن مجتبی (ع). تهران	برگزیده رتبه ۳
۱۵		محسن کرانی	ماهیت کیفری انقلاب رنگی	فقه و حقوق اسلامی	کرمانی ها . قم	برگزیده رتبه ۳
۱۶		فروغ فرهنگد هارمی	واکاوی قیود منصوبی از منظر نحو مفهومی و میزان تأثیر آن در تسهیل آموزش نحو	ادبیات	مؤسسه آموزش عالی حوزوی معصومیه (س) بوشهر	برگزیده رتبه ۳
۱۷		مهدی قهرمانی (با همکاری: محمدحسین دانش کیا)	مقایسه تطبیقی گزارش های قرآن و منابع تاریخی درباره جریان نفاق : عملکرد و روش های مقابله با آن از بعثت پیامبر (ص) تا غزوه بدر	تاریخ اسلام	مرکز تخصصی زینبیه (س). خرم آباد	برگزیده رتبه ۳
۱۸		سید محمد مهدی حسینی	رابطه استصحاب عدم جعل با استصحاب بقای مجعول در شبهات حکمیة	اصول فقه	مرکز فقهی ائمه اطهار (ع) شعبه مشهد	برگزیده رتبه ۳
۱۹		مصطفی مختاری	نقش خیال در زیست اخلاقی از منظر عرفان اسلامی با تأکید بر دیدگاه ابن عربی	اخلاق و تربیت	مدرسه کلام آیت الله سبحانی	برگزیده رتبه ۳
۲۰		محمد حسین ناظمی اشنی	موضوع شناسی حریم املاک بر پایه مبانی فقهی حقوقی با رویکردی بر نظرات امام خمینی (ره)	فقه و حقوق اسلامی	مرکز تخصصی عصمتیه . سمنان	برگزیده رتبه ۳

کتاب سطح ۴

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۱		محمد اسماعیل عبداللهی	پژوهشی جامع در تصوف فرقه‌ای	کلام	فیضیه . قم	برگزیده رتبه ۱
۲		سید محمد حسن موسوی	یکتای بی همتا	کلام	سطوح عالی . قم	برگزیده رتبه ۲
۳		نگار علیزاده	اخلاق حرفه‌ای امور ثبت اسناد و املاک	اخلاق و تربیت	فاطمیه (س) . کرج	برگزیده رتبه ۲
۴		رضا عندلیبی	فقه تبلیغ	فقه و حقوق اسلامی	شهیدین . قم	برگزیده رتبه ۲
۵		علی رضا محمدی فرد (با همکاری: هادی موسوی)	درآمدی به مطالعات قرآن و نظریه پردازی در علوم انسانی (در جستجوی تفسیر موضوعی)	علوم انسانی	بنت الهدی . قم	برگزیده رتبه ۳
۶		مهناز کهندانی تفرشی	فرشته شناسی از نگاه فیض کاشانی و شیخ اشراق	فلسفه و منطق	نورالاصفیاء . تهران	برگزیده رتبه ۳
۷		علی خانی (با همکاری: مصطفی احمدی)	الاعتماد فی شرح واجب الاعتقاد	کلام	امام خمینی (ره) تهران	برگزیده رتبه ۳

چکیده‌های برتر

بخش پنجم

حامد حیاتی

شناسایی و سنجش عوامل ایجاد حس معنوی مکان در بناهای مذهبی - فرهنگی (مطالعه موردی: زیارتگاه علی بن مهزیار در اهواز)

هدف نوشتار حاضر تحلیل و شناسایی عوامل مؤثر بر حس معنوی مکان در ابنیه مذهبی - فرهنگی و ارتقاء این عوامل به منظور اغناء حس معنوی مکان در این بناهاست. روش تحقیق توصیفی - تحلیلی است. جامعه آماری بر اساس جدول مورگان $n=78$ نفر برآورد شده است. آنچه که این پژوهش را با پژوهش‌های مشابه متمایز می‌سازد، تحلیل و بررسی مؤلفه‌های حس معنوی مکان در آرامگاه علی بن مهزیار به عنوان شاخص‌ترین بنای زیارتگاهی درون شهری اهواز است که تاکنون در این زمینه پژوهشی تدوین نشده است. نتایج آزمون پیرسون ضمن تأیید همبستگی تمام معیارها و زیرمعیارها با حس مکان، نشان می‌دهد؛ متغیر آرامش و معنویت بالاترین و متغیر امنیت کمترین مقدار همبستگی را با میزان حس مکان دارد. مطابق نتایج آزمون رگرسیون خطی، ابعاد ادراکی و کالبدی بیشترین اثر و ابعاد عملکردی و اجتماعی تأثیر کمتری در القای حس مکان را دارند. نتایج پژوهش نشان می‌دهد، علاوه بر چهار مؤلفه کالبدی، معناشناختی، اجتماعی و خدمات، مؤلفه‌های دیگری بر ایجاد حس مکان در بناهای آرامگاهی و مذهبی دخیل هستند.

بنابراین می‌توان ضمن توجه به ابعاد پنهان مؤثر، با فراهم نمودن زمینه برای دو مؤلفه کالبدی و معناشناختی به تعمیق حس معنوی مکان میان زائران در بناهای زیارتی دست یافت. مؤلفه کالبدی از طریق نشانه‌ها و نمادها، بافت، مصالح، رنگ، نورپردازی، و مؤلفه معناشناختی از طریق تزیینات مزین به آیات قرآنی، استفاده از نقوش اسلیمی - ایرانی و کاشی‌کاری، می‌تواند حس آرامش و معنویت در زائرین و نهایتاً القاء حس مکان و هویت بخشی به اماکن مذهبی - فرهنگی را موجب شوند.

معصومه نصاری

خاستگاه لغزش‌های ساختاری ترجمه‌های خطبه‌های نهج‌البلاغه در برگردان مشتقات باب استفعال

تاکنون ترجمه‌های گوناگونی از نهج‌البلاغه به زبان فارسی انجام گرفته، اما به‌طور کلی به‌دلیل کاستی‌هایی که در ترجمهٔ زبان عربی به زبان فارسی وجود دارد، این ترجمه‌ها مورد نقد و بررسی بسیاری از ادیبان قرار گرفته‌اند. در پژوهش حاضر تلاش شده است با روش توصیفی-تحلیلی و با استفاده از معاجم مختلف لغوی، کتاب‌های صرفی و نحوی و شروح نهج‌البلاغه، چالش‌های پیش روی مترجمان در برگردان مشتقات باب استفعال، مورد مطالعه قرار گیرد. بر این اساس، داده‌های مربوط به هشت مورد از مشتقات باب استفعال از کل خطبه‌های نهج‌البلاغه انتخاب و در شش ترجمهٔ فارسی نهج‌البلاغه (فیض‌الاسلام، انصاری، شهیدی، زمانی، دشتی و آقامیرزایی) مورد بررسی و نقد قرار گرفت. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که «خطا در تشخیص ساختار فردی» و «خطا در تشخیص ساختار جمعی» از مهم‌ترین لغزش‌های ساختاری در برگردان مشتقات باب استفعال است. از نظر کمی نیز گزارش آماری عملکرد مترجمان در نمونه‌های مورد بررسی، بیانگر این است که ترجمه‌های شهیدی و دشتی بدون هیچ لغزشی در تشخیص ساختار فردی و همچنین در تشخیص ساختار جمعی در برگردان مشتقات باب استفعال، موفق‌ترین ترجمه بوده‌اند. از آن‌سو، ترجمهٔ فیض‌الاسلام تنها در تشخیص ساختار فردی، بدون هیچ لغزشی، موفق‌ترین ترجمه بوده است.

مرضیه عبدلی مسینان

تحلیل و ارزیابی روش شناختی مدل حکمی-اجتهادی در تولید علوم انسانی اسلامی

مدل حکمی . اجتهادی یکی از مدل‌های ممکن در مسیر تولید علوم انسانی اسلامی است، که مبتنی بر چارچوبی نظری و بر اساس روش‌شناسی اجتهادی و با التزام به رویکرد تلفیقی روش‌شناختی، به تولید علم اسلامی اقدام می‌کند. در شرایطی کنونی که با سلطه علوم انسانی سکولار در فضای علمی کشور مواجهیم نیازمند تحقیقات گسترده در حوزه ساخت مدل روش‌شناسی کارآمد در تولید علوم انسانی اسلامی هستیم. این پژوهش با مفروض گرفتن ضرورت اعتقادی، اخلاقی و فرهنگی تولید علم اسلامی کوشیده است به روش توصیفی . تحلیلی به بررسی مدل حکمی . اجتهادی بپردازد. در این راستا کاربردی نمودن فلسفه در قالب فلسفه‌های مضاف، استفاده از روش اجتهاد در ساخت مکتب و نظام، اسلامی‌سازی اضلاع سه‌گانه علوم انسانی و... از مهم‌ترین وجوه امتیاز این دیدگاه و ابهام در جمع میان پارادایم‌های روش‌شناختی، اشکال در معیارهای طولی و سه‌گانه شناخت و ابهام در نحوه دستیابی به نظام و مکتب و... از مهم‌ترین وجوه محدودیت این مدل است.

افزوده نویسی در منابع حدیثی متقدم شیعه با تأکید بر کتاب کامل الزیارات

افزوده به معنای هرگونه اضافه‌ای بر یک متن که در اصل و ابتدای آن وجود نداشته است. این افزوده‌ها ممکن است توسط افرادی به صورت خودخواسته و یا در فرایند انتقال تراث و به صورتی ناخواسته پدید آمده باشند. وجود این افزوده‌ها، سؤالات و ابهاماتی را در رابطه با انگیزه‌ها، انواع و عوامل پدید آمدن افزوده ایجاد کرده است. نمونه این ابهامات را می‌توان در چالش برخورد با برخی احادیث و رجم و طرد آنها از چرخه اعتبار و نیز ابهامات مطرح شده در سال‌های اخیر پیرامون برخی از کتب حدیثی دست‌اول شیعه مانند کامل الزیارات و پنداره ضعف این اثر و عدم انتساب آن به مؤلفش، دید.

همچنین چالش‌هایی در مورد شیوه شناسایی، نحوه تعامل و حکم آنها و نیز پیامدها و تأثیرات این پدیده در تراث حدیثی و نیز اعتبارسنجی روایت و کتب حدیثی مورد افزوده وجود دارد که اهمیت بررسی این مسأله را بر می‌نماید.

رساله حاضر کوشیده با روش توصیفی تحلیلی و با استفاده از منابع مکتوب در رابطه با متون کهن و نیز متون حدیثی، نسخ خطی موجود از کتب حدیثی؛ اقدام به بررسی و ارائه تحلیل و راهکارهایی برای برون‌رفت از چالش‌های موجود و حل ابهامات پیش‌گفته کند. گفتنی است که ایجاد اصطلاح افزوده و تنسیق اصطلاحات قدیمی مطرح‌شده در این مسأله همچون مزید، مدرج و زیادات الثقات و ترسیم ارتباط مفهومی میان آنها، بررسی تقسیم‌بندی‌های متعدد افزوده از حیثیت‌های مختلف، شناسایی برخی از عوامل ایجاد افزوده، ارائه راهکارهایی برای شناسایی افزوده بر حدیث (مانند تخریج، توجه به نقش راوی در فرایند انتقال، تشکیل خانواده حدیثی، نسخه‌پژوهی و متن‌پژوهی) و بر کتاب حدیثی (مانند نشانه‌گذاری توسط افزوده‌نگار، تفاوت مشایخ مؤلف و مشایخ موجود در طریق افزوده، توصیفات اثر در کتب کتاب‌شناسی، نسخه‌پژوهی و متن‌پژوهی) شناسایی انگیزه‌های افزوده‌نگاری بر حدیث (مانند شرح و توضیح و یا دس حدیث) و کتاب (مانند تکمیل کتاب و یا دس تخلیط آن) و همچنین پیامدها و تأثیرات افزوده بر کتاب (مانند تکمیل کتاب، ابهام در انتساب و اعتبار کتاب و انتساب موارد افزوده به مؤلف) و روایت (مانند حمل سخن غیر بر معصوم، ایجاد تعارض و اختلاف میان احادیث، تأثیر در اعتبار روایت به گاه مزج با افزوده، ایجاد اختلال در فرایند کشف معنا و مقصود و رهزنی در مقام فتوا)؛ همگی از دستاوردها و موارد بیان شده در این نوشتار هستند.

نگار علیزاده

اخلاق حرفه‌ای امور ثبت اسناد و املاک

در میان سازمان‌های خدمت‌رسان کشور، سازمان ثبت اسناد و املاک با حدود صد سال سابقه یکی از بزرگترین و فراگیرترین دستگاه‌هایی است که به جهت گوناگونی خدمات بخش گسترده‌ای از جامعه را پوشش می‌دهد. توجه به اهداف تشکیل دستگاه قضایی هم‌چنین سازمان ثبت و املاک و زیرمجموعه‌های آن مانند دفاتر اسناد رسمی و میزان دستیابی به این اهداف در عملکرد آنها اهمیت به‌کارگیری اصول اخلاق حرفه‌ای را در سازمان ثبت اسناد و املاک دو چندان می‌کند. عدالت، انصاف، پایبندی به مستندات و دلایل، حفظ اسرار و پرهیز از ورود به حریم خصوصی افراد و بسیاری موارد دیگر از الزامات اخلاقی هستند که نهادینه کردن آنها در این سازمان و سایر سازمان‌های وابسته به قوه قضائیه سبب ترویج عدالت اجتماعی و افزایش ضریب امنیت ملی می‌شود. پژوهش حاضر با اهداف گسترش فرهنگ اخلاق حرفه‌ای در میان شاغلان در سازمان ثبت اسناد و املاک، توانمندسازی شاغلان در حل اثربخش مشکلات مردم با رویکردی اخلاقی، ارتقای سطح خدمات، افزایش آگاهی خدمت‌دهندگان با حقوق خدمت‌گیران، افزایش آگاهی خدمت‌دهندگان با وظایف اخلاقی خود نسبت به خدمت‌گیران و با روش‌های کتابخانه‌ای و با استفاده از کتاب‌ها و مقالات معتبر داخلی و خارجی و نیز مصاحبه با افراد خبره در این حرفه‌ها انجام شده است و نتایج حاصل از آن نشان می‌دهد که اگر الگوی رفتاری شاغلان در این حرفه در محیط کار به صورت حق و وظیفه متقابل باشد، شناسایی حقوق محیط داخلی و محیط خارجی از جمله مراجعه‌کنندگان، دیگر ارگان‌ها و سازمان‌ها، رسانه‌ها و بیان حقوق و تکالیف منابع انسانی به بهبود روابط و بهبود عملکرد و ارائه صحیح خدمات و جلوگیری از تضییع حقوق صاحبان حق منجر خواهد شد.

حمیدرضا نژادرمضانی و حامد قرائتی

مرقد ائمه علیهم السلام بقیع در آینه معماری بیناتمدنی (اسلامی. ایرانی)

هنر معماری در بستر تاریخی از هنرهایی بود که توانست خود را با مفاهیم اسلامی سازگار کرده و با عنوان معماری اسلامی در سرزمین‌های مختلف گسترش یابد. بناهای آرامگاهی بعد از مساجد، رایج‌ترین نوع بناهای عمومی بودند. هنرمندان و معماران ایرانی در سایه انگیزه و تلاش تمدنی خود این هنر ماندگار را در سایر سرزمین‌های اسلامی به یادگار گذاشتند. معماری ایرانی در طول تاریخ کهن خود به نحو پیوسته در طی شش شیوه ظهور پیدا کرد که دو شیوه مربوط به دوران قبل از اسلام و چهار شیوه دیگر مربوط به دوران اسلامی می‌باشد. در این پژوهش با تکیه بر منابع تاریخی به سبک‌شناسی معماری بارگاه امامان (ع) در بقیع و گونه‌شناسی عناصر تشکیل‌دهنده آن از جمله پلان، گنبد، پشت‌بندها، چفدها و تزئینات معماری بکار رفته در نمای بیرونی پرداخته شده و چنین نتیجه گرفته شده است که با تکیه بر تاریخچه و عناصر معماری می‌توان این بقاع را نمونه‌ای از معماری ایرانی در سرزمین حجاز دانست.

حسین خواجه‌دادیان تیاب

اصول اخلاقی تجارت از منظر اسلام و لیبرالیسم

جوامع بشری برای دوام و قوام تجارت، اصول اخلاقی متناسب با فرهنگ خود را تنظیم و اجراء می‌کنند. اسلام به عنوان دین کامل و جامع دارای نظام اقتصادی منحصر به فرد و مبتنی بر اصول عقلانی و وحی الهی است؛ آموزه‌های این دین بیشترین تاکید را بر ارزش‌های اخلاقی در تجارت و کسب و کار قرار داده است. از طرف دیگر مکتب لیبرالیسم که مدعی عقل‌گرایی است برای تجارت و کسب‌وکار اصول اخلاقی مختص به خود را ترسیم و اجرا می‌نماید. علی‌رغم وجود مکاتب دینی و غیردینی و اصرار این مکاتب بر اجرای اصول اخلاقی تجارت، اما امروزه روابط تجاری در جهان با بحران بی‌اخلاقی مواجه است و نیاز است که معیارهای اخلاقی برای تنظیم روابط تجاری در جوامع بشری تنظیم و ارائه گردد.

این تحقیق با هدف بررسی اصول اخلاقی تجارت از منظر اسلام و لیبرالیسم و مقایسه دیدگاه‌های این دو مکتب با یکدیگر نوشته شده است؛ در این پژوهش به این پرسش پاسخ داده شده است که مهم‌ترین اصول اخلاقی در عرصه‌های تولید، توزیع، تبلیغ و مصرف از دیدگاه اسلام و لیبرالیسم کدام است؟ این پژوهش که از نوع بنیادی - کاربردی است با استفاده از روش توصیفی - تحلیلی و با گردآوری اطلاعات به روش کتابخانه‌ای و تجزیه و تحلیل محتوا، ابتدا به بررسی مبانی لیبرالیسم و اسلام پرداخته است؛ در این تحقیق، اصول اخلاقی این دو مکتب، استخراج و مورد تحلیل قرار گرفت و به این نتیجه رسیده شد که ماهیت خداگرایانه اسلام و انسان‌گرایانه لیبرالیسم، افتراق‌های عمیقی را در حوزه اصول و ارزش‌های اخلاقی بین این دو مکتب به وجود آورده است. از آنجایی که مبانی لیبرالیسم بر پایه اومانیزم استوار گردیده، اصولی چون تولید بر اساس مطلوبیت، و با انگیزه سودجویی صرف، بازار آزاد، نگاه ابزاری به انسان در تبلیغات و ترویج مصرف‌گرایی از جمله اصول در این مکتب محسوب می‌شوند؛ در مقابل در مکتب اسلام، که انسان‌شناسی آن، بر پایه فطرت و کرامت انسانی بنا شده، اصولی چون خدامحوری، تقویت بنیه معنوی، تولید بر اساس مصلحت، تخصص و تعهد، رعایت عدالت، انصاف، احسان و... از جمله اصول اخلاقی و ارزش‌های بنیادین مکتب اسلام محسوب می‌شوند.

مهدی شجریان

عدالت جنسیتی و گفتمان تغییر در احکام فقهی زنان

عدالت جنسیتی به معنای «عدالت استحقاقی در مورد زنان و مردان» است. گفتمان تغییر می‌کوشد نابرابری‌های فقهی میان زن و مرد را برای دستیابی به این امر کاهش دهد. مسأله این تحقیق واکاوی متدولوژی این گفتمان و ارائه نقشه راه روشمندان مطلوب برای دستیابی به عدالت جنسیتی است. در این راستا با روش تحلیلی، انتقادی آثار نویسندگان پس از انقلاب در خصوص این نابرابری‌ها واکاوی شده‌اند. در ذیل این گفتمان «رویکردهای غیر فقهی و روشنفکرانه» در اعتبار کتاب و سنت خدشه می‌کنند اما رویکردهای فقهی و شبه فقهی همچنان بر اعتبار فی‌الجمله ادله فقهی اصرار دارند. در ذیل این رویکردهای اخیر نیز، «رویکرد تغییر در اجرا»، دامنه تغییر را صرفاً در مرحله اجرای این احکام می‌شمارد. «رویکرد تغییر در افتاء»، مرحله استنباط این احکام را دستخوش تغییر دانسته، با «کشف فروع جدید» و بازنگری در ادله با روش‌های مرسوم در فقه شکل می‌گیرد و رویکرد «وضع اصول جدید» با اجتهاد در خود قواعد استنباط حکم شرعی و دستیابی به روش‌هایی نوین به اظهار نظرهای فقهی جدید دست می‌یابد. صرف‌نظر از اشکالات صغروی که در این رویکردها وجود دارد، فی‌الجمله صورت‌بندی‌های کبروی آنها قابل قبول است و نظم مطلوب در آنها برای دستیابی به عدالت جنسیتی بدین شرح است: یکم وضع اصول جدید و بازنگری در قواعد استنباط؛ دوم کشف فروع جدید و بازنگری در ادله؛ سوم رویکرد تغییر در اجرا در فرضی که نابرابری مفاسدی به دنبال دارد و چهارم گفتمان ثبات در فرضی که هیچ تغییر موجهی حتی در مقام اجرا به اثبات نرسد.

روح‌الله نظری و حمیدرضا رمضان

نقد الحاد عمل‌گرایانه ریچارد داوکینز در کتاب پندار خدا

امروزه مسأله کارآمدی دین یکی از مهم‌ترین مباحث الهیاتی بوده و با توجه به اینکه فهم آن نیازمند مقدمات فلسفی و علمی پیچیده نمی‌باشد به آسانی می‌تواند عموم مردم را به خود مشغول نماید و از این جهت دستاویز ملحدان از جمله ریچارد داوکینز قرار گرفته است. در پی این رویکرد فایده‌انگاران به دین، داوکینز در برخی از فصول کتاب توهم خدا به رابطه دین و اخلاق پرداخته است؛ اما نه آن‌گونه که در مباحث رابطه دین و اخلاق مرسوم است، بلکه داوکینز بحث اخلاق و دین را از این جهت مورد کنکاش قرار می‌دهد تا با نفی کارآمدی اخلاقی دین، انکار دین را نتیجه بگیرد نه اینکه صرفاً بگوید اخلاق جدای از دین است و دین می‌تواند در عرصه‌های دیگر مانند مباحث اعتقادی ورود کند. بلکه با بی‌فایده جلوه دادن دین، حقانیت آن را مورد هجمه قرار می‌دهد. داوکینز در نفی اخلاق دینی بحث خود را به دو صورت مطرح می‌کند؛ ابتدا از نگاه علمی و تکاملی، اخلاق بشری را تبیین می‌کند و در مرحله بعد اخلاق دینی را مورد نقادی قرار می‌دهد و سپس با اثبات اخلاق بشری و نفی اخلاق دینی با رویکردی عمل‌گرایانه نفی دین و خدا را نتیجه می‌گیرد. مقاله حاضر با روش توصیفی-تحلیلی، فارغ از مباحث علمی و تکاملی وی که در مقالات دیگر نقد شده است. به بررسی رویکرد عمل‌گرایانه او پرداخته و نتایج زیر حاصل شده است؛ ۱. نشان دادن مغالطه داوکینز در رویکرد عمل‌گرایانه او. ۲. ناقص بودن الگوی اخلاقی داوکینز. ۳. نقد نگاه او به اخلاق دینی و تبیین الگوی عقلی شرعی از اخلاق دینی.

سیدسجاد جعفری

ارزیابی معنویت مدرن در معنا بخشی زندگی انسان

مدرنیته که بیانگر تازگی، گسست از گذشته و ورود به آینده‌ای در حال ظهور است، بر تمامی جنبه‌های زندگی از جمله دین تأثیرگذار بوده است و در تضاد با نقش ادیان الهی از جمله نقش ادیان در معنا بخشیدن به زندگی قرار گرفته و به دنبال معنای جدیدی از زندگی است. به همین جهت پژوهش حاضر با بررسی نقش معنویت مدرن در معنای زندگی به دنبال پاسخ به این سؤال است که معنویت مدرن چگونه به زندگی معنا داده و دارای چه نقاط قوت و ضعفی است؟ روش پژوهش توصیفی، تحلیلی و جمع‌آوری اطلاعات با استفاده از منابع کتابخانه‌ای صورت گرفته است. نتایج تحقیق بیانگر آن بوده است که معنویت مدرن نیز زندگی انسان را دارای معنا و هدف می‌داند و با داشتن امتیازاتی مانند تأکید بر عقلانیت مدرن، ملاحظه شرایط انسان مدرن، کاهش درد انسان مدرن... در وهله اول جهت ایجاد معنای زندگی جذاب، معقول و کارآمد به نظر می‌رسد؛ ولی به خاطر انسان‌محور بودن تنها از عقلانیت خود بنیاد برای شناخت معنویت استفاده می‌کند و این تصویر اولیه از معنویت مدرن از بین می‌رود؛ بنابراین معنویت مدرن در معنای زندگی به حداقل‌ها اکتفا کرده و بیشتر رویکردی پراگماتیستی دارد که روشی تسکینی و تخییری برای انسان می‌باشد.

دبیرخانه‌های برتر

بخش ششم

به منظور قدردانی و ارج نهادن به همکاران فعال در دبیرخانه‌های استانی، دبیرخانه جشنواره علامه حلی (ره) از دوره دوازدهم برگزاری این جشنواره اقدام به معرفی دبیرخانه‌های برتر هر دوره نموده است. این انتخاب بر اساس شاخص‌های زیر انجام می‌شود:

	شاخص	ضعیف	متوسط	خوب	عالی
۱	سرانه دریافت آثار استان *	عملکرد تا ۱۵	متوسط تا ۳۰	خوب تا ۴۵	عالی بالای ۴۵
		امتیاز ۵	۱۰	۱۵	۲۰
۲	سرانه برگزیدگی در استان **	عملکرد کمتر از ۱	تا ۲	تا ۴	بالای ۴
		امتیاز ۲	۴	۶	۸
۳	کسب رتبه برگزیدگی کشوری	عملکرد بدون برگزیده	۲ تا برگزیده	۴ تا برگزیده	بالای ۴ برگزیده
		امتیاز ۰	۳	۶	۹
۴	درصد رشد آثار استان نسبت به دوره گذشته	عملکرد منفی	تا ۲۵ درصد	تا ۵۰ درصد	بالای ۵۰ درصد
		امتیاز ۰	۵	۱۰	۱۵
۵	درصد آثار راه یافته به ارزیابی تفصیلی در دبیرخانه کشوری	عملکرد تا ۲۵ درصد	تا ۵۰ درصد	تا ۷۵ درصد	بالای ۷۵ درصد
		امتیاز ۳	۶	۹	۱۲
۶	فاصله میانگین ارزیابی آثار برتر استان با میانگین ارزیابی تفصیلی کشوری	عملکرد بالای ۱۵ امتیاز	کمتر از ۱۵ امتیاز	کمتر از ۱۰ امتیاز	کمتر از ۵ امتیاز
		امتیاز ۰	۳	۶	۹
۷	برگزاری جشنواره‌های مدرسه‌ای (مشروط به ارسال گزارش توسط استان) برادران و خواهران	عملکرد زیر ۵۰٪ مدارس	۵۰٪ مدارس	۷۰٪ مدارس	تمام مدارس
		امتیاز ۰	۴	۷	۱۰
۸	کیفیت اطلاع رسانی در استان (حضور دبیر در مدارس، فضای مجازی و...)	امتیاز ۰	۱	۲	۳
۹	رعایت زمان بندی و ارسال به موقع آثار برتر	امتیاز ۰	۲	۴	۶
۱۰	رعایت آیین نامه‌ها و نحوه تعامل با دبیرخانه مرکزی	امتیاز ۰	۱	۳	۵
۱۱	برگزاری مراسم پایانی و وزانت آن	امتیاز ۰	۱	۲	۳

* سرانه آثار: (تعداد آثار استان تقسیم بر تعداد واجدین شرایط استان) $\times 100$

** سرانه برگزیدگی: (تعداد آثار برگزیده استان تقسیم بر تعداد آثار استان) $\times 100$

با پایان ارزیابی‌های مرحله کشوری چهاردهمین دوره جشنواره و بر اساس شاخص‌های فوق، پنج دبیرخانه لرستان، هرمزگان، سمنان، ایلام و تهران به ترتیب حائز بیشترین امتیاز شده و به عنوان دبیرخانه‌های برتر این دوره معرفی می‌شوند.

همچنین بر اساس گزارش‌های دریافتی و با معیارهایی نظیر کیفیت برگزاری جشنواره مدرسه‌ای، میزان مشارکت طلاب و درصد آثار راه یافته به مرحله استانی جشنواره، مدارس علمیه امام جعفر صادق (ع) زاهدان، علی بن موسی الرضا (ع) یاسوج، آخوند همدان، سفیران هدایت آزادشهر و الزهراء (س) یزد به ترتیب حائز بیشترین امتیاز شده و به عنوان مدارس برتر این دوره معرفی می‌شوند.

عناوین آثار راه یافته
به ارزیابی تفصیلی
بخش هفتم

در چهاردهمین جشنواره علامه حلی (ره) تعداد ۲۱۴۰۳ اثر از سوی طلاب خواهر و برادر زیر ۳۵ سال سراسر کشور و اساتید حوزه‌های علمیه به دبیرخانه‌های جشنواره ارسال شد و پس از برگزاری مراحل مدرسه‌ای و استانی، نهایتاً ۹۷۴ اثر توسط دبیرخانه‌های استانی جشنواره مورد تقدیر قرار گرفته و جهت رقابت کشوری به دبیرخانه مرکزی جشنواره ارسال شدند. پس از تشکیل گروه‌های ارزیابی ده‌گانه در دبیرخانه مرکزی، هر یک از آثار واصله بصورت مجزا توسط سه ارزیاب گروه مربوط مورد ارزیابی اجمالی قرار گرفته و سپس در جلسات حضوری، راجع به راه‌یابی یا عدم راه‌یابی آن اثر به مرحله تفصیلی اجماع‌نظر حاصل شد. از مجموع آثار دریافتی توسط دبیرخانه مرکزی، تعداد ۵۲۶ اثر (۵۴ درصد) توسط ارزیابان گروه علمی مربوط در مرحله ارزیابی اجمالی متوقف شده و ۴۴۸ اثر (۴۶ درصد) نیز به ارزیابی تفصیلی راه پیدا کردند. آنچه در می‌آید، عناوین آثار راه‌یافته به ارزیابی تفصیلی به تفکیک قالب/سطح آثار است.

عناوین مقالات سطح یک راه‌یافته به ارزیابی تفصیلی در مرحله کشوری

نام اثر	گروه علمی
تغییر رفتار فرزند اول بعد از تولد فرزند دوم (از سن یک تا هفت سالگی)	اخلاق و تربیت
مهارت‌های زنان در کنترل و مقابله با خشونت همسران	اخلاق و تربیت
عدم اقبال نوجوان و جوانان به مسجد	اخلاق و تربیت
تأثیر مزاج بر اخلاق و عرفان	اخلاق و تربیت
متن پژوهی مناقب خوارزمی	اخلاق و تربیت
بررسی نکات بلاغی مفردات آیه شریفه «بسم الله الرحمن الرحیم»	ادبیات
بررسی معنای تعلیل در آن و اثرگذاری آن در ترجمه آیه ۳۹ سوره زخرف	ادبیات
وجوه استعمال «آن» ناصبه در علم نحو	ادبیات
مقایسه و بررسی دو ترجمه در سوره ملک با رویکرد ادبی	ادبیات
تحلیل صورت‌های مختلف متعلق «بسم» در «بسم الله الرحمن الرحیم»	ادبیات
اغراض بلاغی اسلوب «نصب ما حقه الرفع» در قرآن کریم	ادبیات
معناشناسی إلا در استغناء تام	ادبیات
حجیت اصولی اجماع در استدلالات نحوی	اصول فقه
شیوه‌های مقابله امیرالمؤمنین (ع) با خوارج	تاریخ اسلام
بررسی توصیفی تحلیلی شخصیت خزیمه بن ثابت (ذو الشهادتین) در منابع تاریخ اسلام	تاریخ اسلام
بررسی علت عدم نام اهل بیت (ع) در قرآن	تفسیر و علوم قرآنی
نقش فقرزدایی در معنویت و اخلاق با تأکید بر بیانیه گام دوم	علوم انسانی
شیوه‌های مبارزه با استکبار در ابعاد فرهنگی. اقتصادی از منظر آیات و روایات	علوم انسانی
اعتبار امارات علمی در اثبات جرم از منظر فقه و حقوق (با تأکید بر پزشکی قانونی)	فقه و حقوق اسلامی

عناوین مقالات سطح دو راه یافته به ارزیابی تفصیلی در مرحله کشوری

نام اثر	گروه علمی
روش‌های مؤثر تربیتی در دوران بارداری	اخلاق و تربیت
تحصیل کمال در پرتو دوستی از دیدگاه حاج آقا مجتبی تهرانی	اخلاق و تربیت
راهکارهای افزایش تفکر در جامعه از دیدگاه منابع اسلامی	اخلاق و تربیت
ضرورت نگاه دینی در اخلاق زیست محیطی	اخلاق و تربیت
نقش احترام بین زوجین در تربیت معنوی فرزند با تأکید بر آیات و روایات	اخلاق و تربیت
بررسی عوامل فردی و خانوادگی ازدواج‌گزیزی جوانان در عصر کنونی	اخلاق و تربیت
آثار احترام به همسر در خانواده	اخلاق و تربیت
راهکارهای سازگاری زوجین با خانواده همسر	اخلاق و تربیت
علل نمازگزیزی و سستی در نماز	اخلاق و تربیت
رابطه امنیت فضای خانواده در پویایی نشاط کودک	اخلاق و تربیت
روش‌های تربیت فرهنگی از منظر امام رضا(ع)	اخلاق و تربیت
نقش الگوهای ارتباطی خانواده و سبک‌های تربیتی مادران بر اعتیاد به فضای مجازی در نوجوانان دختر	اخلاق و تربیت
معیارهای انتخاب پوشش متناسب با سبک زندگی اسلامی از منظر آیات و روایات	اخلاق و تربیت
نقش بازی در تربیت فردی کودک با تأکید بر روایات اسلامی	اخلاق و تربیت
سیره اخلاق اجتماعی حضرت یوسف(ع) در قرآن	اخلاق و تربیت
راهکارهای کنترل ذهن از تخیلات شیطانی	اخلاق و تربیت
عوامل آرامش روانی از دیدگاه صحیفه سجاده به تأکید بر آیات و روایات	اخلاق و تربیت
توحیدباوری در زندگی مشترک و نقش آن در استحکام روابط زوجین	اخلاق و تربیت
راه‌های پیشگیری از انحراف اخلاقی نوجوانان در نهج البلاغه	اخلاق و تربیت
عوامل استجاب دعا بر اساس سخنان امیرالمؤمنین(ع)	اخلاق و تربیت
دلایل قطع روابط میان ارحام و راهکارهایی جهت برطرف کردن آنها	اخلاق و تربیت
واکاوی دلالت روایت معروف «مکارم الاخلاق»	اخلاق و تربیت
آثار گناه در زندگی فردی انسان از منظر روایات	اخلاق و تربیت
اصول روش شناختی حاکم بر مسئله تقدیر از منظر ابن هشام در کتاب مغنی اللیب	ادبیات
بازخوانی اصول نحو با تأکید بر سماع	ادبیات
نگرشی نو درباره نظام نحوی موجود در مغنی اللیب مبتنی بر قواعد کلی این کتاب	ادبیات
بررسی نوع استثناء در آیه تجارت	ادبیات
بررسی نظریه شیخ انصاری در حقیقه البیع بر مدار منطق اعتباریات	اصول فقه

نام اثر	گروه علمی
مجاری جواز الغاء خصوصیت و تنقیح مناط نزد امامیه	اصول فقه
تنقیح منشأ حجیت قطع با بررسی تطبیقی مرحوم امام و میرزای نائینی	اصول فقه
بررسی حجیت قطع با مقایسه نظام فکری دو مسلک ذاتیت و اعتباریت (مقاله گروهی)	اصول فقه
لمحة من كثرة استخدام القياس المذموم و مناشيء اللجوء اليه في اطار الروضة	اصول فقه
نظریه اخذ قدرت در نفس خطابات شرعی از دیدگاه محقق نائینی	اصول فقه
بررسی سیر نظریات استعمال حقیقی لفظ مشترک در بیش از یک معنا؛ با تکیه بر آراء اصولیون قدیم	اصول فقه
تبیین نقش مردم در مقابله با دشمن با تأکید بر خطبه حضرت زینب (س) در کوفه	تاریخ اسلام
سنخ شناسی اولوالالباب از منظر قرآن کریم	تفسیر و علوم قرآنی
بررسی اقوال حول معنای الجمل در آیه ۴۰ سوره اعراف	تفسیر و علوم قرآنی
معناشناسی واژه «مخضود» در قرآن کریم	تفسیر و علوم قرآنی
بایدها و نبایدهای زندگی اجتماعی زنان با توجه به سیره حضرت خدیجه (س)	علوم انسانی
بررسی نقش مبلغ در آموزش دینی معلولین	علوم انسانی
عوامل مؤثر بر تفکر انتقادی از دیدگاه امیرالمومنین (ع)	علوم انسانی
عدم منفعت مذاکره با آمریکا از منظر آیات و روایات	علوم انسانی
قول سدید و مصادیق آن در قرآن و ارتباط آن با رسانه	علوم انسانی
بررسی نقش سیاست‌های اجتماعی دولت در تمایل افراد به فرزندآوری	علوم انسانی
آداب و روش های تبلیغ دین براساس آیات و روایات	علوم انسانی
شاخصه‌های سبک زندگی اسلامی در حوزه فکر و اندیشه از نگاه مقام معظم رهبری	علوم انسانی
شیوه‌های نفوذ سیاسی دشمن از دیدگاه مقام معظم رهبری	علوم انسانی
بررسی جوانب علمی، فقهی، جامعه‌شناختی روش‌های رایج اصلاح موی زائد در قشر بانوان	علوم انسانی
وظایف مهارتی جوانان در جهاد تبیین با تأکید بر بیانات مقام معظم رهبری	علوم انسانی
نقش مرزبندی با دشمن در پیشرفت جامعه اسلامی (با تکیه بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی)	علوم انسانی
معنای آزادی در آثار شهید مطهری	علوم انسانی
هویت مدگرایی از نگاه اسلام و غرب	علوم انسانی
نقش مؤلفه‌های خودسازی در شکل‌گیری تمدن نوین اسلامی	علوم انسانی
نقش ایرانیان در رشد فرهنگ و تمدن اسلامی با تکیه بر آثار خواجه نصیر طوسی	علوم انسانی
نقش کرامت انسانی در پیشگیری از فساد اجتماعی	علوم انسانی
راهبردهای مرزبانی سرحدات بلادهای اسلامی در دعای بیست و هفتم صحیفه سجادیه	علوم انسانی
نقش امید به آینده در تحقق بیانیه گام دوم انقلاب	علوم انسانی
رابطه دین و علم در اندیشه شهید مطهری	علوم انسانی

نام اثر	گروه علمی
نقش علما و حوزه‌های علمیه در حرکت انقلاب به سمت تمدن نوین اسلامی	علوم انسانی
واکاوی تمدن نوین اسلامی و نقش حوزه‌های علمیه در تحقق آن با عنایت به بیانیه گام دوم انقلاب	علوم انسانی
مصادیق کارگزاران نالایق یا ناشایست از منظر امام علی(ع) در نهج البلاغه	علوم حدیث و درایه
خواهان و خواننده در دیوان عدالت اداری ایران با نگاهی تطبیقی بر قانون آیین دادرسی مدنی ایران	فقه و حقوق اسلامی
ادای شهادت توسط اطفال در امور کیفری؛ اماره یا دلیل؟	فقه و حقوق اسلامی
نقش تحریم در اجرای تعهدات با تکیه بر رویه قضایی ایران	فقه و حقوق اسلامی
بررسی موضوعی و حکمی احتکار	فقه و حقوق اسلامی
بازخوانی تحلیلی ولایت تعیین قاضی و سازگاری یا عدم سازگاری آن با نظام قضایی کنونی	فقه و حقوق اسلامی
واکاوی صدق عنوان مالیت در معاملات بیت‌کوین از منظر آیت‌الله خامنه‌ای، شبیری زنجانی و سیستانی(حفظهم‌الله‌تعالی)	فقه و حقوق اسلامی
صوم الاذن (صوم الضیف بدون إذن مضیفه والولد بدون إذن والدیه والزوجة بدون إذن زوجها)	فقه و حقوق اسلامی
نظر الرّجل الي الوجه والكفّین من الاجنبية الحرّة المحترمة البالغة غيرالشيخة بدون قصد الزواج	فقه و حقوق اسلامی
بررسی قاعدهٔ تسامح در ادلهٔ سنن از نگاه شهید ثانی	فقه و حقوق اسلامی
شنیدن صدای زن توسط نامحرم	فقه و حقوق اسلامی
بررسی ماهیت حقوقی شرط تنصیف دارایی زوج در رویه قضایی	فقه و حقوق اسلامی
بررسی مشروعیت ارتکاب قتل و جرح در مقام امر به معروف و نهی از منکر از منظر فقه امامیه	فقه و حقوق اسلامی
اثبات نظریهٔ طهارت و ولد الزّنا از منظر فقهای امامیه	فقه و حقوق اسلامی
بررسی اقوال فقها در تعداد ضربات در تیمم	فقه و حقوق اسلامی
بیع الصبیان	فقه و حقوق اسلامی
بررسی فقهی ارزان‌فروشی و قیمت‌گذاری تهاجمی در قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	فقه و حقوق اسلامی
فوریت نماز آیات مسبب از زلزله از نگاه شهید اول و فقهای پیش از او	فقه و حقوق اسلامی
دیدگاه اسلام در مورد اکل ماره	فقه و حقوق اسلامی
نقد و بررسی ادله فقها و حقوقدانان ناظر بر صحت و بطلان عقد ازدواج در فضای وب	فقه و حقوق اسلامی
مطالعه تطبیقی دیدگاه فارابی و ابن‌سینا در باب «جهت عقد الوضع»	فلسفه و منطق
علل گرایش افراد به عرفان‌های نوظهور	کلام
آزادی عقیده معنوی در اسلام و رابطه آن با ارتداد	کلام
نگرشی به مفهوم مرگ و حیات از منظر قرآن و روایات	کلام
بررسی تطبیقی و مقایسه‌ای مسئله رجعت و تناسخ	کلام
تحلیل انتقادی نظریه زکریا بطرس پیرامون ماهیت اسلام	کلام

عناوین مقالات سطح سه راه یافته به ارزیابی تفصیلی در مرحله کشوری

نام اثر	گروه علمی
تبیین وظایف مادران در تربیت اجتماعی فرزندان از دیدگاه امام خمینی(ره)	اخلاق و تربیت
نقش سبک زندگی در تعمیق ارزش های دینی در خانواده	اخلاق و تربیت
بررسی رعایت اخلاق پژوهشی در آثار استاد سید عباس موسویان	اخلاق و تربیت
راهکارهای رشد اخلاق و معنویت کارگزاران در نهج البلاغه و بیانیه گام دوم انقلاب	اخلاق و تربیت
برشماری شاخصه های دنیاگرایی ممدوح از دیدگاه آیات و روایات	اخلاق و تربیت
بررسی انتقادی استدلال ذات نوعی فرانسویس بکویت	اخلاق و تربیت
آسیب شناسی اشتغال زنان بر خانواده از دیدگاه فقه امامیه و فمینیسم	اخلاق و تربیت
نقش عوامل فرهنگی در تعالی انسان از منظر آیات و روایات	اخلاق و تربیت
آثار تربیتی تغافل از دیدگاه آیات و روایات	اخلاق و تربیت
درمان روان رنجوری از دیدگاه قرآن و روایات	اخلاق و تربیت
ارزیابی انتقادی کتاب حکمت نامه کودک	اخلاق و تربیت
آثار و موانع اعتدال اخلاقی از دیدگاه شهید مطهری	اخلاق و تربیت
واکاوی تأثیر اسلوب تأکید در اسناد بر معنای آیات در جزء سی قرآن کریم	ادبیات
خاستگاه لغزش های ساختاری ترجمه های خطبه های نهج البلاغه در برگردان مشتقات باب استفعال	ادبیات
معانی ثانویه استفهام در جزء سی قرآن کریم از دیدگاه ابن عاشور و علامه طباطبایی	ادبیات
تحلیل تطبیقی لوازم دلیل اصل عملی	اصول فقه
معنایابی قرینه ی سیاق در نظریه استظهاری امام خمینی رحمه الله	اصول فقه
مؤلفه های تمدن ساز واقعه عاشورا	تاریخ اسلام
بررسی آماری استنادات گزارش های تاریخی مدینه معجزه الائمة الاثني عشر درباره عاشورا	تاریخ اسلام
بررسی مقاله علی بن ابی طالب (ع) از دایرة المعارف قرآن لیدن	تفسیر و علوم قرآنی
مطالعه تطبیقی عدالت صحابه در آیه «مُحَمَّدٌ رَسُوْلُ اللهِ وَالَّذِيْنَ مَعَهُ اَنْشَدَا عَلٰى الْكُفَّارِ حُكْمًا...» (۲۹ فتح) از منظر تفاسیر فریقین	تفسیر و علوم قرآنی
مطالعه تطبیقی انتقادی تجرد نفس از دیدگاه تفسیری فخررازی و علامه طباطبایی	تفسیر و علوم قرآنی
نقش سیاق در تعیین نسخ در آیات سوره بقره از منظر علامه طباطبایی(ره)	تفسیر و علوم قرآنی
جایگاه و اعتبار بطن در تفسیر از دیدگاه علامه جوادی آملی	تفسیر و علوم قرآنی
بررسی آراء تفسیری آیت الله جوادی آملی در نقد و تحلیل مستشرقان دینی در رابطه با خاستگاه قرآن	تفسیر و علوم قرآنی
نقش تعدیل کننده جهت گیری مذهبی در رابطه بین سبک های دلبستگی و تعهد زناشویی	علوم انسانی

نام اثر	گروه علمی
اثرات زیست محیطی پروژه های پل سازی	علوم انسانی
مبانی فرهنگ مطلوب از دیدگاه اهل بیت (ع)	علوم انسانی
چالش ها و راهکارهای پیش روی مادران در مسیر رشد فضایل اخلاقی نسل چهارم انقلاب از منظر مقام معظم رهبری	علوم انسانی
ویژگی های تربیتی و فرهنگی حکومت جهانی امام مهدی (عج)	علوم انسانی
مبانی فکری منتظران	علوم انسانی
پیش بینی رعایت ارزش های اجتماعی و هویت بر اساس عزت نفس در دانش آموزان دبیرستان های شاهد منطقه ۵ تهران	علوم انسانی
ویژگی های منتظر در مکتب سردار شهید سلیمانی	علوم انسانی
نقش شبکه اجتماعی تلگرام در تحولات سیاسی دهه ۱۳۹۰ جمهوری اسلامی ایران	علوم انسانی
تبیین مؤلفه های دیپلماسی حوزوی در صدور تشیع	علوم انسانی
راهکارهای اصلاح نظام آموزشی حافظه محور در حوزه های علمیه	علوم انسانی
نقد اصل برابری جنسی فمینیسم از منظر قرآن در راستای اثبات نظریه دو سویه برابر انگار و تمایزگرا	علوم انسانی
بررسی مواضع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی آیت الله حاج شیخ عبدالکریم حائری (ره) در مقابله با سیاست های جنایتکارانه انگلیس و رضاخان در ایران	علوم انسانی
نقش شخصیت و جهت گیری مذهبی در تعیین سطح رفتارهای نوع دوستانه در همه گیری کرونا	علوم انسانی
معیار دینی بودن گزاره ها از دید قرآن کریم	علوم انسانی
بررسی اثرات ویروس کرونا بر آموزش غیرحضوری و چالش ها و فرصت های پیش رو	علوم انسانی
تبیین حکم کودک همسری از منظر فقه امامیه	فقه و حقوق اسلامی
بررسی نظریه حیثیت تقبیدی در ارتباط هستی شناسانه حق با خلق در حکمت متعالیه و عرفان اسلامی	فلسفه و منطق
دلالة حب النبی (ص) لعمة أبي طالب (ع) من مصادر العامة علی اسلام أبي طالب وإيمانه	کلام
تبیین بداء پذیری علائم ظهور با تأکید بر روایات	کلام
شباهت های دوران ظهور و روز قیامت از دیدگاه روایات با رویکرد نقد بر تأویل قیامت به ظهور	کلام

عناوین مقالات سطح چهار راه یافته به ارزیابی تفصیلی در مرحله کشوری

نام اثر	گروه علمی
بررسی نقش سبک‌های دلبستگی و فرزندپروری والدین در پیش‌بینی سرمایه‌های روان‌شناختی فرزندان دختر ۱۸ تا ۱۲ سال شهر قم	اخلاق و تربیت
تأثیر قاعده حسن و قبح عقلی بر آرای اخلاقی خواجه نصیرالدین طوسی	اخلاق و تربیت
حق فرزندآوری با سلامت کودک و مصلحت جامعه	اخلاق و تربیت
تبیین مبانی زیبایی‌شناختی حیات طیبه با تکیه بر آیات	اخلاق و تربیت
اصول حاکم بر ارتباطات پیامبر اعظم در دوران مکی	اخلاق و تربیت
ارتباط معنویت اسلامی و بهبود عملکرد مغزی (با تأکید بر کاهش ابتلاء به بیماری آلزایمر)	اخلاق و تربیت
اشتغال بانوان و راه‌های رهایی از آسیب‌های شغلی آنان با رویکرد اسلامی	اخلاق و تربیت
شیوه الگوزدایی در تربیت از نگاه قرآن	اخلاق و تربیت
عوامل مؤثر در سلامت اخلاقی جامعه از نگاه امام سجاد(ع) در دعای مکارم الأخلاق	اخلاق و تربیت
شناسایی مدل‌های تربیتی دعای بیست و پنج صحیفه سجاده جهت کاربرد در طراحی برنامه درسی قصد شده معارف اسلامی	اخلاق و تربیت
روش‌های ایجاد تربیت اخلاقی در بعد عاطفی با تکیه بر آثار آیت‌الله مصباح یزدی	اخلاق و تربیت
ارائه مدل کیفی بررسی مقولات اخلاق اجتماعی از منظر امام علی(ع): (تحلیل محتوای پنهان کتاب نهج البلاغه)	اخلاق و تربیت
رابطه همگنان اخلاق و فقه در آیات امر به معروف و نهی از منکر با محوریت تأثیرگذاری و حاکمیت اخلاق	اخلاق و تربیت
تبیین اصول اخلاقی، تربیتی شهید محراب آیت‌الله سید اسدالله مدنی(ره)	اخلاق و تربیت
الگوی جامع برای تعیین وظیفه پژوهشگران اخلاق هنگام مواجهه با حکم فقهی	اخلاق و تربیت
شاخصه‌های الگوی مطلوب در تربیت اسلامی	اخلاق و تربیت
بازاندیشه‌ای در چگونگی حل مسائل علم تربیت اسلامی	اخلاق و تربیت
نقش خیال در زیست اخلاقی از منظر عرفان اسلامی با تأکید بر دیدگاه ابن عربی	اخلاق و تربیت
ارزیابی معنویت مدرن در منابع‌بخشی زندگی انسان	اخلاق و تربیت
تحلیل گفتمان رمان «الجازیه و الدراویش» عبدالحمید بن هدوقة از منظر عنصر انسجامی تکرار (بر اساس نظریه هالیدی و حسن)	ادبیات
واکاوی قیود منصوبی از منظر نحو مفهومی و میزان تأثیر آن در تسهیل آموزش نحو	ادبیات
مظاهر التأثير الصوتي والدلالي للسمع في الخطبة الفدكية للسيدة الزهراء(س)	ادبیات
تحلیل شاخصه‌های ادبیات پایداری در اشعار محمود درویش بر اساس مبانی اسلامی	ادبیات
امکان سنجی حجیت ظهور در اثبات گزاره‌های اعتقادی	اصول فقه
مقایسه خطابات التشريعیة للشارع بالنصوص القانونية و ما یترتب علیها من آثار فقهیة و تربویة	اصول فقه
بررسی اصل تخصص در دوران بین تخصص و تخصص	اصول فقه

نام اثر	گروه علمی
بررسی تطبیقی تبیین نسبت لفظ و معنا از دیدگاه سوسور و محمدباقر صدر	اصول فقه
نقش قضیه حقیقه در اصول فقه	اصول فقه
امکان‌سنجی استخدام انگاره بهتان برای حفظ نظام از منظر امام خمینی(ره)	اصول فقه
نقدی بر سازوکار واقع‌گرایی متافیزیکی در اصول فقه امامی	اصول فقه
رابطه استصحاب عدم جعل با استصحاب بقای مجعول در شبهات حکمیه	اصول فقه
روش فقهی ابن جنید اسکافی	اصول فقه
حل مشکل شرط متقدم و متاخر در پرتو نظریه اعتبارات	اصول فقه
تحلیل گفتمانی تحول تصوف سیاسی به تشیع صوفیانه (از شیخ صفی تا شیخ حیدر سال ۷۰۰ تا ۸۹۳ ق)	تاریخ اسلام
مقایسه تطبیقی گزارش‌های قرآن و منابع تاریخی درباره جریان نفاق	تاریخ اسلام
رهیافت تاریخی بر چرایی تفاوت گزارش سیره‌نویسان نخستین (مطالعه موردی: رخداد مباحله در سیره ابن‌هشام)	تاریخ اسلام
تحلیل نسبت «ازدواج شهربانو» با «خلافت خلیفه دوم»	تاریخ اسلام
مرقد ائمه بقیع در آینه معماری بینا تمدنی (اسلامی، ایرانی)	تاریخ اسلام
تحلیل ساختار نامه‌های امام کاظم(ع)	تاریخ اسلام
موطن أخذ میثاق الست و مفاد آن از نگاه فرغانی با تأکید بر آیه میثاق	تفسیر و علوم قرآنی
دیدگاه آیت‌الله جوادی آملی پیرامون نسبت تکامل روح و مرتبه انسان در پدیده نفخه صور	تفسیر و علوم قرآنی
تفسیر تطبیقی آیه کتمان (آیه ۱۵۹ سوره بقره) با تکیه بر تفسیر مفاتیح الغیب، کشاف، مجمع البیان، صافی، نمونه و صفوة التفاسیر تفسیر للقرآن الکریم.	تفسیر و علوم قرآنی
بایسته‌های تفسیر عقلی	تفسیر و علوم قرآنی
نقش مؤلف و مفسر در تأویل قرآن از منظر ابن عربی	تفسیر و علوم قرآنی
حضور منافقان در غزوه بدر از منظر مفسران و مورخان (با تأکید بر آیه ۴۹ سوره انفال)	تفسیر و علوم قرآنی
تحلیل بسامدی و فرایندی تعالی‌سازی صبر پیامبر(ص) در بستر سور مکی	تفسیر و علوم قرآنی
واکاوی اختلاف قرائات سبع در سوره یس	تفسیر و علوم قرآنی
بررسی و نقد دیدگاه مفسران در آیه ۱۲۰ انعام (تحلیلی از ظاهر و باطن اثم)	تفسیر و علوم قرآنی
کارکرد بافت بینامتنی در حوزه فهم و تفسیر قرآن	تفسیر و علوم قرآنی
بررسی تطبیقی تفسیر العیاشی و آثار شیخ صدوق بر محور اسانید	تفسیر و علوم قرآنی
مطالعه تطبیقی خوانش جامعیت قرآن کریم از منظر آیت‌الله جوادی آملی و آلوسی	تفسیر و علوم قرآنی
بررسی و تحلیل چگونگی انتقال عمل در آیات و روایات	تفسیر و علوم قرآنی
تحلیل تاریخی، استعاری احسن القصص قرآن با رویکرد الگوپردازی در قصه‌گویی	تفسیر و علوم قرآنی
جریان‌شناسی تفسیر تطبیقی با مطالعه موردی آیات امامت در تفاسیر شیعه	تفسیر و علوم قرآنی

نام اثر	گروه علمی
گفتمان توحیدی قرآن از همانندی «زمین» با «هفت آسمان»	تفسیر و علوم قرآنی
بازخوانی برداشت وجوب همگانی امر به معروف در آیه ۱۰۴ سوره آل عمران (تحلیل ساختار متن)	تفسیر و علوم قرآنی
مفهوم شناسی کرسی در لغت و روایات تفسیری عترت و مقایسه آن با روایات اهل سنت	تفسیر و علوم قرآنی
اعتبار تفسیر موضوعی میان رشته ای اجتهادی در استنباط گزاره های علوم اجتماعی	تفسیر و علوم قرآنی
رابطه امر به معروف و نهی از منکر با تغییر نظام سیاسی از دیدگاه تفاسیر برگزیده فریقین	تفسیر و علوم قرآنی
تفسیر تطبیقی آیه انذار از نگاه فریقین	تفسیر و علوم قرآنی
گونه شناسی قرائات معصومین (ع)	تفسیر و علوم قرآنی
بازشناسی نظریه حساب احتمالات در هندسه استقرایی قرآن کریم برپایه اندیشه شهید صدر	تفسیر و علوم قرآنی
بررسی انتقادی دیدگاه نؤو و کوپرن درباره پیدایش قرآن کریم، بر پایه متون سریانی	تفسیر و علوم قرآنی
بررسی دیدگاه ملاصدرا در تفسیر معنایی استعاده	تفسیر و علوم قرآنی
تحلیل گفتمان هویت زن مسلمان در سریال پایتخت ۶	علوم انسانی
بررسی تطبیقی سیمای زن در آثار خلیل مطران و احمد شاملو	علوم انسانی
راهکارهای کنترل اجتماعی از منظر قرآن کریم در مقایسه با نظر هیرشی	علوم انسانی
کنترل اجتماعی از منظر قرآن کریم در مقایسه با نظریه جامعه شناسی دورکیم	علوم انسانی
بهداشت دهان و دندان از منظر روایات اهل بیت (ع) و علوم جدید	علوم انسانی
رهیافتی بر آسیب شناسی اقتصاد مدرن از منظر قرآن کریم	علوم انسانی
تحلیل و ارزیابی روش شناختی مدل حکمی، اجتهادی در تولید علوم انسانی اسلامی	علوم انسانی
ماهیت مدل و مؤلفه های مدل شناختی در تولید علوم انسانی اسلامی	علوم انسانی
کارکردهای اجتماعی دین در گام دوم انقلاب اسلامی با تأکید بر نهج البلاغه و بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی	علوم انسانی
تأثیر اندیشه سیاسی ملاحسینقلی همدانی بر جهت گیری سیاسی اجتماعی مبارزان قرن سیزدهم	علوم انسانی
تحلیل مداراتی آیت الله خامنه ای با مردم بر اساس معارف نهج البلاغه	علوم انسانی
تحلیل گفتمان تغییر اجتماعی ظاهر در رفتار زنان از سوی قرآن	علوم انسانی
شیوه های برخورد شایسته با توهین به مقدسات بر اساس آموزه های دین اسلام	علوم انسانی
مؤلفه های مردم سالاری دینی در ساختار حکومت امام علی (ع)	علوم انسانی
همسوئی حوزه های سلامت و دین در برخورد با کووید ۱۹	علوم انسانی
ویژگی شخصیتی کارآفرینان در قرآن مورد مطالعه: صفت انگیزشی «توفیق طلبی»	علوم انسانی
ویژگی های شخصیتی کارآفرینان در قرآن مورد مطالعه: صفت خُلُق «ریسک پذیری»	علوم انسانی
شناسایی و سنجش عوامل ایجاد حس معنوی مکان در بناهای مذهبی، فرهنگی (مطالعه موردی: زیارتگاه علی بن مهزیار در اهواز)	علوم انسانی
بررسی و نقد شبهه «حجاب، محصولی فرهنگی و سیال»	علوم انسانی

نام اثر	گروه علمی
گذار در شبکه‌های منطقه‌ای و بازدارندگی خودسامانده (مطالعه موردی جمهوری اسلامی ایران)	علوم انسانی
مبانی و راهبردهای لیبرالیسم در آموزش جنسی: تحلیل انتقادی و مقایسه‌ای با دیدگاه اسلامی	علوم انسانی
قاعده فقهی نفی سبیل و دلالت‌های آن در سیاست‌گذاری علم و فناوری	علوم انسانی
بررسی تطبیقی هدف مصرف‌کننده در اقتصاد اسلامی و اقتصاد متعارف	علوم انسانی
تبیین مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی در سازمان‌ها با رویکرد اسلامی	علوم انسانی
نمادهای نظام اجتماعی و سیاسی مهدوی	علوم انسانی
ساخت و اعتباریابی پرسشنامه سلامت معنوی روابط زوجین بر اساس متون اسلامی	علوم انسانی
روش‌شناسی نظام مالی مطلوب اسلامی	علوم انسانی
بررسی و تحلیل جایگاه علم طب در قلمرو دین با رویکرد تمدنی	علوم انسانی
پیش‌بینی اختلالات رفتاری کودکان بر اساس روان‌بنه‌های ناسازگار اولیه و دینداری مادران	علوم انسانی
روش‌های مدیریت دانش به منظور تولید ثروت و قدرت در آیات و روایات	علوم انسانی
معناشناسی «هدایت» در نهج البلاغه، بر پایه هم‌نشینی واژگانی	علوم حدیث و درایه
تأملی در اصالت عبارت «جاهدت الحسین» در متن زیارت عاشورا	علوم حدیث و درایه
تخریج روایات داستان سمره بن جندب جهت استنباط قاعده لاضرر	علوم حدیث و درایه
بررسی و نقد روایات مدعی فرج امام مهدی (عج) در سال‌های ۷۰ و ۱۴۰ هجری قمری	علوم حدیث و درایه
تحلیل پدیده «ترجمه ضمنی» در رجال نجاشی؛ گونه‌ها و دستاوردها	علوم حدیث و درایه
کنکاشی انتقادی در روایت «إن الله غضب علی الشیعه»	علوم حدیث و درایه
نقد و ارزیابی مقاله «یوسف و زلیخا» در دایرةالمعارف لیدن	علوم حدیث و درایه
ارتباط ولایت مطلقه فقیه با نقش زمان و مکان در اجتهاد	فقه و حقوق اسلامی
بررسی نقش زمان و مکان بر قبض و بسط اقتدار حاکم اسلامی	فقه و حقوق اسلامی
موضوع‌شناسی حریم املاک بر پایه مبانی فقهی حقوقی با رویکردی بر نظرات امام خمینی (ره)	فقه و حقوق اسلامی
بررسی و تحلیل میزان بهره‌بری فقه اهل سنت از فتاوا و روایات عایشه با تأکید بر موارد مشابه در فقه امامیه	فقه و حقوق اسلامی
نقد و بررسی انگاره ماهیت معاوضی نکاح موقت	فقه و حقوق اسلامی
امکان سنجی ترتب نشوز زوج در نکاح موقت	فقه و حقوق اسلامی
تأملی در لزوم عده بر مطلقه عقیم	فقه و حقوق اسلامی
«طریق صحیح شرعی» انتقال سرقفلی در قانون روابط موجر و مستاجر ۱۳۷۶	فقه و حقوق اسلامی
رویکرد عدالت ترمیمی به دعاوی کیفری و مدنی ناظر بر حضانت در پرتو اصول میانجیگری	فقه و حقوق اسلامی
کاربرد فقه تسهیلی با محوریت مسائل مبتلی به زنان در روابط زوجین با تحلیل مضامین در آیات مدنی	فقه و حقوق اسلامی
ژن‌درمانی سلول‌های زایشی و اثر آن در آشفتگی روابط خویشاوندی از دیدگاه فقه اسلامی	فقه و حقوق اسلامی
استفاده از محتوای ژنتیکی سلول جنسی شخص بیگانه به منظور اصلاح ژنتیکی جنین	فقه و حقوق اسلامی

نام اثر	گروه علمی
تحلیل متاتئوریک زمینه‌های تحقق نظریه نظام‌سازی فقهی در اندیشه شهید صدر بر اساس فرانظریه‌سازی ریترز	فقه و حقوق اسلامی
تأملی بر حکم قصاص بالغ در مقابل نابالغ با تأکید بر قاعده «لا قود لمن لا یقاد منه»	فقه و حقوق اسلامی
ماهیت کیفری انقلاب رزگی	فقه و حقوق اسلامی
بررسی تکرار جرم حدی	فقه و حقوق اسلامی
بررسی شرط تأثیر در امر به معروف و نهی از منکر	فقه و حقوق اسلامی
عدالت جنسیتی و گفتمان تغییر در احکام فقهی زنان	فقه و حقوق اسلامی
تقارن و استمرار اهلیت دو طرف قرارداد	فقه و حقوق اسلامی
بررسی فقهی مالیت بیت‌کوین در بستر فضای مجازی	فقه و حقوق اسلامی
ملاک فقهی تعیین ارش جنایت	فقه و حقوق اسلامی
سعه و ضیق حکمی شهادت صبی ممیز به مثابه ادله اثبات دعوا (مطالعه تطبیقی در حقوق اسلام، ایران و برخی نظام‌های حقوقی)	فقه و حقوق اسلامی
مبانی اصل «منع تفویض اختیار قانون‌گذاری» و رویه شورای نگهبان در قبال آن	فقه و حقوق اسلامی
زکات فطره میهمان	فقه و حقوق اسلامی
حکم ترک معاهده با کفار پس از نقض جانب مقابل در منظر قرآن	فقه و حقوق اسلامی
بازخوانی ارکان مؤثر در صدق قمار	فقه و حقوق اسلامی
اشتراط ثبت در صحت معاملات ملکی	فقه و حقوق اسلامی
بررسی پیشنهادات شهید صدر برای قانون اساسی ج.ا.ا. در خصوص نقش ولی فقیه در تعیین رئیس قوه مجریه	فقه و حقوق اسلامی
حکم تکلیفی تسمیت العاطس در نماز	فقه و حقوق اسلامی
بررسی اجتهادی خصوصیت عینی یا کفایی بودن در امر به معروف و نهی از منکر	فقه و حقوق اسلامی
بررسی مشروعیت مالکیت فکری بر محور اندیشه امام خمینی (ره)	فقه و حقوق اسلامی
تسالم فقیهان و ادله حجیت آن	فقه و حقوق اسلامی
تحلیل و مقایسه معرفت فطری از دیدگاه حکمت متعالیه و آیت‌الله ملکی میانجی	فلسفه و منطق
نگرش صدرا و دکارت به علم حضوری نفس به ذات خویش	فلسفه و منطق
ماهیت و مراتب سلوک عرفانی؛ بررسی تطبیقی نظرگاه امام خمینی و اولین آندرهیل	فلسفه و منطق
غرض الهی از دید ابن‌سینا و مقایسه آن با نظر متکلمان	فلسفه و منطق
جایگاه مسئله اعاده معدوم در حکمت سینیوی و صدایی	فلسفه و منطق
بررسی علل زبان‌شناختی گرایش متکلمان مسلمان به منطق ارسطویی	فلسفه و منطق
اعیان ثابت، خاستگاه حل مسئله جبر و اختیار	فلسفه و منطق
تحلیل روش‌های تربیت اخلاقی بر اساس مراحل صدور کنش اختیاری؛ از منظر ملا صدرا شیرازی	فلسفه و منطق

نام اثر	گروه علمی
نقد و بررسی چیستی و براهین جسم اخروی	فلسفه و منطق
صورت‌بندی موجهاتی از متصلات لزومی منطق طوسی	فلسفه و منطق
بررسی حرکت اشتدادی و تضعفی و بیان نظریات پیرامون آن	فلسفه و منطق
ارزیابی نوع نگاه به زن در عبارات ملاصدرا	فلسفه و منطق
An Investigation of the Characteristics of Near-death Experiences according to the Transcendent Wisdom [تجربه‌های نزدیک به مرگ از دیدگاه حکمت متعالیه]	فلسفه و منطق
تحلیل انتقادی روش‌های فیصل‌نور در برخورد با روایات عصمت امام	کلام
تبیین مؤلفه‌های جامعه توحیدی از منظر آیت‌الله مصباح یزدی	کلام
مفهوم‌شناسی «علم غیب امام» با تأکید بر اقوال عالمان امامیه	کلام
امامت و غدیر در اندیشه ارزینا، آر لالانی [با تأکید بر کتاب نخستین اندیشه‌های شیعی، تعالیم امام باقر(ع)]	کلام
حاکمیت صفات الهی در جریان تاریخ از دیدگاه نهج‌البلاغه	کلام
بررسی شأن علمی امام در مقابله با بیماری‌های فراگیر با محوریت روایات	کلام
نقد دیدگاه عصب‌شناختی به تجربه دینی از منظر جان هیک	کلام
رویکرد وظیفه‌گرایانه به ایمان و واکنش‌های مختلف متکلمان امامیه تا قرن پنجم به آن	کلام
سنجش علم و عصمت نبی(ص) از دیدگاه ابن‌تیمیه و علامه حلی	کلام
جسمانی بودن ملائکه طبق آیات قرآن	کلام
نقد نگاه موعودگرایانه بهائیت در مفهوم ابن‌الانسان بر اساس متون ادیان	کلام
نقد و بررسی اصالت عقل و ادله آن از دیدگاه روشنفکران معاصر	کلام
بررسی نقدهایی بر نظریه نیستی‌گرایی شرور	کلام
بررسی چیستی و مناسبات اراده الهی از نگاه شیخ مفید	کلام
کاوشی نو در معنا و مصداق یابی «مجوس» با تأکید بر روایات اسلامی	کلام
تحلیل انتقادی غیبت و رجعت در اندیشه برنارد لوئیس	کلام
نقش دانش نحو در تقریر برهان تمانع	کلام
دوازدهمین امام، از توهم تا واقعیت؛ نقدی بر احسان الهی ظهیر	کلام
امکان ارتباط متقابل با نبی‌مکرم پس از وفات ایشان	کلام
حجیت «اجماع» در مسائل اعتقادی از دیدگاه امامیه	کلام
نقد و بررسی الحاد عملگرایانه ریچارد داوکینز	کلام

عناوین تحقیق‌های پایانی سطح دوره‌یافته به ارزیابی تفصیلی در مرحله کشوری

نام اثر	گروه علمی
آداب و آثار عزاداری امام حسین (ع) از دیدگاه روایات	اخلاق و تربیت
تأثیر اعتقاد والدین به ربوبیت خداوند در تربیت	اخلاق و تربیت
منطق مواجهه پیامبر اکرم (ص) با خطاهای دیگران بر پایه تفاسیر قرآن	تفسیر و علوم قرآنی
بررسی تأثیرات مهدی باوری در سبک زندگی و راهکارهای گرایش به آن	علوم انسانی
تأثیر عقاید فمینیسم بر جامعه و راه‌های مقابله با آن	علوم انسانی
امنیت و ابعاد و انواع آن بر مبنای قرآن و روایات	علوم انسانی
بررسی مسئله نوظهور ازدواج سفید در جامعه و پیامدهای آن	علوم انسانی
بررسی تحلیلی ضرورت، حجیت و فواید علم رجال از منظر عقل	علوم حدیث و درایه
تبیین فقهی بهره‌برداری از سلول‌های بنیادی (بخش اساتید نمی‌توانند تحقیق پایانی بدهند)	فقه و حقوق اسلامی
کاربردهای قاعده «ما لا یعلم الا من قبل مدعیه بقبل منه» در ابواب فقه اسلامی	فقه و حقوق اسلامی
مقایسه سلسله مراتب ادله اثبات دعوی مدنی و کیفری	فقه و حقوق اسلامی
بررسی و تبیین دیدگاه ملاصدرا و علامه طباطبایی (ره) پیرامون حرکت	فلسفه و منطق
بررسی تطبیقی ارزش معرفتی نقل از منظر گادامر و آخوند خراسانی	کلام

عناوین پایان‌نامه‌های سطح سه راه‌یافته به ارزیابی تفصیلی در مرحله کشوری

نام اثر	گروه علمی
تاب‌آوری (عوامل، موانع و راهکارها) با تأکید بر تعالیم اسلامی	اخلاق و تربیت
نقش مادر در ایجاد امنیت خانه و تأثیر آن بر اجتماع از منظر قرآن و حدیث	اخلاق و تربیت
نقش امید در زندگی از منظر آموزه‌های دین و مقایسه آن با روان‌شناسی مثبت‌نگر	اخلاق و تربیت
پیش‌بینی رضایت از زندگی بر اساس حسادت و عزت‌نفس در زنان متأهل ۲۵ تا ۶۰ سال شهر قم	اخلاق و تربیت
مطالعه نقش خودمهارگری در کاهش تعارضات زناشویی	اخلاق و تربیت
نقد و بررسی فلسفی دیدگاه دان مارکوس درباره سقط جنین از منظر اخلاقی	اخلاق و تربیت
اندیشه اخلاقی غزالی	اخلاق و تربیت
اخلاق بخشش	اخلاق و تربیت
خودشناسی و تزکیه نفس از دیدگاه شهید مطهری و آیت‌الله جوادی آملی	اخلاق و تربیت
ارزیابی روایات تنقیصی بر اساس سیره عملی معصومان (ع)	اخلاق و تربیت
شرایط پذیرش اعمال از نگاه قرآن و روایات	اخلاق و تربیت

نام اثر	گروه علمی
شاخص‌های تربیت نوجوان بر مدار حدیث جنود عقل و جهل امام صادق(ع)	اخلاق و تربیت
تحلیل شاخصه‌های تربیت اخلاقی و تربیت عرفانی با تأکید بر حدیث عنوان بصری	اخلاق و تربیت
تأثیر رنگ‌ها بر خلق و خوی انسان از منظر آیات و روایات	اخلاق و تربیت
طرح‌ها و شیوه‌های تبلیغی فرق ضاله برای کودکان و راه مقابله با آن	اخلاق و تربیت
بررسی انتقادی خط‌مشی‌های نظام آموزش و پرورش ایران در تربیت جنسی نوجوانان	اخلاق و تربیت
بررسی مفهوم و معیار اخلاقی بودن در ادیان ابراهیمی	اخلاق و تربیت
سلوک عرفانی در اندیشه سنایی و عطار	اخلاق و تربیت
اصول اخلاقی تجارت از منظر اسلام و لیبرالیسم	اخلاق و تربیت
مبانی انسان‌شناختی و اهداف تربیت اخلاقی بر اساس دیدگاه آیت‌الله محی‌الدین حائری شیرازی	اخلاق و تربیت
شاخصه‌های اسراف و سخاوت و مرز بین آنها با تأکید بر سخنان امیرالمؤمنین(ع)	اخلاق و تربیت
بررسی انواع استعاره در ستایش‌ها و نکوهش‌های امیرالمؤمنین(ع) از کوفیان در نهج‌البلاغه	ادبیات
اندیشه‌های بلاغی محقق رضی استرآبادی	ادبیات
جایگاه قرآن متصله تعلیل و حکمت، سیاق، تمثیل در تکون ظهور و کارایی آن در فقه	اصول فقه
مطالعه تطبیقی روایات سیره با نصوص قرآنی (مطالعه موردی؛ غزوه خندق، غزوه بنی قریظه و ازدواج پیامبر با زینب بنت جحش)	تاریخ اسلام
رابطه باورهای صوفیانه با اندیشه غالبانه ایران از سده سوم تا نهم	تاریخ اسلام
بازتاب جریان حدیثی ابوهریره در تاریخ اسلام با تکیه بر احادیث جهاد در صحاح سته	تاریخ اسلام
بررسی رابطه بین بینش و گرایش قرآنی همسران با سازگاری آنان	تفسیر و علوم قرآنی
تحولات تفسیری خلافت با تأکید بر آیه ۳۰ سوره بقره	تفسیر و علوم قرآنی
بررسی انتقادی شبهه ساختگی بودن قرآن با تأکید بر فصل محمد در قرآن کتاب نقد القرآن	تفسیر و علوم قرآنی
بررسی تفسیر وحی به تجربه دینی از نگاه قرآن	تفسیر و علوم قرآنی
عوامل و موانع توسعه فرهنگ انتظار در جامعه از دیدگاه آیات قرآن و روایات اصول کافی	علوم انسانی
ترجمه و نقد فصل اول و دوم و سوم کتاب «ما وراء الحجاب الجنس كهندسة اجتماعية فاطمه المرنیسی»	علوم انسانی
بررسی سیر تحول اندیشه قاسم امین در مباحث زنان در کتاب‌های المصربون، تحرير المرأة والمرأة الجديدة	علوم انسانی
ظرفیت دانش جامعه‌شناسی برای استظهار عرف مقبول شرع	علوم انسانی
گستره شورا در حکومت اسلامی از دید آیات و روایات	علوم انسانی
حجاب و الزامات حکومتی	علوم انسانی
دوگانه حقوق بشر - امنیت در روابط ایران و اتحادیه اروپا (۲۰۰۲ تا ۲۰۱۵)	علوم انسانی

گروه علمی	نام اثر
علوم انسانی	تدوین مدل مفهومی شخصیت اخلاقی بر اساس منابع اسلامی
علوم انسانی	ثبات قدم در منابع اسلامی و روان‌شناسی مثبت و ساخت پرسشنامه آن بر اساس منابع اسلامی
علوم انسانی	اشتغال مطلوب در اقتصاد مقاومتی و رهکارهای تحقق آن در استان قم
علوم انسانی	بازخوانی انتقادی منطق تکوینی علم اجتماعی دورکیم از منظر حکمت متعالیه
علوم انسانی	رابطه دین‌داری با افسردگی، اضطراب و استرس با توجه به عواطف مثبت و منفی در طلاب شهر شیراز
علوم حدیث و درایه	بررسی شخصیت حدیثی ابوبکر جعابی (د. ۳۵۵ق) و نقش آفرینی او در میراث روایی فریقین
علوم حدیث و درایه	افزوده‌نویسی در منابع حدیثی متقدم شیعه با تأکید بر کتاب کامل الزیارات
علوم حدیث و درایه	تحلیل مضمون روایات کتاب کفایة الاثر فی النص علی الأئمة الاثنی عشر
فقه و حقوق اسلامی	بررسی فقهی و حقوقی ازدواج صغیر و صغیره با رویکرد بر اصل عدم ولایت و اصل مصلحت
فقه و حقوق اسلامی	حقوق شهروندان نسبت به حکومت اسلامی در ساحت حق حیات، حق هدایت و حق آزادی
فقه و حقوق اسلامی	بررسی مبانی فقهی اکراه در زنا و لواط و تطبیق با حقوق ایران و حقوق بشر
فقه و حقوق اسلامی	قلمرو مسئولیت کیفری اشخاص در اعتراض به فساد و تقصیر کارگزاران حکومت اسلامی
فقه و حقوق اسلامی	بررسی فقهی و حقوقی کاهش ارزش پول و اثر آن در باب خمس
فقه و حقوق اسلامی	اصول تعامل دولت اسلامی با دولت غیرمسلمان از منظر آیات الاحکام
فلسفه و منطق	ارتباط عقلانیت و اخلاق در برنامه فلسفه برای کودکان و نظام فلسفی ملاصدرا
فلسفه و منطق	مبانی نظری جنسیت نفس و دلالت‌های الهیاتی آن
کلام	بررسی تطبیقی رابطه علم و دین از منظر فارابی و ایان باربور
کلام	شناخت علم امام با محوریت زیارت جامعه کبیره
کلام	بررسی تطبیقی جایگاه مهدویت در سیاست‌های تبلیغاتی عباسیان و داعش
کلام	تأثیر دعا بر قضا و قدر از نظر فیض کاشانی
کلام	نقد و بررسی اعتقاد قفاری در موضع‌گیری شیعه نسبت به سنت نبوی
کلام	بررسی و نقد انسان‌شناسی پویشی با تأکید بر آرای علامه طباطبایی و استاد مصباح یزدی
کلام	ارزش معرفتی تجربه عرفانی از منظر قرآن و حدیث
کلام	مطالعه تطبیقی آراء و اندیشه‌های علامه طباطبایی و ویلیام جیمز در خصوص مسئله تأثیر گناه بر معرفت

عناوین کتاب‌های سطح دو راه‌یافته به ارزیابی تفصیلی در مرحله کشوری

نام اثر	گروه علمی
معکم معکم لامع غیرکم	اخلاق و تربیت
نقش احیا شعائر دینی در تقویت هویت اسلامی از منظر مفسران معاصر	تفسیر و علوم قرآنی

عناوین کتاب‌های سطح سه راه‌یافته به ارزیابی تفصیلی در مرحله کشوری

نام اثر	گروه علمی
آسان‌سازی ازدواج	اخلاق و تربیت
عوامل و موانع هجرت در آیات و روایات	اخلاق و تربیت
ماهیت استصحاب و تأثیر آن بر فقه و اصول	اصول فقه
الدفوف فی شرح الموجز فی اصول الفقه جلد اول	اصول فقه
فتنه و راه نجات	علوم انسانی
تبیین آموزه‌های توحیدی دعای کمیل	علوم حدیث و درایه
احکام و آثار اجاره رحم در فقه فریقین	فقه و حقوق اسلامی
ماهیت نشوز زوج و رابطه آن با الزامات اجتماعی	فقه و حقوق اسلامی
تأثیر سکوت در اثبات و سقوط حقوق در فقه اسلامی	فقه و حقوق اسلامی
برخورد با بغات از منظر اسلام	فقه و حقوق اسلامی
بررسی تطبیقی متکلمان امامیه و توماس آکویناس در اوصاف الهی	کلام
علم امام از دیدگاه شیخ مفید	کلام

عناوین کتاب‌های سطح چهار راه‌یافته به ارزیابی تفصیلی در مرحله کشوری

نام اثر	گروه علمی
اخلاق حرفه‌ای امور ثبت اسناد و املاک	اخلاق و تربیت
امام خمینی (ره) و مفاهیم اخلاقی. تواضع	اخلاق و تربیت
ایمان زنان در خطبه ۸۰ نهج البلاغه	اخلاق و تربیت
تربیت توحیدی	اخلاق و تربیت
ثمرات اخلاق نیکو	اخلاق و تربیت
سیمولوژی تحجر	اخلاق و تربیت
لحظه‌ها؛ سکوی پرش، پرتگاه سقوط	اخلاق و تربیت
مکارم اخلاق در سپهر وحی	اخلاق و تربیت

نام اثر	گروه علمی
الإيضاح فی اصول النحو	ادبیات
اجتماع الامر والنهی	اصول فقه
بررسی و نقد ادعای تناقض در معجزه جاویدان	تفسیر و علوم قرآنی
حقیقت نفس و رابطه آن با بدن از دیدگاه تفسیری علامه طباطبایی و فخر رازی	تفسیر و علوم قرآنی
عقلانیت و دیانت، نگاهی تطبیقی به قرآن و روایات شیعه و سنی	تفسیر و علوم قرآنی
مبانی تفسیری جریان سلفی تکفیری	تفسیر و علوم قرآنی
آسیب شناسی جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی	علوم انسانی
تبلیغ دین در فضای مجازی، فرصت ها و چالش ها از دیدگاه قرآن	علوم انسانی
جنبش درونی	علوم انسانی
درآمدی به مطالعات قرآن و نظریه پردازی در علوم انسانی (در جستجوی تفسیر موضوعی)	علوم انسانی
سیاست خارجه از نگاه قرآن	علوم انسانی
شناخت جنبش های اسلامی (جنبش های اسلامی معاصر و سودان)	علوم انسانی
نظام معنایی در سیاست گذاری فرهنگی	علوم انسانی
تحلیل متنی و محتوایی کتاب سلیم بن قیس هلالی مبتنی بر پژوهش های معاصر	علوم حدیث و درایه
اختلاف دین و تأثیر آن بر توارث از دیدگاه مذاهب اسلامی	فقه و حقوق اسلامی
آسیب رسانی به حریف ورزشی از منظر فقه و حقوق	فقه و حقوق اسلامی
خلوت با نامحرم؛ موضوع شناسی و احکام	فقه و حقوق اسلامی
درسنامه حقوق تطبیقی	فقه و حقوق اسلامی
درسنامه قواعد فقهی خانواده	فقه و حقوق اسلامی
صلوة المسافر	فقه و حقوق اسلامی
فقه تبلیغ	فقه و حقوق اسلامی
قراردادهای بانکی (انطباق عملکرد بانکداری بدون ربا با شاخص های اسلامی)	فقه و حقوق اسلامی
مشروعیت تملیک اسپرم و میزان تأثیر آن بر احکام فقهی و حقوقی کودک ناشی از تلقیح	فقه و حقوق اسلامی
فرشته شناسی از نگاه فیض کاشانی و شیخ اشراق	فلسفه و منطق
مبانی فلسفی و تفسیری ملاصدرا در سعادت و شقاوت انسان	فلسفه و منطق
الاعتماد فی شرح واجب الاعتقاد	کلام
پژوهشی جامع در تصوف فرقه ای	کلام
حضرت ابوطالب مظلومی همانند پسر	کلام
علم امام و شئون امامت	کلام
علم امام و شئون امامت؛ پژوهشی در تأثیر علم ویژه امام در صفات، مناصب، وظایف و مقامات امام	کلام
ولای علی	کلام
یکتای بی همتا	کلام

نگاهی گذرا به مراسم
سیزدهمین جشنواره

مراسم اختتامیه سیزدهمین جشنواره علامه حلی (ره)، صبح روز سه‌شنبه ۲۱ تیر ماه ۱۴۰۱ با حضور مدیران حوزه‌های علمیه و حوزه‌های علمیه خواهران، منتخبین جشنواره و جمعی از طلاب و فضلاء حوزه در سالن آیت‌الله شرعی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران برگزار شد. در ابتدای این مراسم حجت‌الاسلام والمسلمین محمد صالح مازنی، دبیر سیزدهمین جشنواره علامه حلی (ره)، گزارشی از فرایند برگزاری جشنواره ارائه کرد و سپس موشن‌گرافی نمودارهای جشنواره برای مخاطبان به نمایش گذاشته شد.

ارائه گزارش اثر برتر توسط یکی از برادران برگزیده و یکی از خواهران برگزیده، سخنرانی حجت‌الاسلام والمسلمین مقیمی حاجی، رئیس شورای سیاست‌گذاری جشنواره، پخش موشن‌گرافی دبیرخانه‌های برتر و تقدیر از این دبیرخانه‌ها و سخنرانی حجت‌الاسلام والمسلمین مجتبی فاضل، مدیر حوزه‌های علمیه خواهران از دیگر برنامه‌های آیین اختتامیه جشنواره بود.

همچنین آیت‌الله علی‌رضا اعرافی، مدیر حوزه‌های علمیه، به عنوان سخنران ویژه مراسم سخنانی ایراد کرد و در انتهای مراسم از ۷۳ نفر از برگزیدگان این دوره شامل ۴۳ برادر طلبه و ۳۰ طلبه خواهر با اهدای جوایز تقدیر به عمل آمد.

در حاشیه این مراسم، نمایشگاهی از آثار منتخب این دوره از جشنواره برپا شده بود.

آیت‌الله اعرافی

تأکید مدیر حوزه‌های علمیه بر حفظ ارزش‌های کهن همراه توجه به تجربه‌های نوین

اگر به سیره

علمای گذشته

نگاهی بیندازیم

خواهیم دید که

آنها با عمر کوتاه

خود آثار و برکات

ارزشمند علمی

را از خود بر جای

گذاشتند، برای

نمونه از شخصیتی

همچون شیخ

مفید به عنوان

زعیم حوزه بغداد

بیش از ۲۰۰ اثر به ما

رسیده است.

آیت‌الله علیرضا اعرافی، مدیر حوزه‌های علمیه طی سخنانی در آیین اختتامیه سیزدهمین جشنواره علمی علامه حلی (ره) اظهار کرد: تولیدات گسترده و عمیق بزرگان حوزه در طول تاریخ حوزه‌های علمیه یکی از نکات قابل توجه است که نباید از آن غافل شویم، حقیقتاً تولید انبوه با حفظ استانداردهای اجتهادی و تحقیقی در تاریخ حوزه‌های علمیه قابل تأمل و ستایش است.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه با اشاره به احیاء و بررسی سیره علمای گذشته حوزه‌های علمیه در طول تاریخ، خاطرنشان کرد: آنچه که امروز از شیخ مفید ایشان که زعیم حوزه بغداد بود و به ما رسیده است بیش از ۲۰۰ اثر می‌باشد که با وجود عمر کوتاه خود نگاشته است و اینها باید به طلبه ما عزم تولید علم بدهد. او افزون بر همه فنون مدیریت و زعامتی که بر حوزه داشت و جایگاهی که در عالم اسلام و مقرر خلافت اسلام داشت، پژوهشگر تمام عیاری است که تولیدات علمی او شگفت‌آور بود و تقریباً در طیف عظیمی از علوم اسلامی یک‌تنه حضور دارد.

امام جمعه قم افزود: علامه حلی در ۲۸ سالگی زعامت و مرجعیت شیعه را بر عهده گرفت و ده سال بعد به ایران آمد؛ حضور مقتدرانه، آگاهانه و سیاستمدارانه علامه حلی در ایران (عصر مغول) با همراهی خواجه نصیر طوسی مبدأ یک تحول بزرگ در تاریخ ایران و تشیع و اسلام شد.

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی با بیان اینکه حداقل ۱۰۰ تا ۲۰۰ شخصیت علمی در تاریخ حوزه‌ها داریم که در تولید علم، حقیقتاً یک امت بودند، آن را از افتخارات حوزه‌های علمیه دانست و گفت:

تحقیقات و پژوهش‌های بزرگان ما گاهی به سطحی می‌رسد که مکاتب جدید تفسیری، کلامی، فقهی و فلسفی پایه‌گذاری می‌کند همچون مکتب ملاصدرا که تئوری‌ها و نظریات او بعد از ۴۰۰ سال هنوز زنده و قابل‌ارائه به دنیاست. مکتب اصولی که شیخ و آخوند و نائینی پایه‌ریزی کردند، مکتبی است که نه تنها برای شیعه بلکه برای امت اسلام و حتی نظامات حقوقی دنیای جدید قابل استفاده است. در عصر ما شهید صدر، صاحب مکتب است، در قم علامه طباطبایی همینطور.

مدیر حوزه‌های علمیه ادامه داد: حجم تولید بالا توسط یک نفر و تولید مکاتبی که سرنوشت علم و دانش را تغییر می‌دهد و پیچ تاریخی ایجاد می‌کند از سوی دیگر و فرزند زمانه بودن از مواردی است که باید مورد توجه قرار گیرد. مواردی در طول تاریخ حوزه‌های علمیه داریم که از همراهی با زمان عقب ماندند و یا آنها را به عقب راندند و نتوانستند به موقع اقدام کنند، لذا در بسیاری از مقاطع، بزرگان ما فرزند زمان خود بودند و به نیازها و شبهات عصر خود پاسخ دادند و این به نوبه خود ایجاد تحول کرد. آیت‌الله اعرافی گفت: حوزه‌های علمیه ضمن بهره‌مند شدن از همه تجربه‌های نوین و رصد دائم جهان، اما باید بدانند که ریشه در تاریخ کهن و دیرپا و گران‌بها دارد و سنت‌های آن به تناسب زمان باید صیانت، حفظ و ارتقا داده شود. نه چشم بستن بر تجربه‌های نو پسندیده است و نه دور ماندن از آن اصالت و سنت‌های بزرگ و تاریخی حوزه‌های علمیه صحیح است. جمع بین این دو با رعایت پایه‌ها و مبانی راه درست ما در بازسازی، اصلاح و تعالی حوزه‌ها متناسب با نیاز عصر است. حوزه عصر انقلاب هم باید آن میراث کهن جاویدان را صیانت کند و هم برای نیازهای امروز به انواع نواندیشی‌ها و نوسازی‌ها بپردازد.

عضو فقهای شورای نگهبان افزود: انتخاب استاد، انتخاب متن، مباحثه، پیش مطالعه، پیش مباحثه، تدریس همراه با تهذیب، تدریس همراه با تحقیق، فضای آزاد گفتگو بین استاد و طلبه، تقریر، جلسات بحث مستمر و مذاکرات مستمر علمی را از سنت‌های دیرپای پژوهشی حوزه دانست و گفت که این سنت‌ها امروز هم برای ما راهگشاست و باید صیانت شود.

مدیر حوزه‌های علمیه در بخش دیگری از سخنان خود به همایش یکصدمین سال بازتأسیس و احیای حوزه علمیه قم اشاره کرد و گفت: دبیرخانه این همایش طراحی‌های خوبی در احیای مرحوم حاج شیخ و بازشناسی و تحلیل این یکصد ساله کارهای خوبی انجام داده است. در قریب ۲۰ حوزه دانشی، قم حرفی برای زدن دارد؛ آثار مهمی تولید کرده است، شخصیت‌های بزرگی در فقه، اصول، فلسفه، کلام، تفسیر، رجال، درایه، اقتصاد، ادبیات، سیاست و مدیریت تربیت شدند.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه خاطرنشان کرد: در جشنواره چهاردهم علامه حلی (ره)، حوزه یکصد ساله قم به عنوان یکی از اولویت‌ها گنجانده شده است و امید است طلاب به مقوله یکصد ساله حوزه علمیه قم در ابعاد مختلف بپردازند تا در آینده به شکل موسوعه و دایرةالمعارفی برای حوزه علمیه قم درآید.

آیت‌الله اعرافی در ادامه نیز با اشاره به خطبه‌های امیرالمؤمنین (ع) در نهج البلاغه اظهار داشت: اخلاق و تربیت در کلام امیرالمؤمنین (ع) با یک روح حماسی و شورانگیزانه و اخلاقی درآمیخته است. اخلاق و سخنان تربیتی امام علی (ع) آمیخته با شور اخلاقی توأم با حماسه و گره خورده با سیره سیاسی و اجتماعی است. این فصاحت و بلاغت و شور اخلاقی و حماسه اجتماعی در کلام مولا در بخش اخلاقی موج می‌زند.

مدیر حوزه‌های علمیه، طلاب را به انس با نهج البلاغه بویژه بخش اخلاقی آن توصیه کرد و ادامه داد: بخش مهمی از کلمات اخلاقی نهج البلاغه، گشودن چشم بشر به حقیقت عالم و این دنیاست. شناخت این عالم و جهان یکی از مهمترین ابزارها برای صعود اخلاقی، اصلاح نفس و پیشرفت در مدارج اخلاق است.

حجت الاسلام والمسلمین مجتبی فاضل

طلاب و حوزویان در خط مقدم حل مسائل نظام و حکومت اسلامی هستند

حجت الاسلام والمسلمین مجتبی فاضل، مدیر حوزه‌های علمیه خاوه‌ران در سخنان کوتاهی در آیین اختتامیه سیزدهمین جشنواره علامه حلی (ره) با بیان اینکه با بیان این که طلاب و حوزویان در خط مقدم حل مسائل نظام و حکومت اسلامی و ولایی هستند، اظهار کرد: در مسئله پژوهش باید در کنار چرایی، به مسئله چگونگی پژوهش نیز اهتمام داشت چون زمینه پژوهش، بسیار وسیع است. وی با اشاره به آیات ۲۷ و ۲۸ سوره فاطر که خداوند می فرماید: «أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا، وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بَيَضٌ وَحُمْرٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَابِّ وَأَلْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ كَذَلِكَ، إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ، إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ»، افزود: این آیات نشان دهنده این است که عرصه پژوهش در عالم هستی بسیار فراخ و گسترده است ولی رسالت طلاب و حوزه‌های علمیه در این عرصه دارای اهمیت دیگری است. مدیر حوزه‌های علمیه خاوه‌ران تصریح کرد: حوزه باید فکری برای پژوهش‌هایی که نظام نیازمند آن است داشته باشد و بخشی از مطالبات رهبری و مطالبات نظام باید در پژوهش‌های خاوه‌ران و برادران طلبه دیده شده و نسبت به آن اهتمام صورت بگیرد.

وی با بیان این که طلاب و حوزویان در خط مقدم حل مسائل نظام و حکومت اسلامی و ولایی هستند، ادامه داد: حق مسلم حوزه‌های علمیه پاسخ‌گویی به مطالبات و نیازهای نظام اسلامی است و برگزارکنندگان جشنواره علامه حلی (ره) نیز جا دارد بخشی از مقالات و آثار را در مسیر حل مسائل نظام راهبری کنند.

شناسایی استعداد های برتر و تجلیل از محققان جوان حوزوی دو هدف مهم جشنواره

نگاهی گذرا به مراسم
سیرت بهمن جشنواره

حجت‌الاسلام والمسلمین ابوالقاسم مقیمی حاجی، معاون پژوهش حوزه‌های علمیه و رئیس شورای سیاست‌گذاری جشنواره علامه حلی(ره) در آیین اختتامیه سیزدهمین جشنواره علامه حلی(ره) اظهار داشت: امروزه پژوهش در حوزه‌های علمیه نهادینه شده است و در مدارس سطح یک حوزه شاهد چندین فعالیت مرتبط با عرصه پژوهش هستیم از کارگاه‌های مهارت‌های پژوهشی تا سایر عرصه‌های پژوهشی.

وی افزود: جشنواره علامه حلی که بیش از یک دهه از عمر آن می‌گذرد امروزه به خوبی در میان حوزه برادران و خواهران نهادینه شده است و این جشنواره به منظور تجلیل از محققان جوان حوزوی برگزار می‌شود و برگزیدگان این جشنواره به معاونت‌های پژوهش حوزه‌های علمیه معرفی می‌شوند.

حجت‌الاسلام والمسلمین مقیمی حاجی خاطرنشان کرد: جشنواره یادشده در سه مرحله مدرسه‌ای، استانی و کشوری برگزار می‌شود و این جشنواره طلایی را که در عرصه پژوهش فعالیت دارند مورد تشویق قرار می‌دهد.

رئیس شورای سیاست‌گذاری جشنواره علامه حلی، ایجاد هماهنگی و فرآیند یکسان در نظام جشنواره کار بسیار مهمی است که امروز دست‌اندرکاران جشنواره علامه حلی نسبت به این مهم اهتمام داشته‌اند و قدردان تلاش آنها هستیم.

وی افزود: شورای علمی جشنواره بسیار فعال بود و در کنار ارزیابی‌ها، نگاه ویژه به محتواها نیز صورت گرفت، تا اثرات برگزیده در نهایت دقت انتخاب شوند.

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه خاطرنشان کرد: در مورد آثار ارسالی به جشنواره، توجه به فرآیندهای پژوهشی در سطوح ۱ تا ۴، توجه به شاخصه‌های پژوهش و توجه به روش‌شناسی معتبر مورد توجه قرار گرفته است.

حجت‌الاسلام والمسلمین مقیمی حاجی گفت: این جشنواره در کنار شناسایی استعدادها برتر می‌تواند آموزشی هم باشد، نگاه ما در این جشنواره در کنار تشویق طلاب، نگاه آموزشی هم هست و نگاه ارزیابان در اختیار طلاب قرار می‌گیرد.

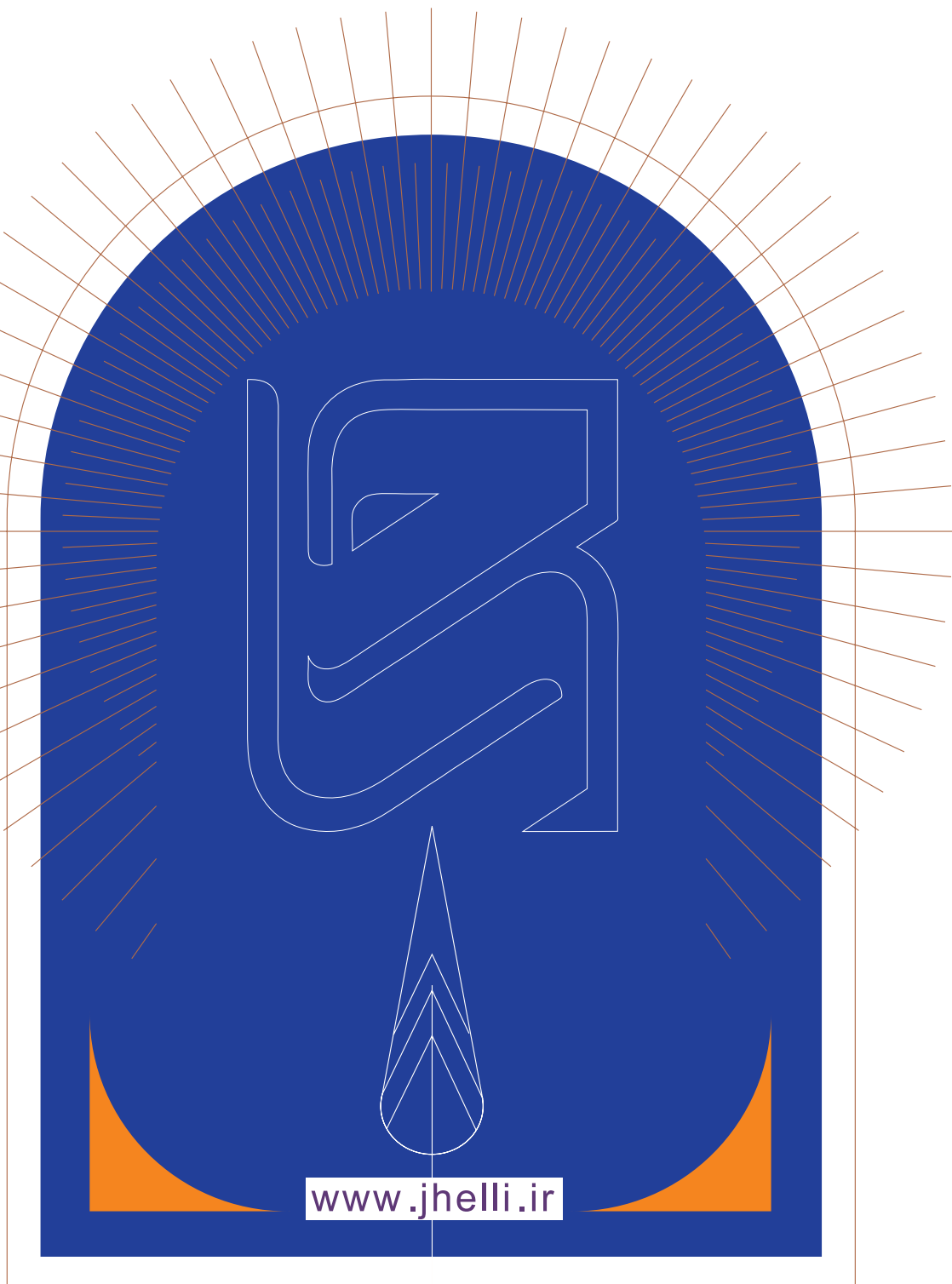
وی در پایان بیان داشت: حوزویان امروز نیمی از مسئولیت تولیدات علمی و پژوهشی را به دوش می‌کشند و در عرصه پژوهش شاهد حرکت رو به جلو هستیم.

گزارش تصویری اختتامیه سیزدهمین جشنواره علامه حلی (ره)

نگاهی گذرا به مراسم
سیزدهمین جشنواره

www.jhelli.ir